

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ М. П. ДРАГОМАНОВА
ІНСТИТУТ МОВОЗНАВСТВА ІМЕНІ О. О. ПОТЕБНІ НАН УКРАЇНИ

Кваліфікаційна наукова
праця на правах рукопису

МАЛИШЕВА МАРИНА АНАТОЛІЇВНА

УДК 81'37=161.2]:252.8

ДОДАТОК 1

до дисертації

**“ІМПЕРАТИВНІ МОВЛЕННЄВІ АКТИ У СУЧАСНОМУ
ПРАВОСЛАВНОМУ РЕЛІГІЙНОМУ ДИСКУРСІ”**

10.02.01 – українська мова

філологічні науки

Подається на здобуття наукового ступеня кандидата філологічних наук

Додаток 1 містить результати власних досліджень. Використання ідей,
результатів і текстів інших авторів мають посилання на відповідне джерело.

М. А. Малишева

Науковий керівник: Леута Олександр Іванович – доктор філологічних наук,
професор

Київ – 2018

ЗМІСТ

РОЗДІЛ 1. ЛІНГВОПРАГМАТИКА ІМПЕРАТИВНОЇ ТАКСОНОМІЇ У РЕЛІГІЙНОМУ ДИСКУРСІ	3
1.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “заборона”	3-7
1.1.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “вимога”	7-49
1.1.2. Лінгвопрагматика імперативного спектру “спонукання”	49-53
1.2. Лінгвопрагматика імперативного спектру “прохання”	53
1.3. Лінгвопрагматика імперативного спектру “заклик”	53-57
1.3.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “настанова”	57-59
1.4. Лінгвопрагматика імперативного спектру “засторога”	59-60
1.5. Лінгвопрагматика імперативного спектру “пересторога”	61
1.6. Лінгвопрагматика імперативного спектру “порада”	61-67
1.7. Лінгвопрагматика імперативного спектру “побажання”	67-72
1.7.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “привітання”	72
ВИСНОВКИ	72-176

РОЗДІЛ 1. ЛІНГВОПРАГМАТИКА ІМПЕРАТИВНОЇ ТАКСОНОМІЇ У РЕЛІГІЙНОМУ ДИСКУРСІ

1.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “заборона”

1) Православні християни вшановують Господа нашого Ісуса Христа, Його Пречисту Матір і святих, зображених на іконах, а не дошки і фарби. Крім того, друга заповідь Божа забороняє поклонятися іншим богам-ідолам, а не істинному Богу. Ми – православні християни – поклоняємося через шанування ікон істинному Богу, Господу нашому Ісусу Христу, а не ідолу. Для нас Христос Спаситель – істинний Бог, а не ідол.

Визначальну роль у створенні в проповіді “Слово про шанування ікон” прагматичного ефекту імперативного спектру “заборона” у висловленні є словосполучення *друга заповідь Божа*, яке ідентифікує ІС МА. У другому реченні вона експліцитна та максимально виражена не власне імперативною формою через вербатив *забороняє*, що, в свою чергу, Щ змушує беззаперечно зробити адресатові відповідну дію. Неважко помітити, що у висловленні вжито перформатив з імпліцитною дією “від себе”, яке Патріарх Філарет реалізує через посилення на другу Заповідь Божу, тим самим забезпечує взаємовідносини ІС із пропозицією та умовою істинності, а, отже, – умови успішності такого МА є найвищими. У пропозиційному змісті іллокуції реалізований напрямок пристосування “світ до слів”, бо Проповідник через посилення на Божу Заповідь імпліцитно вказав на свою медіумну статусну роль і чітко репрезентував узгодження свого висловлення-дії відповідно до Закону Божого. Релігійна поведінка адресата у такій прагматиці має базуватися на чіткому беззаперечному втіленню у власному житті експлікованої дисперсійної модальності у пропозиції медіумного МА. За такої прагматичної поведінки мовця, Патріарх автоматично усуває так звану “роль помилок”, про яку писав Дж. Сьорль у 2 лінгвістично значущому параметрі “Відмінності в напрямку пристосування між словами та світом” при характеристиці МА.

Специфічно створена енергійність імперативного спектра “заборона”, що будується на двох додаткових дисперсивних спектрах перестороги (двічі) та застороги:

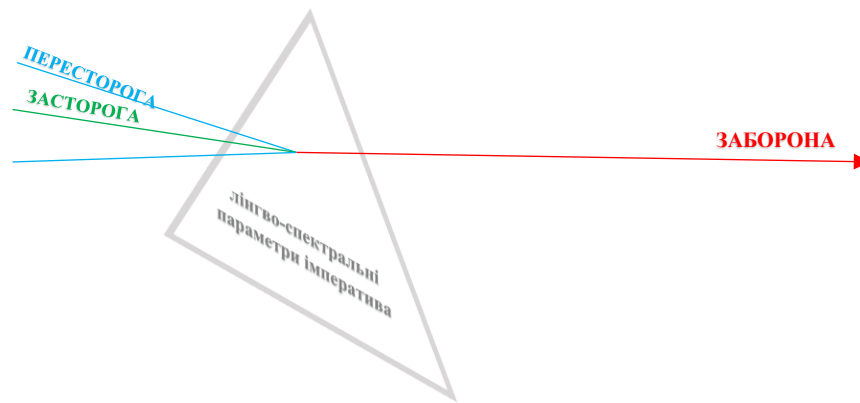

Рис. № 1. Енергійність імперативного спектру “заборона”

Ступінь дисперсивної імперативності за вектором енергійності (сила, з якою подається іллокутивна ціль) будується на іменниковій лексемі *шана*, сполученні слів *поклоніння через шану* та словосполученні *істинний Бог*, які через власну модальність надають “забороні” сили найвищої міри. Іншими імперативними дисперсивними виявами Проповідник прагматично готує адресата до інформаційного піку, вживаючи спершу спектр перестороги, в якому на основі життя адресата констатує факт з відтінком попередження без пояснення на основі контрастного зіставлення предикативних частин у першому реченні: *Православні християни виановують Господа нашого Ісуса Христа, Його Пречисту Матір і святих, зображених на іконах, а не дошки і фарби.* По суті, паратактичний протиставний сполучник *а* певною мірою створює іллокутивну силу висловлення. Далі – власне спектр заборони в імперативній дії “від себе”, однак інформаційне поле у висловленні стосується не лише мирян, бо у висловленнях Патріарх вжив іменниковий особовий займенник *ми* 1 ос. мн. і автоматично зарахував себе до рангу адресатів. Для закріплення прагматичного впливу імперативного спектра заборони на адресата Проповідник вживає засторогу, в якій уточнює, роз’яснює та толерантно переконує в істинності мовленнєвого акта. Далі – знову вживання дисперсивного спектра перестороги, яка остаточно й підсвідомо змушує адресата беззаперечно правильно експлікувати, зрозуміти та втілити інформаційний присуд в імперативному спектрі “заборона” в проповіді. Неважко помітити, що усі вербативи (*виановують – поклонятися – поклон через шанування*) у висловленні функціонують по колу, що й семантично, й прагматично нагадує

концепцію про циклічність, яка відображає сприйняття світу як вічно повторюваних подій.

2) Проповідь “Про почуття сорому, що охороняє нас” – див. розділ 3 дисертації, ст. 106-109.

3) Проповідь “Про спокуси” – див. розділ 3 дисертації, ст. 109-110.

4) Могутньою є людина, і благородні пориви її душі, але на прикладі апостола Петра, який хвалився, що душу віддасть за Христа, а потім відрікся від Нього, ми бачимо, що не можна покладатися лише на свої сили. Своїм подвигом Господь вчить нас, що не треба шкодувати нічого, навіть самого життя, заради любові до друзів.

Лінгвістичний спектр “заборона” у проповіді “Слово перед Св. Плащаницею” формується через спектр застороги в поєднанні із дисперсивним спектром заборони у його послабленому імперативному вияві у формі настанови. ІС та Щ у поєднанні із прагматичним наміром у МА творяться зазвичай через дискурсивні слова, які й визначають бажаний результат імперативності та водночас проливають світло на дисперсійний спектр наказу. У висловленні Проповідника таку прагматичну диференційну роль бере на себе порядок слів у реченні, який експліцитно вказує на опозиційне земне життя адресата. Надзвичайно цікавим є й те, що Патріарх Філарет розпочинає свій МА із найкращих характеристик людської сутності – *могутньою є людина, і благородні пориви її душі* – і безпосередньо прикметниковими підметами вказує власне Патріарше відношення до людини та наближає / порівнює людське єство із богоподібністю. Однак паратактичний протиставний сполучник *але* вказує на опозицію із негативною конотацією єства адресата через анафору. Саме через ретроспекцію Проповідник відсилає адресата до тематичної минулої історії релігійного життя Ісуса Христа, що в свою чергу мовець ще раз підтверджує, переконує та обґрунтовує імперативну дію для адресата, а по-друге, на прикладі апостола Петра Проповідник показує, що яку б міцну віру та міцні релігійні переконання адресат не мав би, все одно є можливість гріха, до якого підступно спокушає диявол, а, отже, адресант імпліцитно говорить адресатові про зраду, про ту прірву, яка існує між святим та грішним, між людиною та Богом, між вірою та гріхом, тобто, – злет і падіння, альфа і омега – ось про що застерігає адресата медіум у власному МА. Між злетом і падінням

адресата є ще одна інтерпозиційна прагматична сила, яка завжди керує самодостатнім адресатом. Таку міжпозиційну роль між могутньою / благородною людиною та дияволом відображає іменникова лексема *сила*, тобто мовець безпосередньо вказує на майбутній можливий вибір адресата самостійно справитися зі злом. Однак прагмаефект лексеми *сила*, тобто людську міць, Патріарх Філарет одразу послаблює та нівелює через першочергове вживання складеного дієслівного присудка із заперечною часткою *не* – *не можна покладатися на свої сили*. По суті Проповідник вдавня до так званої прагматичної антонімії, однак завершальну прагматико-імперативну міць створили не присудковий вербатив у поєднанні із додатком, а власне заперечна частка *не*.

ІС завжди перебуває у взаємовідносинах із пропозицією, яка містить умови істинності, а МА, відповідно, – умовами успішності. Саме створення наступного МА у спектральному відтінку настанови здійснює такий значущий прагматичний параметр через предикативні центри речення *Господь вчить* із додатком *нас*, виражений 2 ос. мн., а також перформатив *не треба шкодувати* у поєднанні з уточнювальним додатком *навіть самого життя*, що водночас відображає засоби вираження ставлення Патріарха до істинності повідомлення. Надзвичайно цікавою є вираження прагматики категорії особи у спектральному відтінку настанови 2 ос. мн. займенника *нас*, який чітко зараховує мовця до рангу адресатів. Однак специфічності цьому надають не морфологічні мовні класи, а власне статус мовця, котрий створює прагматичну силу висловлення. Статус Патріарха є найвищим чинослужінням у релігійному житті, а отже, відображає ієрархію влади над адресатом. Займенник *нас* повністю нівелює показову статусну верхівку релігійної влади, автоматично зараховує та прирівнює мовця-Патріарха до безвладного смертного грішного адресата. Таке використання механізму теорії референції відображає прагматичний вплив на вибір адресата стосовно виконання певної імперативної дії.

Енергійність імперативності МА, де відображаються різні ступені дисперсивної модальності Патріарх реалізує так:

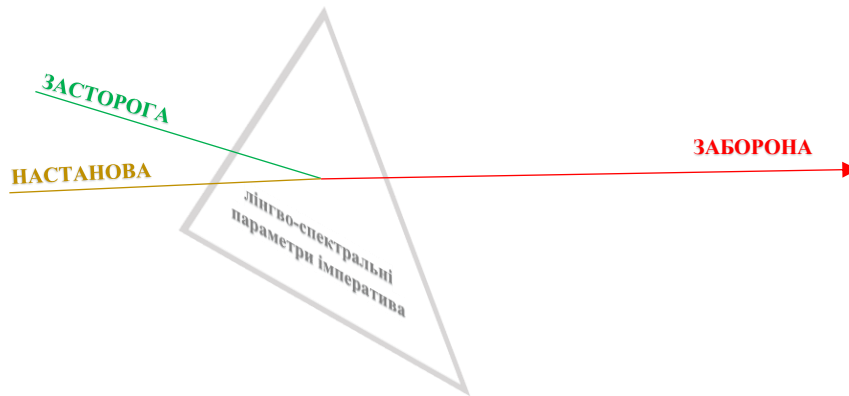

Рис. № 2. Енергійність імперативного спектру “заборона”

5) Проповідь “Про наслідування Христа” – див. розділ 3 дисертації, с. 111-112.

1.1.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “вимога”

1) Проповідь “Проповідь на Новий рік” – див. розділ 3 дисертації, с. 113-116.

2) Проповідь “Де і в чому шукати щастя?” – див. розділ 3 дисертації, с. 116-120.

3) Проповідь “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні” – див. розділ 3 дисертації, с. 120-122.

4) Господь закликає і нас сіяти навколо себе любов, мир і братолюбність. Ми, українці, – брати по крові й вірі, проживаючи в різних країнах, повинні в душі християнської любові виявляти поміж себе якнайбільше терпіння та взаєморозуміння, щоб подолати незгоди й досягнути єдності в Церкві Христовій.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Закон правди Божої” формується поєднанням дисперсивних спектрів закликів та застороги. ІС мовленнєвого акту зі спектром вимоги базується на дискурсивному слові *любов*, яка репрезентує ядрову імперативну прагматику усього середовища Слова. *Бог є любов* (1 Ін. 4:8) – таким епіграфом розпочинає імперативне Слово Проповідник. *Бог є любов* – саме цим висловленням медіум розпочинає власні мовленнєві проповідницькі дії, надаючи прагматичному наміру імперативних актів суспільної релігійної значущості. Для правильного експлікування адресатом значеннєвої модальності іменника *любов* мовець використовує метод ретроспекції щодо земних подвигів Спасителя відповідно до грішників та підкріплює їх тематичними словами апостолів Христа. Увесь

прагматичний інформаційний масив Проповідник передає через слова Іоанна: *“Немає більше від тієї любові, як хто душу свою покладе за друзів своїх”* (Ін. 15:13). Для обізнаного православного християнина увесь прагматичний інформаційний масив щодо імперативного спектра вимоги лежить на поверхні саме у цьому висловленні, оскільки воно є ядровим, розкриває та пояснює усю імперативну семантику тих дисперсивних спектрів, які безпосередньо творять модальність ядерного спектру. *“Він перевищив [...] найвищий ступінь любові: він вмирав не за друзів, а за ворогів [...]”* → *“У спасенній жертві Богочоловіка милість і істина зустрілись, правда і мир поцілувались (Пс. 84:11)”* → *“Заповідь нову даю вам: щоб ви любили один одного”* (Ів. 13:34) → *“Полюби Господа Бога твого, як самого себе”* (Мт. 22:37-39) → *“Будьте милосердні, як і Отець ваш милосердний”* (Лк. 6:36) → *“Милостивий Господь і праведний”* (Пс. 114:5) – ось імпліцитні лінгвістичні ідентифікатори для адресата, які розкривають прагматичну значеннєву пропозицію і епіграфа, й безпосередньо лексеми *любов*. За такою ланцюжковою подієвістю адресат має самостійно експлікувати християнську ідею смиренності через іменникову лексему *друзі* (*“він вмирав не за друзів, а за ворогів”*), що прагматично вказує на основу дружби Бога з людиною, яка полягає у покорі, слухняності Спасителю та вказує на найвищий ступінь любові Його – смерть заради ворога. *“Друг Божий”* – саме так Бог назвав Авраама в знак упокорювання (2 Пар. 20:7; Іс. 41:8). Цікавим є й те, що на сторінках Біблії можна натрапити на іменникову лексему *раб*, яку Спаситель вживає до своїх учнів-апостолів, однак у релігійному середовищі на мовному рівні лексеми *друг* і *раб* є абсолютними синонімами, оскільки слово *раб* з негативною приниженою значеннєвою конотацією в ідеї смиренності апріорі вживатися не може, бо виконання християнських обов’язків базується на любові, а не за владною ієрархічною зобов’язаністю. Прагматичними конкретизаторами ядрової лексеми *любов* є також іменники *братолюбство*, *милосердя*, *милість та істина*, *правда і мир*, які імпліцитно функціонують у межах проповіді та є носіями ідеї християнської православної смиренності, яка у проповіді має лінгвістичну формулу на основі синонімічних рівноправних взаємовідносин: *подвиг любові = закон правди Божої*. Черговим лінгвістичним підтвердженням правильного експлікування власне ідеї смиренності, а не будь-якої іншої ідеї, у мовленнєвих діях Патріарха

Філарета є використання у мовленнєвому дисперсивному спектрі заклику лексем *любов, мир і братолюбність*. Постпозиційне висловлення у спектрі застороги в черговий раз нагадує адресатові про так званий імперативний обов'язок “Божого друга” виконувати заповідь любові Спасителя, що репрезентується у мовленнєвій дії Проповідника складеним дієслівним присудком у поєднанні з ядровими додатками-конкретизаторами *повинні виявляти якнайбільше терпіння та взаєморозуміння, щоб “досягнути єдності в Церкві Христовій”*.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді “Закон сили Божої”, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності й має таку репрезентацію:

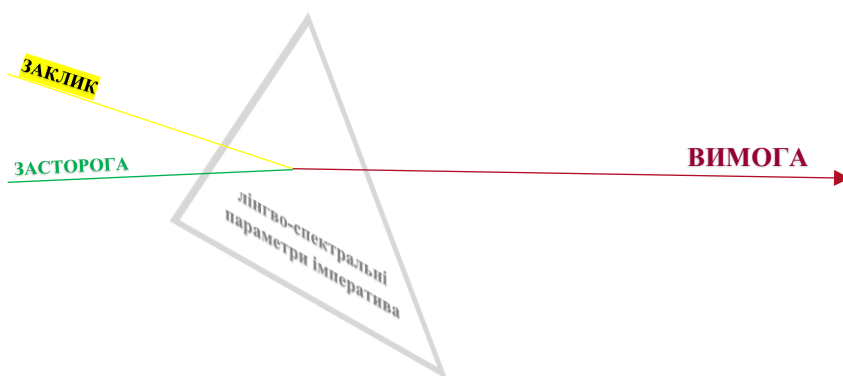

Рис. № 3. Енергійність імперативного спектру “вимога”

5) Вічне життя з Христом для всіх нас починається тут, на землі. Щоб досягнути його, ми повинні виявляти любов до Христа у повсякчасному добродіянні; а ми чудово знаємо, що любов до Христа ми можемо засвідчити тільки своєю любов'ю до ближнього, чого й навчає нас Христос у притчі про милосердного самарянина.

Лінгвістичний спектр “вимога” формується через спектри перестороги та застороги в межах проповіді “Слово про сенс земного буття людини”.

ІС та ІЦ у поєднанні із прагматичним наміром в імперативному синкретичному спектрі “вимога” побудована на препозиційному ядровому іменниковому словосполученні *вічне життя* у спектрі застороги. По суті проповідь “Слово про сенс земного буття людини” є продовженням проповіді “Закон правди Божої” в аспекті ідеї християнського смирення, семантична конотація якої є ідентифікатором перформативів мовленнєвих дій Проповідника в спектрі вимоги, зокрема іменників *братолюбство, милосердя, милість та істина, правда і мир*. Однак ці лексеми не є

визначальними у прагматиці відповідної проповіді, вони лише окреслюють семантику його пропозиційного змісту, а найголовніше – вони підпорядковуються словосполученню *Воскресіння Христове*. І прагматично, і релігійно словосполучення *вічне життя* та *Воскресіння Христове* є рівнозначними, оскільки імпліцитно пропозиціонують в іллокутивну модальність вимоги й утворюють прагматичне вістря, що зорієнтоване на релігійну свідомість адресата. Імпліфікувати таку специфіку адресат може від інформаційного масиву попередньої проповіді “Закон правди Божої”, тобто з ідеї смиренності через подвиг любові, а також через постпозиційний дисперсивний спектр застороги за відношенням до імперативного спектру перестороги через складений дієслівний присудок разом із залежними додатками та означенням *повинні виявляти любов до Христа у повсякчасному добродіянні*. Якщо звернути увагу на залежні додатки при присудках у спектрах перестороги та застороги, то неважко помітити, що всі вони базуються на ідеї Христового Воскресіння як спасіння від смерті та перемога над нею “[...] у притчі про милосердного самарянина”. Саме у притчі міститься модальна імперативність вимоги, яка закодована в переносному значенні образів, про які йдеться у сказанні:

- людина, що прямує до Єрихону – це праотець Адам, який є представником усього людства;
- залишення “Єрусалиму небесного” (Адам і Євою) – вказівка на світ скорботи та біди, що чекають на адресата;
- образ розбійника – це сила бісів, якій піддаватимуться люди;
- образ священика та левита – вказівка на закон Мойсея та священство Аарона;
- рани – це людські гріхи;
- милосердний самарянин – вказівка на Спасителя;
- олія та вино – Церква Божа, яка лікує рани;
- образ готелю – вказівка на паству Церкви;
- ранковий вихід самарянина – Воскресіння та Вознесіння Ісуса Христа;
- два динарії – вказівка на Одкровення Божественне;

- обіцянка повернення самарянина в готель для розрахунку – “віддасть кожному за ділами його” (Мт. 16:27), тобто вказівка на друге пришествя Спасителя на землю. По суті така специфічна модальна прагматика чітко відображає особливості ІС дисперсивного спектру “вимога” та врахування усіх рівнів релігійної обізнаності адресата.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді “Слово про сенс земного буття людини”, чітко співвіднесена з категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

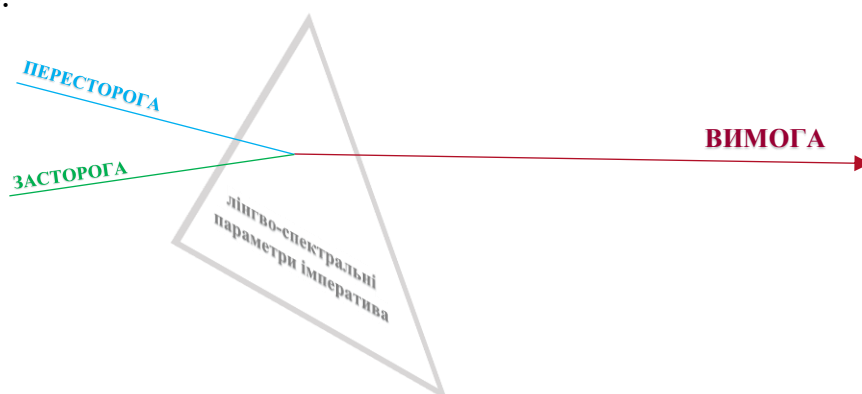

Рис. № 4. Енергійність імперативного спектру “вимога”

- б) Проповідь “Коштовне каміння” – див. розділ 3 дисертації, с. 122-124.
- 7) Хто хоче на досвіді пізнати таємниці християнства, повинен усі сили спрямувати на духовні діла, а не намагатися одним лише розумом усе зрозуміти.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Про святість Церкви і гріховність християн” формується через дисперсивні спектри трьох пересторог, один з яких синкретично взаємодіє із власне спектром “вимога” та не має власних чітких дисперсивних параметрів. ІС та ІЦ у поєднанні з прагматичним наміром у МА Проповідника побудовані на ядровій прагматичній лексемі всієї проповіді – *покаяння* на основі синонімічно-антонімічних зв’язків конотованих значень, які імпліфікуються від ядрової лексеми Слова. У так званому спектральному гібридному вияві “пересторога-вимога” вербативи повинен спрямувати, не намагатися зрозуміти ніякого особливого прагматичного навантаження в собі не мають, окрім того, що є морфологічними маркерами імперативної грами. Неважко помітити, що майже увесь комунікативний простір Слова будується на зіставно-протиставних відношеннях,

починаючи навіть із власної назви Слова. У гібридному дисперсивному спектральному вияві “пересторога-вимога” словосполучення *духовні діла* та іменник *розум* є ядровими прагматичними виявами усіх інших периферійних семантичних значень, які деталізують та уточнюють основний вияв дисперсивного імператива в межах проповіді у формі синонімічно-антонімічних зв’язків. Для правильної експлікації імперативного семантичного змісту спектра вимоги у мовленнєвих діях Патріарха Філарета адресат має чітко окреслити конотацію словосполучення *духовні діла* та лексеми *розум*. Для адресатів з різною релігійною обізнаністю це буде зробити нескладно, оскільки адресант усю семантичну дисперсію окреслює чітко, виразно й доступно. Від адресата потрібне лише уважне прочитання Слова. *Розум – таємниця, пізнання – життя, святість – гріховність, Церква – християни* – саме ці експліцитні периферійні значеннєві лексеми в межах відповідної проповіді творять ядрову конотацію *духовного діла* через явище антонімії цілком різнорідних значень слів. Надзвичайно цікавою є реалізація явища синонімії між словами *покаяння* та *хрещення*, оскільки вони є цілком опозиційними за лінгвістичним значенням. Реалізується ця прагматична специфіка у такому комунікативному акті медіума – “*Через грубі і свідомі гріхи християнин тимчасово відпадає від Церкви, а покаянням (“другим хрещенням”) може знову з’єднатися з Церквою*”. Не менш важливою за прагматичним значенням є іменникова лексема *святість*, яка за значенням проливає світло на змістовий вияв ядрової лексеми проповіді, адже недаремно медіум розпочинає власні імперативні МА з релігійних пояснень поняття *Церква*: “*Церква є Тіло Христове (Еф. 5:23; Кол. 1:24). Главою Церкви є Христос (Еф. 3:28; Кол. 1, 18). Оскільки Бог не є Бог мертвих, але Бог живих, то всі від віку спочили у вірі з покаянням – святі*”. *Спочили у вірі з покаянням – святі* – саме ця словосполука є головною смисловою прагматикою усіх дисперсивних спектрів у межах проповіді та є безпосереднім смисловим розкриттям імперативної дисперсії “вимога”. Окрім цього, адресант чітко окреслює для мирянина шлях до здобуття власної святості, втілюючи образ воїна Христа через 1) Таїнство Хрещення, оскільки так людина облачається у Христа та стає членом Церкви, 2) через Таїнство Причастя, оскільки саме в цьому таїнстві людина поєднується з Богом та 3) Таїнство Покаяння (покаянні у вірі через сповідь), яке є “другим хрещенням”. Виконавши усі ці свідомо

імперативні приписи адресат має змогу здобути святість не лише при земному бутті, але й на небесах. Усю ІС вимоги Проповідник імпліцитно пропозиціонує у форму переконання через посилення на писання та думки святих (Тихона Задонського, Антонія Великого, авви Ісхаріона, преподобного Серафима Саровського) та притчу про про хазяїна, який наймав робітників, що в свою чергу відображає умови істинності та успішності власних мовленнєвих дій. Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

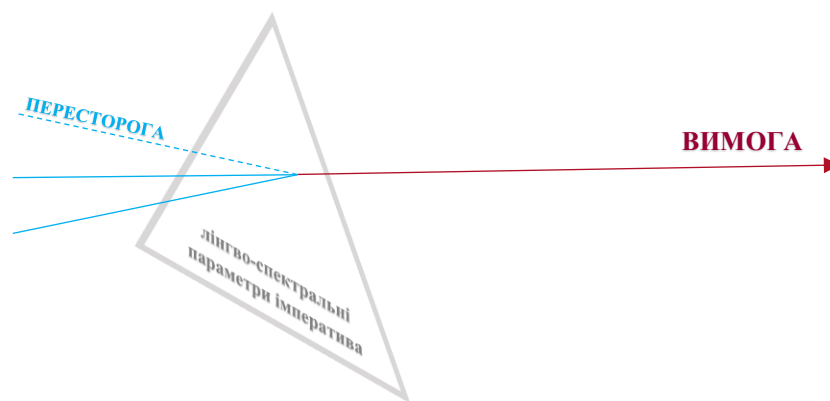

Рис. № 5. Енергійність імперативного спектру “вимога”

Пропозиційне проповідницьке середовище проповіді Патріарх Філарет створює на основі моніторингу суспільно-моральних чинників сьогодення адресата відповідно до релігійної значущості в суспільстві. Таку прагматику медіум чітко реалізує та експліцитно виражає у першому МА проповіді: *Ми віруємо в єдину, святую, соборну і апостольську Церкву*. Релігійний статус проповідницьких МА надає найвищий рівень прагматичного значення усім мовленнєвим дисперсивним актам та відповідно забезпечує безпосередній стійкий вплив на адресата.

8) *Як хочете, щоб робили вам люди, так і ви робіть їм (Лк. 6:31)*. Ось найдорогоцінніше правило життя, яке слід би вогненними літерами викарбувати всюди, де живуть люди, для постійного нагадування про їхній взаємний обов’язок.

Не минає й дня, щоб у нас не було приводу застосувати його на ділі. Вільно чи не вільно людині доводиться рахуватися з вимогами часу та обставинами. Вона

постійно змінює своє поведіння з людьми і настрій. Невже все це нормально? Чи є в таких діях людини щось євангельське, християнське? І неможливо спростити і звести до єдності всю цю складну плутанину стосунків, побудувати їх на твердому і загальному принципі? Не лише можна, а й слід!

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Проста і зрозуміла для всіх заповідь Божа” створений за принципом обрамлення на основі власних чітких прагматичних параметрів, у периферії якого перебувають дисперсивний спектр застороги, три спектри перестороги та три спектри спонування. ІС та ІЦ у поєднанні з ПН у комунікативних актах Проповідника побудовані на ядровому спектрі вимоги, яку Проповідник подав на початку проповіді у формі епіграфа через посилання на слова апостола Луки: *Як хочете, щоб робили вам люди, так і ви робіть їм (Лк. 6:31)*. Лінгвістичний запуск імперативної прагматики на адресата медіум здійснює через наступний власний МА у імперативному дисперсивному спектрі застороги через вживання вказівної частки *ось*, яка забезпечує беззаперечність імперативної вимоги для адресата та чергову констатацію істинності дисперсивного спектру вимоги, а словосполучення *найдорогоцінніше правило життя* вказує на ту релігійну якісну оцінку та відношення, які мають бути в адресата щодо відповідного Божого припису та які мають розцінюватися як релігійний обов’язок: *“Ось найдорогоцінніше правило життя, яке слід би вогненними літерами викарбувати всюди, де живуть люди, для постійного нагадування про їхній взаємний обов’язок”*. Окрім цього, такий МА у поєднанні із наступними трьома дисперсивними спектрами перестороги (*“Не минає й дня, щоб у нас не було приводу застосувати його на ділі. Вільно чи невільно людині доводиться рахуватися з вимогами часу та обставинами. Вона постійно змінює своє поведіння з людьми і настрій”*) створюють пропозиційне проповідницьке середовище Слова на основі врахування суспільно-моральних чинників у суспільстві, в якому перебуває адресат, що, в свою чергу, забезпечує високий ступінь розчинення релігійної свідомості адресата в прагматичному ефекті від ІС комунікативних дій Проповідника. Два наступних дисперсивних спектрів імперативного спонування медіум застосовує для безпосереднього схилення адресата до власних роздумів щодо переосмислення суспільного життя з усіма його тематичними релігійними проблемами. Задля

уникнення неправильного потрактування адресатом, Проповідник у наступному МА чітко формує істинну відповідь, до якої має логічним способом дійти власними розмірковуваннями адресат – *Не лише можна, а й слід!* – і, таким чином, Проповідник унеможливорює прийняття неправильного прагматичного рішення щодо відповідного релігійного питання через препозиційну заперечну частку *не* відповідно до перформатива (*не*) *лише можна, слід*, яке порушує у МА через ядровий дисперсивний спектр “вимога”. Унеможливлення неправильного прийняття чи ухилення адресата від роздумів Проповідник забезпечує окличною інтонацією, яка є найвищим прагматичним виявом у беззаперечному здійсненні відповідної дії. Окрім того, неважко помітити, що медіум акцентує увагу адресата на найдорогоціннішому правилі життя “*є не що інше, як видозмінення і послідовне розкриття іншої, дуже подібної до неї, заповіді Божої: люби ближнього твого, як самого себе. В обох цих заповідях та сама думка: в одній просто сказано «люби ближнього, як самого себе», а в другій Господь немов додає і пояснює: тому роби і поведься з ним так само, як би ти бажав, щоб інші чинили з тобою*”. Тобто, імпліцитно на прагматичному рівні простежується релігійний принцип любові як основа християнської віри.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

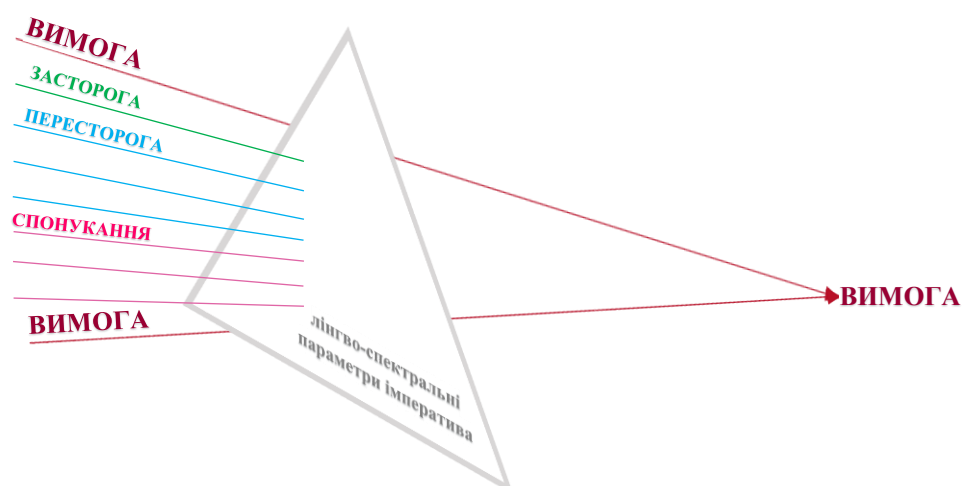

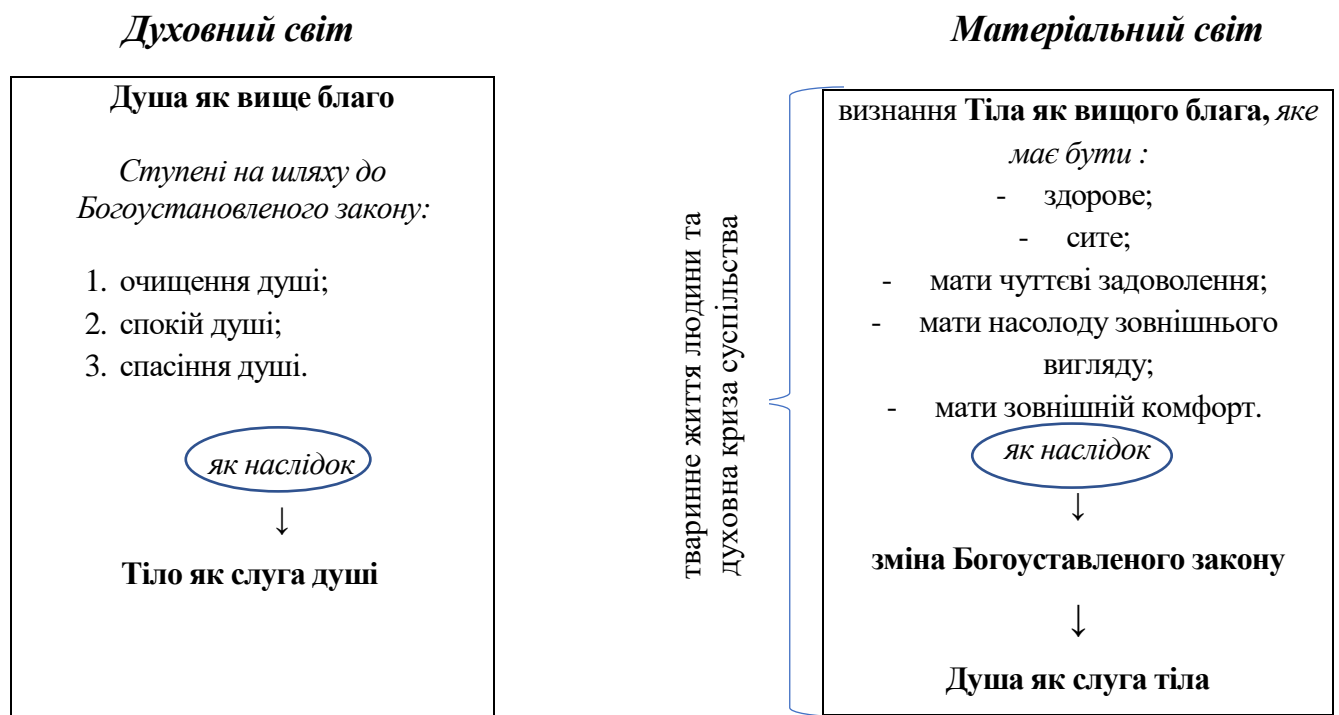
Рис. № 6. Енергійність імперативного спектру “вимога”

9) Перевагу душі над тілом підкреслив Господь наш Ісус Христос, коли сказав: “Чи душа не більша за їжу, а тіло – за одяг?” (Мт. 6:25). Цю істину повинні зрозуміти усі люди, які живуть вимогами й інтересами плоті.

Кожному грішнику потрібно сповідати себе перед Господом нечистим душею і тілом і просити у Нього благодатних сліз для того, щоб змити цю нечистоту.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Про місце душі і тіла в житті людини (або про пріоритет духовних цінностей над матеріальними)” реалізується через спектр застороги із внутрішнім ядровим спектром спонування та двома власне дисперсивними спектрами застороги, які мають власні чіткі дисперсивні параметри. Щ та іллокутивний намір імперативної вимоги чітко простежується на основі диференціації дискурсивних імперативних вербативів (*повинні зрозуміти, потрібно сповідати і просити*) у спектрах засторог та інших периферійних дисперсивних спектрах, які перебувають у прагматичному середовищі в межах Слова. Цікавим є синкретизм спектрів спонування та застороги, де дисперсія спонування містить у собі ядерну прагматику вимоги у формі ретроспекційного посилення на слова апостола Матвія (“*Чи душа не більша за їжу, а тіло – за одяг?*” (Мт. 6,26)) і водночас використовує спектр застороги як власне прагматичне середовище буття та є основним засобом формування спектру застороги, який виражається через сполучне слово *коли* (*Перевагу душі над тілом підкреслив Господь наш Ісус Христос, коли сказав: “Чи душа не більша за їжу, а тіло – за одяг?” (Мт. 6, 25)*), що функціонує поясненням до препозиційної частини МА Проповідника. Якщо зіставити перформативи усіх трьох засторог, які формують дисперсію вимоги, то неважко помітити, що усі вони функціонують за висхідною прагматичною силою, ідентифікатором якої є контекст МА адресанта. Наступний перформатив *повинні зрозуміти* у спектрі застороги вказує на вищу прагматичну ІС спектру вимоги, на що вказує дискурсивне присудкове слово *повинні*, семантична конотація якого містить обмежену необов’язковість виконання певної дії. У третьому проповідницькому МА спектр застороги має найвищу імперативну силу вимоги, яка реалізується через перформативи *потрібно сповідати (себе) і просити (благодатних сліз)*, де ядрова смислова конотація міститься теж у присудковому слові *потрібно*, яке за семантикою допускає найменшу кількість

можливих ухилень від виконання імперативної дії. Крім цього, у третьому спектрі застороги містяться імпліцитні характеристики духовного та матеріального світів через іменникові лексеми *душа* та *нечистота*, а словосполука *треба сповідати себе* вказує на спосіб позбавлення гріховної скверни, що кожен адресат успадкував від Адама. Таку прагматичну інформацію здобути адресатові буде легко, оскільки Проповідник говорить про це експліцитно в межах усїєї проповіді без застосування будь-яких переносних значень. По суті, мовець опозиційно зіставляє два протилежних світи (духовний та матеріальний), у яких буває адресат, та дає чітку характеристику кожному зі світів:

Саме така розгорнута семантична прагматика словосполуки “*риза плоті*”, вжита Проповідником на початку Слова із тлумаченням: “*Рица плоті*” – *значить рица або сорочка плотська, або сама плоть як рица*”, яка є значенневою основою усіх дисперсивних імперативних спектрів адресанта.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

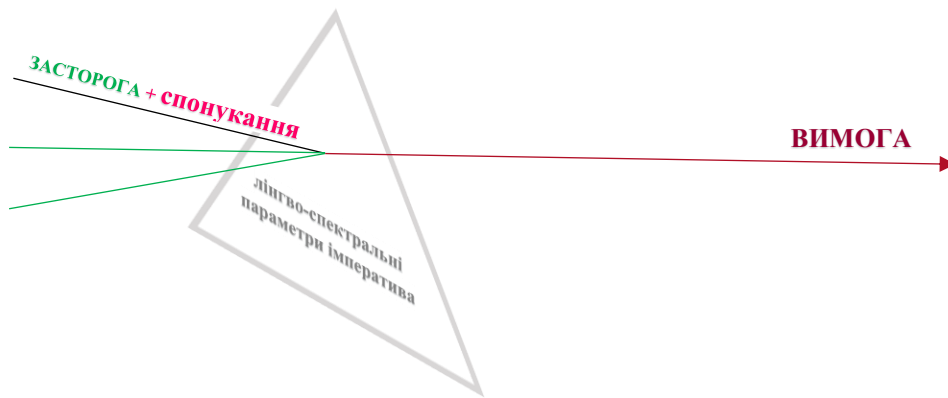

Рис. № 7. Енергійність імперативного спектру “вимога”

10) Але усі ми повинні знати, що усі ті помисли, яких не бажає душа, – від диявола. У духовній боротьбі трапляється і таке, що короткий час, немовби у забутті, людина приймає огидні помисли, а потім, опам’ятавшись, відкидає їх. У такому випадку людина повинна звернутися з молитвою до Бога і покаятись – і Господь простить.

З усього цього кожен з нас повинен зробити для себе висновок, що огидні і нечисті помисли, що виникають у душі, навіюються дияволом. Вони самі по собі не є гріхом, якщо ми боремося з ними.

Тому нам треба відкидати усе богохульне і нечисте, що народжується у душі, і будемо мати за це нагороду у Господа.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Про боротьбу з нечистими силами” реалізується через шість спектрів засторог, які ґрунтуються на різних ступенях власної прагматичної імперативної сили та виконують функцію обґрунтування імперативного ядрового спектру “вимога”. Щ та ІН імперативної вимоги чітко простежуються на основі диференціації дискурсивних імперативних вербативів *повинні знати, повинна звернутися (з молитвою), (помисли) не є гріхом, треба відкидати (богохульне і нечисте)* у спектрах засторог в межах дисперсивного ядрового спектра. Ядровою прагматичною основою усіх дисперсивних імперативних граем є іменникова лексема *помисли* з негативною конотацією та відповідними синонімами *блуд, невір’я та хула (на Бога)*. Окрім такої синонімічної експліцитної прагматики, Проповідник для адресата диференціює на види земні помисли, яким він може піддатися мир: *Ці помисли бувають декількох видів: про блудливу нечистоту, про невір’я у Бога, а ще більше — про хулу на Бога, Пресвяту Богородицю і святих, на ікони, святі Таїнства і все священне*. До того ж, безпосереднім порядком слів медіум вказує на значущість

кожного з них. Цікаву мають і репрезентацію прагматичної сили присудкові вербати у засторогах, більшість з яких у своєму предикативному центрі має присудкове слово *повинні* (*знати, звернутися, зробити*), яке чітко окреслює прагматичний смисл імперативної вимоги, що має рекомендаційний характер, однак два крайні дисперсивні засторози мають найвищу імперативну силу. *Вони самі по собі не є гріхом, якщо ми боремося з ними* – МА Проповідника у спектрі засторози, який чітко вказує на беззаперечність повідомлювальної інформації за відповідної умови, що реалізується через предикативні відношення *вони* – *не є гріхом* та відображає нейтральну імперативно-прагматичну силу у спектрі вимога. *Тому нам треба відкидати усе богохульне і нечисте, що народжується у душі, і будемо мати за це нагороду у Господа* – проповідницький МА, який відображає найвищий ступінь імперативної вимоги з найменшою можливістю ухилення адресата. Лінгвістично така прагматика реалізується через присудкове слово *треба* (*відкидати*), яке характерне стійкою конотацією зі значенням неухильної зобов'язаності. Надзвичайно цікавим є й те, що навіть периферійні дисперсивні спектри засторог перебувають за власною прагматикою в опозиційних відношеннях між собою за ступенем імперативної дії, тобто прагматично зіставляється МА зі значенням засторози з функцією пояснення попередньої імперативної дії з максимально нейтральним імперативом (*У духовній боротьбі трапляється і таке, що короткий час, немовби у забутті, людина приймає огидні помисли, а потім, опам'ятавшись, відкидає їх.*) та мовленнєвий акт з найбільшою імперативною силою – *Тому нам треба відкидати усе богохульне і нечисте, що народжується у душі, і будемо мати за це нагороду у Господа.*

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

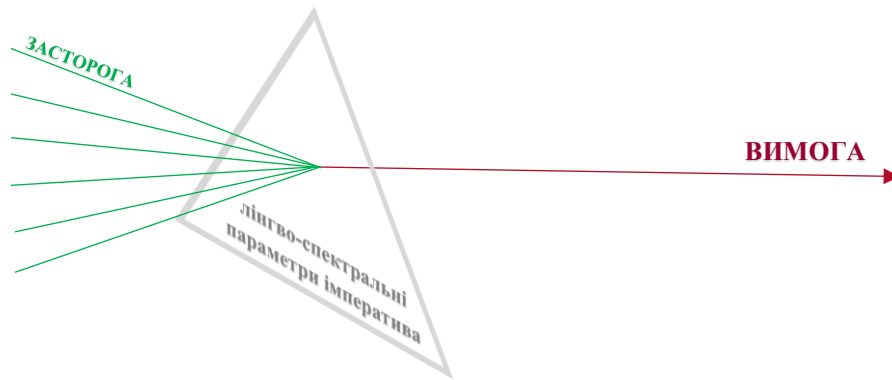

Рис. № 8. Енергійність імперативного спектру “вимога”

11) Віруючі самі себе запитують: “Як жити, щоб не загинути? Як жити, щоб спастись?” “Як жити?” – питання не пусте. З подібним запитанням до Ісуса Христа звернувся законник, людина вчена, авторитетна у суспільстві. Він сказав: “Учителю, що зробити мені, щоб успадкувати життя вічне?” Господь відповів запитанням: “У законі що написано?” (Лк. 10, 26).

Значить, відповідь на питання “як жити?” може бути така: виконуй Закон Божий. І ми знаємо цей Закон, тому що він написаний на скрижалях нашого серця. А для тих, у кого серце кам’яне, Господь написав десять заповідей на скрижалях кам’яних.

Цей приклад з життя св. Макарія свідчить про те, що і в миру можна спастися, живучи сімейним життям. Є і зараз немало таких віруючих, які непомітно для людського ока несуть християнський подвиг. Так треба жити і спастись і в наш час.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Як жити і спастися у наш бездуховний час (або про сімейні добродієвства)” реалізується через два спектри спонукань, три спектри засторог, синкретичного поєднання спектрів застороги та спонукання та одного спектра перестороги, які ґрунтуються на різних ступенях власної прагматичної імперативної сили та виконують функцію пояснення імперативного ядрового спектру “вимога”. Щ та ІН імперативної вимоги формуються на основі ядрового дискурсивного слова *богоборство*, на якому ґрунтуються усі імперативні спектри в межах проповіді. Крім цього, іменник *богоборство* слугує смисловим прагматичним каталізатором в утворенні двох опозиційних семантичних полей з негативною та позитивною конотаціями, у яких мовцем експліцитно зіставляються

Божий духовний світ із сучасним релігійним секулярним життям нинішнього суспільства:

Духовний світ

Любов – основа духовного життя.

“Як жити, щоб не загинути? Як жити, щоб спастись?”

Господь відповів запитанням “У законі що написано?” (Лк. 10:26), “Не роби іншому того, чого не бажаєш собі”, “Віра твоя спасла тебе”

Виконання 10 Заповідей Божих

БОГОБОРСТВО

Сучасне релігійне суспільство

1. Спотворення релігійного суспільства.
2. Хибні погляди щодо християнства.
3. “Видимість” духовного життя.
4. Відсутність християнського духу.
5. Відсутність духу любові, духу Божого.
6. Церква – предмет особистої наживи.
7. Священнослужителі у похотях власних сердець.
8. Віра без любові.
9. Дух злоби, розбрату, ненависті, підозри.

Така проповідницька характеристика обох світів ґрунтується на суспільно-моральних та значущо релігійних чинниках сьогодення адресата, а, отже, мовцем реалізується той прагматичний параметр, який реалізується немовленневими засобами. Адресат з легкістю розчинить власну релігійну свідомість в прагматичному ефекті Слова, оскільки ІС створюється невербальними засобами через напрямок пристосування мовленнєвих актів “світ до слів” у формі анафори. По суті мовець побудував модальність МА на перетрансформації раніше сказаного св. Макарієм, роблячи прагматичний акцент на словосполученні *сімейне життя*. Таким чином Проповідник акумулює увагу всіх без винятку адресатів, бо сімейне життя є специфічним приватним простором, який ґрунтується та регулюється на особистісних поглядах та принципах людини. Однак саме сімейне життя для релігійного адресата має базуватися на релігійних принципах шлюбу, які викладені у 1 Кор. 7 та Еф. 5:22-33. Релігійні принципи у Біблії в першу чергу будуть експлікованими адресатами, які мають вищий ступінь релігійної обізнаності, однак для людей із незначною релігійною обізнаністю розрахована тематична форма ретроспекції, яка через розповідний життійний характер реалізовує функцію пояснення постпозиційного беззаперечного імперативного спектру перестороги, що лінгвістично реалізується через ознаку способу дії прислівника *так* у поєднанні з предикатом *треба жити і спастись*: *Так треба жити і спастись і в*

наш час. Не меншого прагматичного значення у цьому МА набуває обставина *і в наш час*, яка нівелює парадигму темпоральності в ІС проповіді та в черговий раз підтверджує, що категорія часу в релігійному середовищі відсутня. Окрім цього, через форму ретроспекції на основі семантики словосполучення *сімейне життя* Проповідник окреслює шлях у земному житті, який приведе до спасіння: займатися домашніми справами, виконувати подружні обов'язки, відмовитися від брутальних слів, молити Бога, бути у вірі та благочесті, бути ласкавим, служити для когось утіхою – ось вчинки, котрі має реалізувати у власному житті адресат, якщо бажає жити у спасінні. По суті, Проповідник імпліцитно у власних мовленнєвих діях реалізував принцип християнської любові як основи духовності. Отже, віра та любов, сповідування Закону Божого у матеріальному житті сьогодення є прагматичним вектором життя та прирівнюється до християнського подвигу, який має експлікувати адресат із усієї імперативної модальності проповіді.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

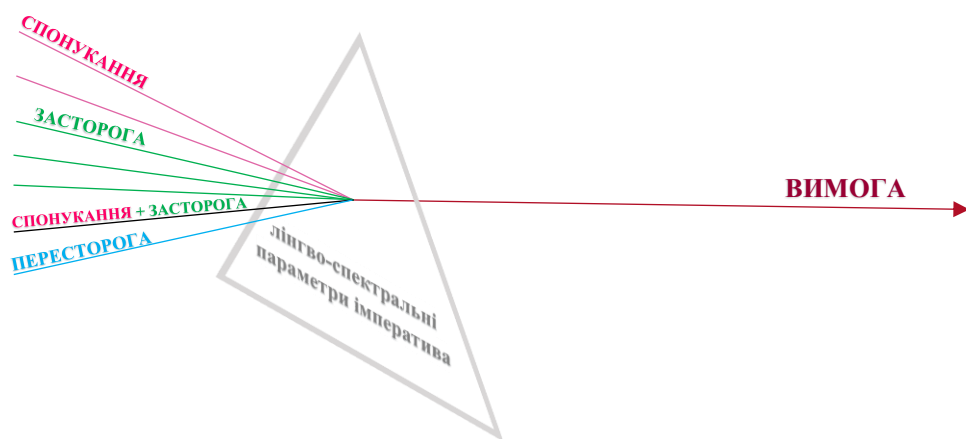

Рис. № 9. Енергійність імперативного спектру “вимога”

12) Проповідь “Про благодійників і благодійність” – див. розділ 3 дисертації, с. 125-128.

13) Кожен з нас повинен прагнути до моральної досконалості, до богоуподібнення, жити з чистою совістю! Сам Спаситель наш Ісус Христос вимагає цього від Своїх послідовників, тобто християн, і вказує нам способи досягнення цієї мети.

Яким має бути наш піст? “Постячи, браття, тілесно, постимося й духовно”, – співається в одній церковній пісні. За вченням Церкви, тілесний піст повинен обов’язково супроводжуватися постом духовним: один тілесний піст без духовного, тобто без стримування пристрастей, без старанної молитви, без покаяння, без цнотливості, милосердя та інших християнських чеснот, не приносить ніякої користі.

Обмиймо себе сльозами покаяння і приступімо до Нього в Таїнстві Святого Причастя. Споживіть і побачите, Який милостивий Господь, і промінь нового життя засяє в нас.

Лінгвістичний спектр “вимога” у мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Про важливість посту” реалізується через два спектри перестороги, чотири спектри застороги та спектра спонування. Щ та ІС твориться у мовленнєвих діях на ядрових словосполуках *моральна досконалість, богоуподібнення та чиста совість*, про які експліцитно та спонукально мовить адресант у спектрі перестороги: *Кожен з нас повинен прагнути до моральної досконалості, до богоуподібнення, жити з чистою совістю!* Оклична інтонація прагматично виправдовується в наступному спектрі застороги, оскільки беззаперечну імперативну інформативність Проповідник створює на основі методу переконання через двовекторне пристосування МА в пропозиційному змісті іллокуції, використовуючи найпереконливіший зразок для адресата – власний приклад Ісуса Христа, який *“протягом 40 днів і ночей, проводячи час у молитві і пості, готував Себе до суспільного служіння родові людському”*. Експліцитна лексема *піст* вступає в синонімічні відносини зі словом *спосіб*, які прагматично розтлумачуються у наступних імперативних спектрах, що формують дисперсію вимоги. Цікавим є використання Патріархом Філаретом імперативного спектра спонування, який таким чином створює невербальний діалог з адресатом і надає йому можливість на власне проблемне тематичне розмірковування. Оскільки досягнення такої мети, яка репрезентована у спектрі перестороги, є складною у її духовному сенсі та розумінні, Проповідник безпідставно створює мовленнєву дисперсію засторог для реалізації аргументації-міркування як типу мовленнєвого впливу на адресата, а, отже, експонує інформування за ієрархічною значущістю: *““Постячи, браття, тілесно, постимося й духовно”, – співається в одній церковній пісні”*; *“За вченням Церкви, тілесний піст*

повинен обов'язково супроводжуватися постом духовним: один тілесний піст без духовного, тобто без стримування пристрастей, без старанної молитви, без покаяння, без цнотливості, милосердя та інших християнських чеснот, не приносить ніякої користі". Такій теоретичній аргументації Проповідник надає практичного змісту, репрезентуючи адресатові приклади-настанови зі Святого письма (св. Іоана Золотоуста, св. Тихона Задонського, преп. Єфрем Сиріна) через комунікативний ефект квантового надання релігійної інформації. Крім цього, для адресата експліцитно подаються релігійні правила, яких має дотримуватися під час посту, а особливо під час свята Чотиридесятниця як найважливішого з усіх постів. Через розміщення так званих релігійних правил-дій як членів висловлення у певній смисловій структурі відображається їхня конотована релігійна значущість: *стримання пристрастей, старанна молитва, покаяння, цнотливість, милосердя, християнські чесноти*.

У спектрах застороги та перестороги, що репрезентуються проповідницькими МА – *Обмиймо себе сльозами покаяння і приступимо до Нього в Таїнстві Святого Причастя. Споживіть і побачите, Який милостивий Господь, і промінь нового життя засяє в нас* – закодовано у пом'якшеній формі результат дій адресата стосовно здійснення посту за релігійними імперативними приписами. Лінгвістичними підказками у розкодуванні прагматики результату посту адресата є логічний ланцюжок словосполук *сльози покаяння – Таїнство Святого Причастя – промінь нового життя* та їхній значеннєвий семантичний зміст. Певною мірою адресант порушив принцип доступності як мовленнєвого впливу на адресата, оскільки подана інформація побудована на неповній зваженості життєвого досвіду адресата та врахуванні його релігійно-освітнього рівня. Причастя є Таїнство, під час якого мирянин у вигляді хліба та вина з'єднується з Христом. Досвідчений адресат при встановленні релігійного смислу відповідного ланцюжка легко імпліфікує сенс зв'язку Причастя з постом через Євангелія від Іона: *"Хто їсть Мою плоть і п'є Мою кров, має життя вічне, – і Я воскресу його в останній день. Бо плоть Моя є істинною їжею, і кров Моя є істинним питтям. Хто їсть Мою плоть і п'є Мою кров, в Мені перебуває, і Я в ньому"* (Ін. 6:54-56). *Вічне життя* є ядровим імпліцитним словосполученням, яке повністю розкриває модальну прагматику прикметника *нового (життя)* у спектрі застороги, який

функціонує як синонімом до слова *вічне (життя)*. Саме вічне життя отримає адресат як кінцевий результат власного справжнього посту.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

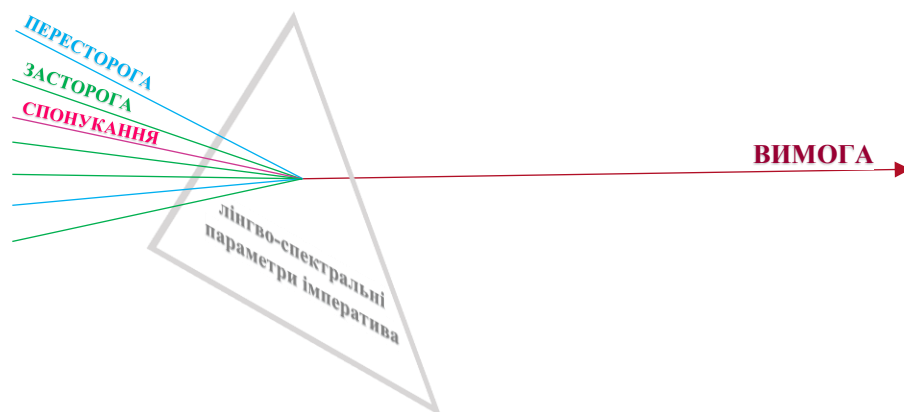

Рис. № 10. Енергійність імперативного спектру “вимога”

14) Проповідь “Про чесноти у молитві Єфрема Сиріна” – див. розділ 3 дисертації, с. 128-131.

15) Якщо треба щось робити для задоволення одне одного, то це прикрашати душу, а не вбирати і губити тіло. Не стільки зовнішня краса робить подружжя люблячими, скільки чистота, ніжність і готовність померти одне за одного.

Лінгвістичний спектр “вимога” у мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Про шлюб” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах. Периферійно спектр “вимога” “пом’якшено” доповнює спектр застороги. Щ та ІС у проповідницьких мовленнєвих діях будуються на основі антонімічної диференціації іменників *душа* та *тіло* у межах імперативного висловлення. Прагматичним каталізатором імперативної іллокуції вимоги є присудок *треба щось робити*, який векторно спрямований на іменник *задоволення* через взаємний займенник *одне одного*. Експлікувати про яке саме задоволення має на увазі Проповідник та кого потрібно розглядати під конотацією взаємного займенника адресат може зрозуміти орієнтуючись на загальну імпліцитну прагматику Слова, а також через власне назву Проповіді, яка ідентифікує смислову конотацію ІС Проповіді, тобто її ІМ, що репрезентується через іменник *шлюб*. Надзвичайно цікавим є й те, що Проповідник

актуалізує й розкриває прагматичний дію лексеми *шлюб* через перформатив *прикрашати*. Іменники *душа* та *тіло*, які перебувають в антонімічних відносинах, слугують прагматичними додатками-конкретизаторами, що розкривають конкретну матеріальну реалізацію дієслова *прикрашати*. Периферійний спектр застороги розкриває та називає модальність конкретних моральних станів, які мають “прикрашати душу” подружжя, яке в результаті призведе до “задоволення одне одного”. *Чистота, ніжність, готовність померти одне за одного* – ось імпліцитні іменники-конкретизатори, які мають втілювати подружжя адресатів, задля власного міцного шлюбу та справжньої християнської родини. Цікаво мовець реалізує у власній мовленнєвій дії прагматику гіпотактичного сполучника *якщо* з умовно-причиноювою модальністю, який є епіцентром прагматики вимоги, що функціонує не у власному значенні умови, а в значенні прагматичного фокусу, який є релевантним у контексті висловлення.

Мовленнєві акти Проповідника у пропозиційному змісті іллокуції використовує напрямок пристосування слів в аспекті “світ до слів” через модальність вимоги та застороги, бо мовець є медіумом та доносить Божі приписи через відповідні типи мовленнєвого впливу.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

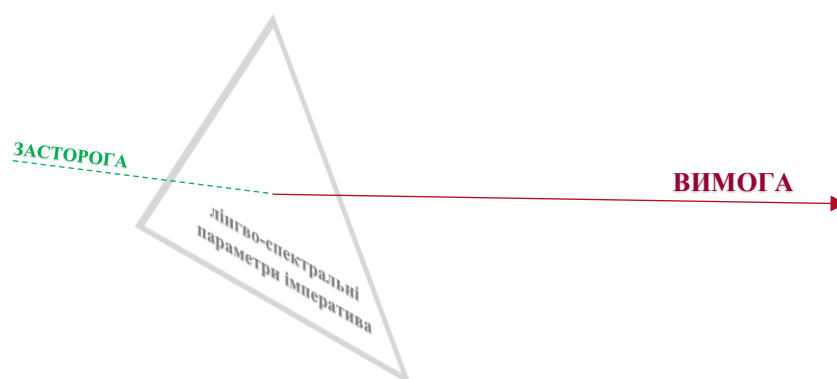

Рис. № 11. Енергійність імперативного спектру “вимога”

16) Проповідь “Обов’язково треба молитися за померлих (поминальна субота)” – див. розділ 3 дисертації, с. 131-134.

17) Нам треба мати в серцях віру істинну.

Кожна людина, яка зрозуміла, що треба жити вірою, повинна усвідомлювати, що не всяка віра і не всяка релігія веде до Бога, як дехто каже, не розуміючи того, що істинний Бог – єдиний і істина теж одна.

Лінгвістичний спектр “вимога” у мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Слово про те, що не всяка віра спасительна” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах та спектру застороги з функцією аргументації ядрового спектру імператива. Щ та ІС будуються через словосполучення *істинна віра*, де прикметник *істинна* має домінантне прагматичне значення. Перформатив *треба мати* має пом’якшений імперативний вияв через уточнювальну словосполуку (*кожна людина*) яка зрозуміла у поєднанні з присудком *повинна усвідомлювати*, який певною мірою нівелює прагматичну імперативну силу МА зі спектром вимоги, зокрема його предикативного слова *треба (мати)*. Конотацію синонімічного розкриття стрижневого прикметника *істинна* адресат має експлікувати на основі інших мовленнєвих спектральних діяч мовця. Зокрема прагматично важливим у цьому плані є висловлення “*Істинна віра – це визнання і сповідання, що Ісус Христос є Син Божий*”, яке імпліцитно повністю розкриває і синонімічне гніздо домінантною лексеми *істинна*, і розкриває прагматичне духовне значення спектру вимога. Тому синонімічний ряд до домінантної прагмеми у спектрі вимоги формують такі різносемантичні лексеми як *Бог, Світло, визнання, сповідання*. Такий синонімічний ряд доповнює ще одна іменникова лексема *спасіння*, яка експлікується із суміжних мовленнєвих дій Проповідника в межах проповіді, зокрема через такий МА як “*Віра твоя спасла тебе*” (*Мт. 9:22; Мк. 5:34; 10:52. Лк. 7:50; 8:48; 17:19; 18:42*), та вказує на результат правильного духовного розуміння істинної віри адресатом.

Мовленнєві акти Проповідника у пропозиційному змісті іллокуції будуються через напрямок пристосування слів в аспекті “світ до слів” через модальність вимоги та засторог, а також використовуючи принцип аргументації з квантованою подачею інформації у формі анафори через відповідні тематичні релігійні історії для адресата.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та мають таку репрезентацію:

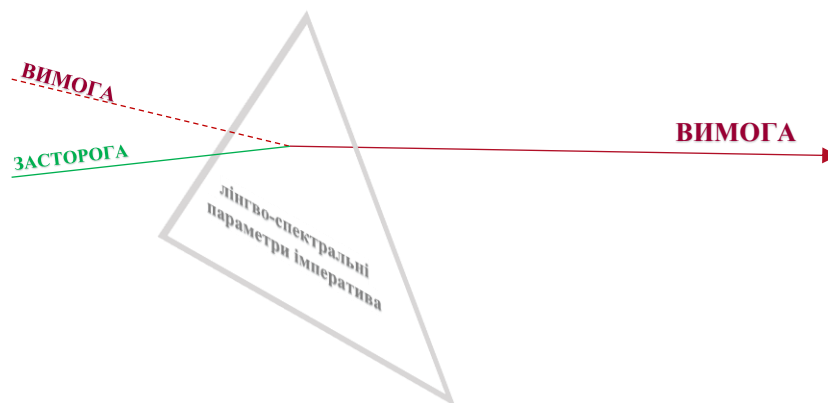

Рис. № 12. Енергійність імперативного спектру “вимога”

18) Святий Георгій Побідоносець переміг змія, що позбавляв життя багатьох людей, а ми з вами повинні перебороти дух церковного розділення і, об’єднані православною вірою, – єдиними устами і єдиним серцем – славити Отця, Сина і Святого Духа.

Лінгвістичний спектр “вимога” у мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Слово на свято великомученика Георгія Переможця” реалізується синкретизмом засторог в межах проповіді та власне спектру імперативної застороги, який творить дисперсію вимоги. Щ та ІС будуються на експліцитній ядровій лексемі *єкуменізм*, що прагматично вміщена в предикат *повинні перебороти дух церковного розділення* через домінанту застороги. На лінгвістичному рівні іменники *єкуменізм* та *розділення* є контрастними антонімами, однак предикат *повинні перебороти* нівелює різнорозрядну прагматику лексем та підпорядковує антонімічність іменника *розділення* Щ проповіді – змусити беззаперечно виконати адресата імперативні дії, які пропозиціонує *єкуменізм* як “шлях пошуків єдності роз’єданого християнства, єдності Церкви”. Надзвичайно цікавим є й те, що лексема *єкуменізм* прагматично базується на виборі адресата, тобто по суті іменник є результатом дії правильного перлокутивного ефекту вимоги Слова. Конотаційна антонімічна опозиція лексем *великомучеництво* – *насолада (земна)* відображає прагматику вибору адресата, яка експлікується з синкретизму засторог через форму тематичної анафори на прикладі св. Георгія. Кожна із опозиційних лексем має власну прагматику синонімічних значень та відповідних дій, які співвідносні з їхньою конотацією.

Конотацію лексеми *великомучеництво* мовець будує через мучеництво святого Георгія Переможця як взірець духовної поведінки адресата в суспільному житті, а, отже, лексеми *знущання, жахливі муки, враженість мечем* формують контекстний синонімічний ряд іменника *великомучеництво*, який відображає ті страждання, які траплятимуться в земному житті. Однак мовець одразу чітко пом'якшує таку важку духовну ношу людини, і зазначає, що під великомучеництвом треба розуміти *самовіданність, страждання в ім'я Христа* та мати *віру, надію та любов* як чесноти душі. По суті синонімічний ряд лексеми *великомучеництво* додатково поділяється в середині себе на дві групи, що відображають опозицію за негативною та позитивною конотаціями в межах свого одного спільного семантичного поля.

Окрім цього, через прагматику практичної аргументації через слова св. Іоана Золотоуста Проповідник розкриває для адресата значення лексеми *мучеництво*, яка є домінантою в синонімічному гнізді. Її значення адресант будує на основі словосполучення *наслідування мучеників* на прикладі Юрія Переможця, а, отже, *перемога плоті, вгамування гніву та подолання нечистих думок* – ось як має трактувати релігійних смисл мучеництва адресат. Таку прагматику підтверджує і МА у межах проповіді: *“Хто хоче душу свою спасти, той погубить її, а хто погубить душу свою заради Мене і Євангелія, той спасе її”* (Мк. 8:35). Антонімічним полем до іменника *великомучеництво* є лексема *насолада (земна)* з негативною конотацією, де синонімічний ряд продовжують іменники *шана, достаток, радість*. По суті Патріарх Філарет контрастно зіставив 2 світи – духовний та земний, де від вибору адресата залежить його власне спасіння душі.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесені із категорією модальності й відображають різні ступені імперативності за вектором енергійності та мають таку репрезентацію:

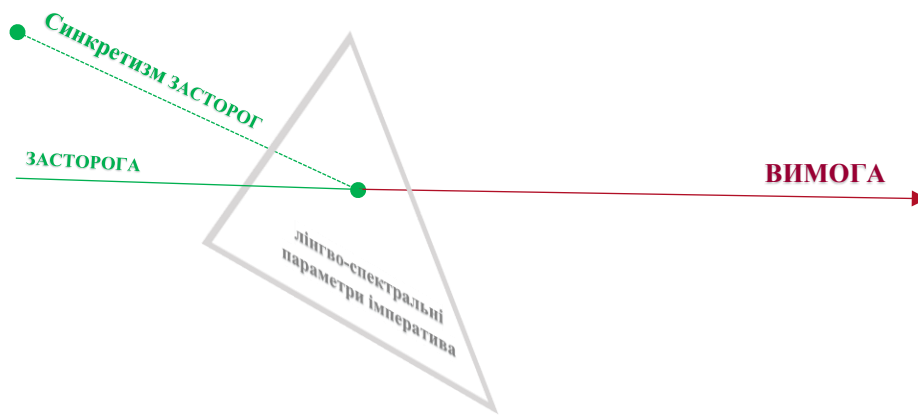

Рис. № 13. Енергійність імперативного спектру “вимога”

19) Нехай кожен загляне в свою совість і дасть собі відповідь на запитання – чи зростає в ньому любов до Бога?

Правдива любов до Бога виявляє себе в тому, що християнин прагне якнайбільше з’єднатися зі Спасителем через молитву, через святе Таїнство Причастя і, шукаючи цього єднання, радіє тим хвилинам, коли Господь завітає у його серце.

Лінгвістичний спектр “вимога” у мовленнєвих проповідницьких актах проповіді “Слово на свято преподобного Іова, ігумена Почаївського” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах та спектру імперативної застороги, який функціонує як інтерпретатор певного релігійного припису у формі вимоги. Ця та ІС будуються на предикаті *нехай загляне в свою совість і дасть відповідь* як імперативний параметр морфологічного характеру у спектрі вимоги. Однак уся прагматика вимоги побудована на словосполученні *зростання любові (до Бога)* як прагматичного вказівника на предмет роздумів для адресата. Проте ядровою лексемою, яка прагматично утримує і предикат, і лексемну словосполуку як предмет роздумів адресата є іменник *совість*. Обираючи саме лексему *совість* Проповідник прагматично робить акцент на її семантичному значенні – на моральній самосвідомості, на моральному самоконтролі адресата, апелює до його здатності формулювати й виконувати моральні християнські обов’язки, а головне – здійснювати оцінку власних вчинків. Саме на оцінці Патріарх Філарет робить найбільший прагматично смисл дисперсивного спектра вимоги та вміщує у лексему ядро імператива духовного простору Слова. Конотацію релігійних вчинків у вербативі *зростання (любви до Бога)* мовець вміщує у прагматиці спектру застороги через іменник *правда*, який і

інтерпретує прагматичне значення *зростання*, а саме – *молитва* як єднання зі *Спасителем*, *Таїнство Причастя та радість* від перебування з *Богом*.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображають різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

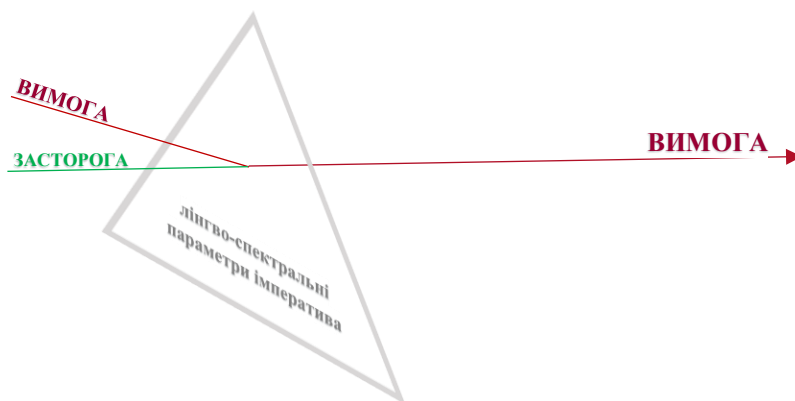

Рис. № 14. Енергійність імперативного спектру “вимога”

20) Якщо ж людина позбавлена цього об’єктивного знання, тобто Істини Христової, то істина, якої вона дотримується, буде суб’єктивною. Критеріями такої істини можуть бути особистий життєвий досвід, який у кожної людини свій індивідуальний; виховання і освіта, що залежать від конкретного історичного періоду, від етнічної приналежності, від дотримання тієї чи іншої філософської системи. Наслідком всього цього є те, що кожна людина, чи група людей, має своє розуміння істини; ці істини часто можуть бути діаметрально протилежними і навіть ворогувати між собою. З цього виходить, що загальнолюдської об’єктивної істини, побудованої на людських почуттях і дослідженнях, взагалі не може бути.

Лінгвістичний спектр “вимога” у мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Слово в день святого пророка Божого Іллі” реалізується на трьох спектрах засторог. Перший та третій спектри засторог функціонують за принципом обрамлення, але з різними конотаційними смислами за якістю прагматичної домінанти. ІЩ та ІС будуються через ядрову лексему *істина*, прагматика якої створюється через перший та третій дисперсивний спектр застороги на основі якісного зіставлення істини прикметниками *суб’єктивна* та *загальнолюдська об’єктивна*. Конотацію суб’єктивності мовець формує через слово *Бог* на основі використання анафори з святого Писання: “*Я є путь, і істина, і життя*”; “... *слово Твоє є істина*” (Ін. 14:6;

17:17). Периферійно ядрову лексему *Бог* доповнює іменник *знання*, який теж входить до семантичної прагматики суб'єктивності, оскільки є залежним компонентом синтаксичної одиниці, тобто словосполучення *знання від Бога*. У семантику прикметника *загальнолюдська об'єктивна* конотацію значень створює внутрішня якісна домінанта *особистий, індивідуальний (досвід)*, що розкриває прагматичний зміст прикметника *загальнолюдська*. Лексему *об'єктивний* Проповідник створює на основі семантичних значень-конкретизаторів, які співвідносяться із особистим досвідом адресата, зокрема це словосполучення, які є головними за відношенням до значень-конкретизаторів – *виховання і освіта, етнічної приналежності, філософія*. По суті Проповідник чітко порівнює часи пророка Іллі та сучасну історію адресата, які за принципом побудови релігійної прагматики віри в істинного Бога нічим не відрізняються: *“Верхівка зреклася Бога, стали руйнувати храми, палити святі ікони і священні книги, духовенство засилати до Сибіру, а люди – одні раділи і навіть сміялися, дивлячись на цю наругу над святинями, інші мовчали”*. Предикат *взагалі не може бути* у третьому дисперсивному спектрі застороги формує імператив вимоги, який має чіткий припис беззаперечного факту на основі теоретичної та практичної аргументації, які мовець вживає у другому спектрі застороги.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

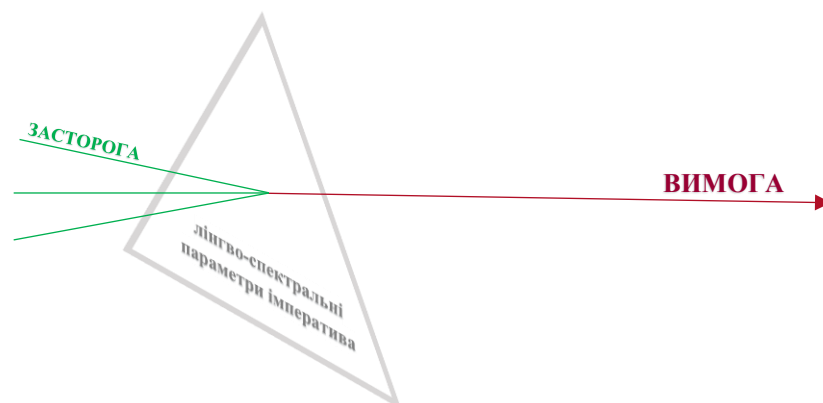

Рис. № 15. Енергійність імперативного спектру “вимога”

21) Проповідь “Слово в день пам’яті святих мучеників Маккавеїв та винесення Хреста Господнього” – *див. розділ 3 дисертації, с. 134-136.*

22) Св. Іоан Золотоустий своїм життям і смертю залишив приклад, як треба жити з Богом, як можна досягнути святості, щоб вічно жити на небі й на землі.

Кожному з нас дається хрест нашого особистого життя, вказується шлях, і тільки на ньому ми можемо бути корисними; саме на ньому слід робити діло за волею Божою, а не за своєю або, ще гірше – за ворожою волею; саме для цього і даються нам від Бога потрібні сили і розуміння.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Слово у день пам’яті святого Іоана Золотоустого” реалізується на двох спектрах дискурсивних засторог. Щ та ІС творяться через принцип анафори при синкретизмі лексем *життя* та *смерть*, що утворює прагматичну іменникову домінанту *приклад* у Слові. Перший спектр застороги чітко репрезентує принцип релігійної ретроспекції, який побудований на бутті святого Іоана Золотоустого. Крім того, у спектрі застороги мовець чітко позначає через препозиційні частки *як* за відношенням до предикатів (*як*) *треба жити* та (*як*) *можна досягнути святості* спосіб дій для адресата замість їхніх назв. Для експлікації назв відповідних дій та їхню прагматику релігійно обізнаному адресатові потрібні будуть власні ґрунтовні знання, тематичне вістря якого мовець зорієнтовує у межах проповіді. Адресатам, котрі не мають спеціальних релігійних тематичних знань, теж буде легко зрозуміти які імперативні дії має на увазі медіум у спектрі застороги, оскільки мовець їх чітко окреслює через суміжні мовленнєві дії в межах проповіді. Зокрема, для того, щоб “досягнути святості та жити вічно на землі й на небі” через лексему *приклад* за св. Іоаном Золотоустим через медіума адресату треба знати, що не можна *падати духом; єдина жахлива спокуса – гріх; усе інше – пусте; усі людські неприємності минуці, короточасні та для смертного тіла; людські неприємності не шкодять бадьорому духу; випадкове не має бентежити; допомога у тіні Ісуса; Ісуса треба кликати безперестану; внутрішньо не забувати Христа; людська користь у ноші власного хреста життя через волю Божу.* Якщо зіставити ядрові лексеми у кожній із цих словосполук, то усі вони перебувають у ланцюжковій прагматичній залежності та

відображають перформативні ситуації релігійного християнського життя, що імпліфікуються у словосполучу *ноша хреста власного життя* із конотацією зі значенням *людська користь*. Окрім цього, цікавим є й те, що навіть у такому периферійному ланцюжку прагматичних релігійних залежностей є теж власна домінанта, яка функціонує як семантична аргументація подієвості у житті адресата, що виражається через словосполучення *воля Божя*. Таке опорне словосполучення у спектрі другої застороги функціонує як ядрове та повністю розкриває значення власного життєвого хреста для адресата.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

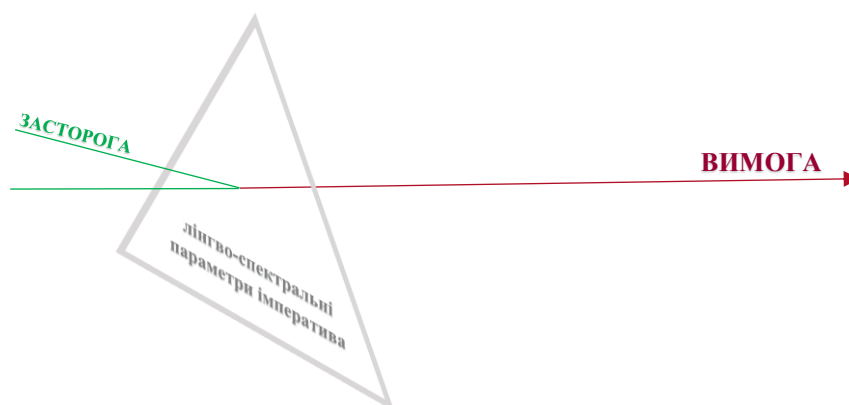

Рис. № 16. Енергійність імперативного спектру “вимога”

23) Нехай цей приклад стане всім нам уроком того, що треба всіляко утримуватися від наклепу на ближнього свого, щоб уникнути Божої карі за цей гріх і в цьому, і у майбутньому житті.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Проти наклепу” реалізується на спектрі дискурсивної застороги. Щ та ІС творяться через принцип практичної аргументації, що актуалізується через вказівний займенник *цей* у поєднанні з лексемою *приклад*. Проте ядровою лексемою, яка творить спектр вимоги та формує його іллокуцію є іменник *наклеп*, що чітко репрезентує релігійну проблему боротьби добра зі злом. Конотацію іменника *наклеп* формують імпліцитні периферійні дисперсійні спектри в межах проповіді через комунікативні дії мовця. Лексему *наклеп* мовець синонімічно співвідносить із іменником *пошесть* та

словосполуками із якісними прагматичними акцентами *моральне вбивство, найнебезпечніше зло*. Крім цього, медіум через власний МА відображає прагматичну ієрархію наклепу за відношенням до інших гріхів адресата: *“Наклеп більш небезпечно зло, ніж такі тяжкі злочинства як грабіжництво і вбивство”*, оскільки *“...наклепник посягає на духовні блага і викрадає наш дорогоцінний скарб – добре ім'я, нашу честь...”*. Для створення максимально прагматичної перлокуції мовець у Слові одразу використовує практичну аргументацію задля беззаперечного прийняття адресатом відповідної імперативної вимоги: *“Для мене краще вмерти, ніж щоб хто знищив похвалу мою” (1 Кор. 9:15)*. Експлікація конотації лексеми *наклеп* відбувається через суміжні мовленнєві дії адресата й репрезентуються через іменники *заздрість, злоба, неправда (людська)* із зазначенням перформативного ефекту (результату), який отримає адресат через наклеп, – *очорнення, приниження, згуба*. Надзвичайно важливим є якісна характеристика мовцем людини, до якої направлений наклеп, через прикметник *добра*. Саме таким чином Проповідник актуалізує боротьбу добра через *добру людину* зі злом через диявола як *“батька брехні та наклепника на Бога”*.

МА Проповідника у пропозиційному змісті іллокуції є двовекторними, які будуються через модальність спектру застороги та суміжних комунікативних дій, а також використовуючи принцип теоретичної та практичної аргументацій у формі анафори.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

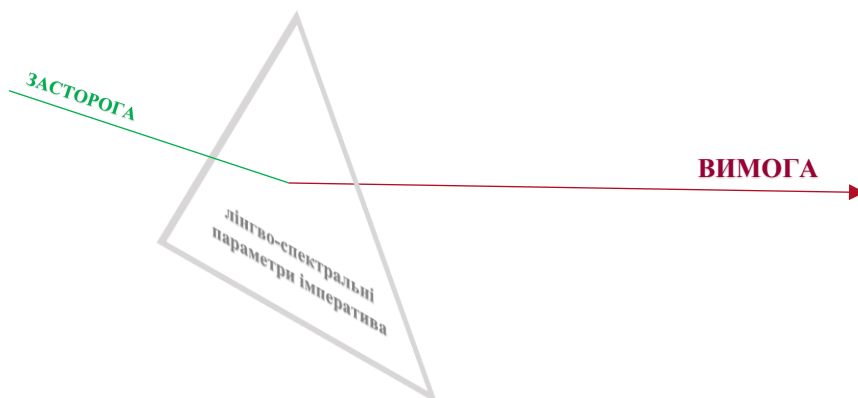

Рис. № 17. Енергійність імперативного спектру “вимога”

24) Так, браття і сестри, слізна щира молитва врятувала людину від пороку пияцтва. Хто страждає від цієї пристрасті, той повинен докласти всіх зусиль: мобілізувати свою волю, використати медицину, а головне, звернутися із сердечною молитвою до Бога, і Господь врятує від пияцтва.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Слово про користь вина і про шкідливість пияцтва” реалізується через спектри дискурсивних перестороги та застороги.

Щ та ІС творяться через принцип теоретичної та практичної аргументації через релігійну проблематику боротьби добра зі злом. Виразником добра у проповіді мовець робить через корисне творіння Бога – вино. Варто зауважити, що мовець акцентує увагу адресата на позитивній конотації прагматики іменника *вино* через практичну аргументацію на основі Святого Писання, а, отже, співвідносить на синонімічному контекстуальному релігійному рівні з лексемою *добро*. Конкретизатор, вжитий мовцем у суміжних дисперсивних спектрах в межах Слова, вказує на якісний дієвий параметр вина для адресата – *“Вино корисне для життя людини, якщо будеш пити його помірно”* (Сир. 31:31). Окрім цього, адресант чітко вказує на смислову прагматичну семантику іменника *вино* через периферійний МА, стрижневі компоненти якого конкретизують позитивну конотацію вина через пропозиційне середовище іллокуції Слова на основі пристосування Божого припису до життя адресата (аспект “світ до слів”). Така прагматика реалізується через контекстуальні лексеми-синоніми *веселоці (сумного), відрада (серцю), втіха (душі), підкріплення (немічного), засіб від недуги*. Безпосередній спектр перестороги направлений мовцем для акцентування уваги адресата на релігійних засобах боротьби зі злом у вигляді пияцтва. Іменник *пияцтво* відображає негативну значеннєву конотацію, прагматичним ядровим епіцентром якого є не лексема *вино* як результат упивання, а *“нестримане серце, неробство, часті бенкети, компанії, надмірні частування, спілкування зі злими і розбещеними людьми”*. Крім цього, мовець попереджає адресата і про перлокуцію упивання вином, яка цілеспрямовано приведе мирянина до *“сварки, бійки з наступними кровопролиттями і вбивствами, твалтування жінок, лихослів'я, блюзнірство, ганьбу, надокучливість і ображення близьких”*. Таке цілеспрямована прагматична іллокуція зла у вигляді

пияцтва, за словами Проповідника, “*призводить до того, що люди валяються у багні, як свині, – одним словом, робить людину твариною, словесного – безсловесним*”. Дисперсивний спектр застороги вказує для мирянина на чіткі послідовні дії у боротьбі з пороком пияцтва через перформативи *повинен мобілізувати свою силу, використати медицину, звернутися із сердечною молитвою до Бога*. Варто зазначити, що Проповідник у спектрах, які формують вимогу, чітко дотримується релігійного принципу свободи вибору та вживає у своїх мовленнєвих імперативних діях вербатив із нейтральним імперативним параметром у значенні дії – *повинен*, скажімо, замість дискурсивного слова *треба*. Окрім цього, зазначаючи методи боротьби з упиванням, мовець експліцитно слізній молитві надає пріоритетності у першочергових діях боротьби через принцип практичної аргументації у формі анафори, що лінгвістично репрезентується стверджувальною часткою *так* у спектрі перестороги: “*Так, браття і сестри, слізна щира молитва врятувала людину від пороку пияцтва*”.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

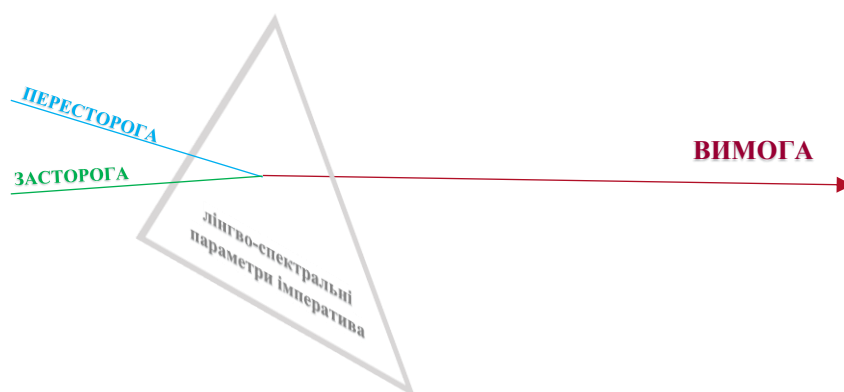

Рис. № 18. Енергійність імперативного спектру “вимога”

25) Православному християнинові треба знати, що іноді люди, які перебувають у стані духовної самоомани, можуть пророкувати. Але ці пророцтва походять не від Бога, а від бісів. Біси не знають майбутнього, а що самі роблять або чого вчать злих людей – вбити чи вкрати, – те і проголошують через своїх вісунів.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Слово проти духовної спокуси і зарозумілості” реалізується через спектри дискурсивних перестороги та застороги. Щ та ІС творяться через ядрове прагматичне

словосполучення *духовна самоомана* у спектрі перестороги контекстуальними синонімами до якого є іменник *брехня*. Через суміжний МА мовець у межах проповіді окреслює конотаційне поле ядрової лексеми *самоомана* завдяки стрижневим лексемам висловлення *“Преподобний Григорій Синаїт говорить, що духовна самоомана має три головні причини: гордощі, заздрощі бісів і попущення Боже задля покарання”* та чітко ідентифікує прагматичні причини вчинення адресатом релігійної самоомани. Надзвичайно цікавим є й те, що форма анафори у такому висловленні, яка створена через практичну аргументацію мовця в “дії від себе”, створює прагматичний аспект беззаперечної правомірної вимоги для адресата. Негативна конотація іменника *біси* у спектрі застороги відображає прагматичне антонімічне зіставлення релігійного протистояння Бога дияволу, а в Слові – показ місця адресата у цій боротьбі. Прагматичний вектор такої боротьби мовець побудував через лексему *пророцтво* у негативній конотації у першій частині спектру перестороги: *“Але ці пророцтва походять не від Бога, а від бісів”*. Друга частина спектру перестороги, що формує імператив вимоги, відображає прагматичний смисл негативної семантики іменника *пророцтво* через іллокутивну ціль та перлокутивний намір власного єства щодо адресата – *вбивство, крадіжка*. Окрім розкриття прагматики механізму негативної дії диявольщини на адресата, Проповідник через суміжні МА у формі теоретичної та практичної аргументацій відображає причини прийняття адресатом гріха самоомани (*“Преподобний Григорій Синаїт говорить, що духовна самоомана має три головні причини: гордощі, заздрощі бісів і попущення Боже задля покарання”*), експліцитно вказує на джерело створення гріховного впливу (*“Джерело духовної самоомани не сама добродійність, а диявол”*), чітко називає релігійні засоби боротьби з духовною самооманою (*“Справжні подвижники-християни постяться, щоб смирити свою плоть; здійснюють молитвенний подвиг, щоб просвітити свій розум і очистити серце; зв’язують язик мовчанням, щоб уникнути найменшого приводу для образи Бога і ближнього; вистоюють церковні служби і здійснюють діла благочестя, щоб постійно думати про небесне і вічне; читають про життя і страждання Христа, щоб пізнати свою гріховність і любов Божу до людини і збільшувати незлобивість”*) та можливі методи покарання адресата від Бога (*“Самооману, що породжена заздрощами бісів і*

гордою зарозумілістю, Бог карає попущенням – відданням до влади диявола. Іноді Господь полишає подвижника навіть до смерті. І все це Бог попускає для того, щоб упокорити подвижника, і не тільки подвижника, але і всяку людину, що впала у духовну самооману”).

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

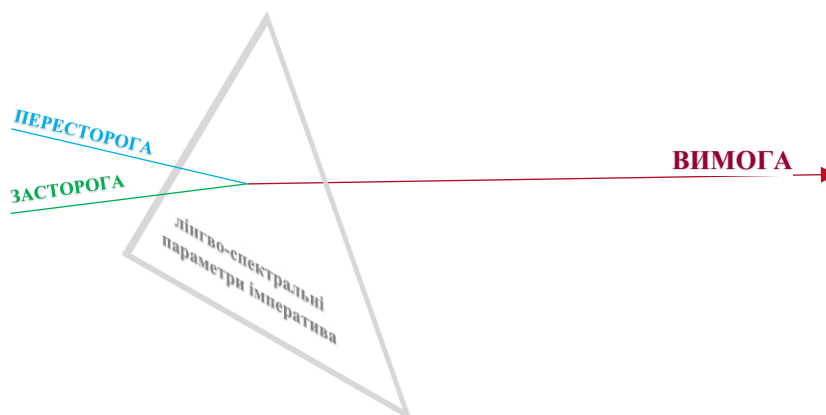

Рис. № 19. Енергійність імперативного спектру “вимога”

26) Проповідь “Злочин Адама полягав у непослуху волі Божій...” – див. розділ 3 дисертації, с. 136-138.

27) Проповідь “Сумним був моральний стан сучасників Ноя...” – див. розділ 3 дисертації, ст. 138-140.

28) “Не судіть, щоб і вас не судили” (Мт. 7:1), – говорить Він. Бажаючи поблажливості до наших недоліків, ми повинні поблажливо ставитися і до ближніх. Ми повинні, подібно до синів Ноя – Сима та Яфета, які прикрили наготу батька, прикривати поблажливістю негідну іноді поведінку ближніх. Особливо це стосується дітей у ставленні до своїх батьків. Діти не повинні бути Павликами Морозовими, які зраджують своїх батьків. Якщо ж хто глумиться зі своїх батьків та з ближніх, той повинен пам’ятати прокляття Хама і кару Божу, яка обов’язково спіткає того, хто глумиться, якщо він не покається.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Після потопу Ной став займатися землеробством та розведенням винограду...” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах та через

три спектри застороги, які прагматично конкретизують смисл вимоги. Щ та ІС творяться через релігійну прагматику заповіді Спасителя – “Не судіть, щоб і вас не судили” (Мт. 7:1), зокрема через ядерний перформатив *не судіть*. Конотацію перформатива Проповідник розкриває кожним наступний спектром застороги через присудкове дієслово *повинні*, що виражає пом’якшену імперативну семантику та безпосередньо вказує на свободу вибору адресата щодо вчинення відповідного дисперсивного припису. Вербатив *повинні* має власні конкретизатори, які через конотаційну перлокуцію формують ПН ядрової лексеми *не судіть*. Зокрема такими конкретизаторами є складені дієслівні присудки (*повинні*) *поблажливо ставитися, повинні прикривати поблажливостю, не повинні бути Павликами Морозовими, повинен пам’ятати прокляття (Хама і кару Божу), обов’язково спіткає (прокляття Хама і кара Божя)*. Окремим прагматичним вектором Патріарх Філарет у формі практичної історичної аргументації через приклад Павлика Морозова вказує для адресата на проблему взаємовідносин батьків та дітей, зокрема ставлення останніх до ближніх своїх. А через релігійний приклад ставлення Хама до свого батька Ноя відображає адресатові варіанти покарання внаслідок глузу над ближніми – прокляття Хама і кара Божя, “яка обов’язково спіткає того, хто глумиться, якщо він не покається”.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

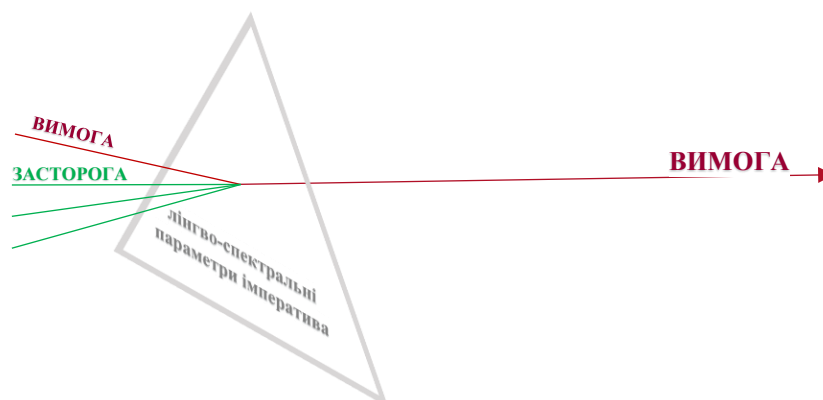

Рис. № 20. Енергійність імперативного спектру “вимога”

29) Кожен з нас повинен запитати себе: чи наслідуюмо ми цей приклад? Чи можемо ми довести своїм життям, що любимо Бога і віруємо від усього серця, – не тільки через те, що Він посилає нам усі необхідні блага, але й через те, що Він Сам по

Собі, як Бог любові, достойний усякого прославлення та любові?! Якщо ми любимо Бога тільки як благодійника, то наша любов корислива, і тому неміцна. Вона може тривати доти, доки Бог посилає благодіяння, а коли починаються випробування любові на міцність, то зникає не тільки любов, але й віра в Бога. Скільки християн перестали вірити в Бога тільки через те, що Він не виконав їхні прохання, висловлені у молитвах. Звичайно такі люди кажуть, що якби Бог існував, Він почув би їхню молитву. Треба вірувати в Бога, тому що Він дійсно існує; треба любити Його, тому що Він – невичерпний океан любові. Крім того, всі ми повинні знати, що сенс життя – земного і вічного – полягає в любові. Хто не має любові, у того життя пусте і марне. Іов любив Бога і в радості, і в стражданнях. Ми повинні наслідувати його.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Мова піде про праведного Іова. Він жив у далекі часи...” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах, через спектр спонування й три спектри застороги, які прагматично конкретизують смисл вимоги. Щ та ІС творяться через практичну аргументацію вимоги на прикладі життя праведного Іова. Перший дисперсивний спектр власне вимоги чітко простежується на основі перформатива *повинен запитати себе* у поєднанні із ядровим дискурсивним словом *приклад*. Знак питання наприкінці висловлення у імперативних параметрах вимоги спрямовує адресата на власні роздуми, які зорієнтовані на вплив на почуття та моральну оцінку щодо власного наслідування тематичного прикладу. Усі суміжні МА у межах проповіді, які окреслюють буття праведного Іова, ядерній лексемі *приклад* надають семантичний вияв через словосполучення *безкорислива віра (у Бога)*. Усі наступні імперативні спектри, що формують імперативність вимоги, безпосередньо експліцитно вказують на правильну ідентифікацію конотації ядрового іменника *приклад*, актуалізуючи для адресата в черговий раз ту якісну поведінку, якої він має уникати або дотримуватися. Імперативну стилістичну прагматику першого спектра вимоги дисперсія спонування продовжує та уточнює, а питально-оклична інтонація створює найвищу міру імперативності вимоги, викликаючи при цьому власні роздуми адресата та одразу пропозиціонує в ІС вимоги та підкреслює її беззаперечність через предикацію висловлення у спектрі спонування “*Він сам по Собі, як Бог любові, достойний усякого*

*прославлення та любові?!". Два наступних спектри засторог взаємодіють між собою на рівні власного конотаційного зіставлення. Третій спектр застороги мовець будує використовуючи негативну конотацію розуміння *безкорисливості віри (у Бога)* у напрямку корисливих взаємовідносин між адресатом та Спасителем, віддаючи Богу роль благодійника, який виконує мирянські бажання, похоті, забаганки. Однак словосполученням *неміцна віра* мовець відображає адресатові його власну характеристику за такими секуляртивним ставленням до Бога, а дисперсивна словосполука *випробування любові на міцність Богом* реалізує негативну прагматику такого ставлення адресата до Спасителя. Четвертим спектром застороги Проповідник контрастно показує позитивну конотацію у ставленні до Бога через периферійні перформативи *треба вірити, треба любити, повинні знати* у поєднанні з ядерними придикативними конкретизаторами *Він дійсно існує, Він – океан невичерпної любові, сенс життя – земного і вічного – полягає в любові*. П'ятий спектр перестороги функціонує в значенні прагматичного висновку за відношенням до попередньої дисперсії, що творить спектр вимоги, до якого має дійти кожен адресат. Шостий спектр перестороги прагматично вказує на якісні акценти, які в жодному разі адресант не має допустити у п'ятому спектрі через іменники *радість та страждання*, які обов'язково будуть у житті адресата. Сьомий спектр вимоги функціонує за принципом обрамлення, який відображає суть циклічності імперативної вимоги у відповідному Слові.*

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

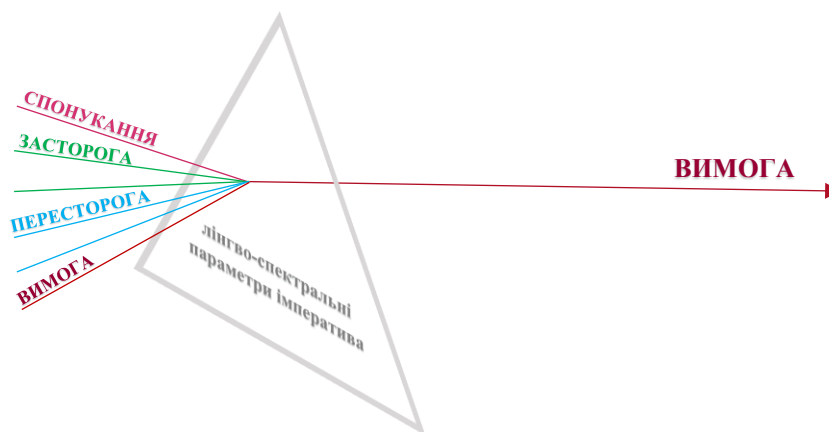

Рис. № 21. Енергійність імперативного спектру “вимога”

30) Хрест повинен носити на грудях кожний православний християнин. Однак його не можна застосовувати як прикрасу, що ми бачимо серед молоді, далекої від Церкви.

Щоразу, коли ми здійснюємо на собі хресне знамення, треба в думках уявляти перед собою розіп'ятого на хресті Господа нашого Ісуса Христа.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Господь вирішив звільнити євреїв з єгипетського рабства через посередництво Мойсея...” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах вимоги, спектр застороги та через спектр перестороги. Щ та ІС творяться через якісну характеристику дискурсивного слова *хрест* на основі зіставлення контекстуальних іменникових антонімів *розіп'яття* та *прикраса* через спектри застороги та перестороги. Цікавим є й те, що спектри, у межах яких формується імперативність вимоги, функціонують ще й у ролі практичної аргументації у плані прагматичного розуміння адресатом предикативного перформатива вимоги: “*Хрест повинен носити на грудях кожний православний християнин*”. Для розкриття прагматики релігійного розуміння якісних характеристик *хреста* у плані відношення мовець використовує принцип асоціативності через практичну аргументацію, нагадуючи адресатові історію про 10 кар Божих для Єгипту та жезл Мойсея. Через стимулювання тематичної форми переживання адресата, а також вдавання Проповідника до аналогії, у нього створюється взаємоподібне розуміння прагматики *жезла Мойсея* та *голгофського хреста* у аспекті їхньої дії. Для мирян, котрим внаслідок власної релігійної необізнаності важко здійснити відповідний умовивід, а також для остаточно правильних домислів адресата, мовець експліцитно озвучує відповідну взаємоподібність через такий МА: “*Як Мойсей за допомогою свого чудодійного жезла звільнив євреїв з єгипетського полону, так Христос Своім голгофським хрестом звільнив людський рід від полону гріха і смерті*”. Крім цього, Проповідник імпліцитно пояснює конотацію словосполучки *10 кар Божих (для Єгипту)* через синонімічне утотоження з ним іменника *фараон* у значенні *диявол*, що забезпечує негативну семантику словосполучці. Через прагматичне зіставлення словосполук *10 кар Божих (для Єгипту)* та *жезл Мойсея* Патріарх Філарет показує боротьбу Бога (жезл Мойсея як

прообраз Спасителя) з дияволом (образ фараона) та акцентує увагу на прагматиці обов'язкового покарання. Подібно до того, як Мойсей звільнив євреїв від рабства, так і Бог звільнить людину від гріховної смерті, однак лише в тому випадку, якщо людиною буде здійснено поклоніння Богу, що є ядровим вектором у боротьбі Добра зі злом. Словосполука *10 кар Божих* якраз і відображає прагматику покарання не лише гріховного адресата, але й власне диявола, який буде кинутий у вогонь (Мт. 13:40-42; Мт. 25:41; Откр. 20:10; Ієз. 28:18-19).

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

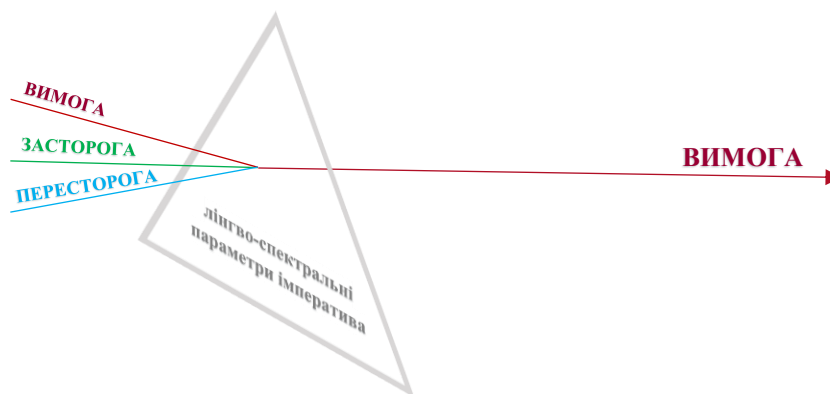

Рис. № 21. Енергійність імперативного спектру “вимога”

31) Бог сказав, що це Тіло і Кров Христові, і ми повинні вірити Йому, тому що слово Боже є істина. Наші органи почуттів не повинні вводити нас в оману, як ввів в оману перших людей диявол, який з’явився у вигляді змія.

Лінгвістичний спектр “вимога” в мовленнєвих проповідницьких актах у проповіді “Через місяць після виходу з Єгипту ізраїльтяни почали нарікати...” реалізується спектри застороги та перестороги. Щ та ІС творяться через амбівалентність релігійного символу змія, на якому експліцитно у спектрі перестороги робить прагматичний акцент мовець. Символ змія є прагматичною емблемою першородного гріха, на що адресант експліцитно вказує адресатові через словосполуку (*ввів в оману*) *перших людей* у спектрі перестороги. Роздвоєність символіки змія реалізується у негативній (символи вогню, чоловічого начала, зла та розрухи) та позитивній (символи родючості, жіночого начала, води та землі, здоров’я, мудрості) конотаціях. Такий різновекторний семантичний план прагматики образу змія

Проповідник закодує у пропозиційний зміст іллокуції практичної аргументації у формі тематичної анафори через символіку *мідного змія*. Конотацію *мідного змія* адресат може зрозуміти на основі пристосування проповідницьких МА в аспекті “світ до слів”, де Божий тематичний припис медіум доносить через модальність вимоги та пристосовує його до життя адресата. Лінгвістично це репрезентується словосполученням *духовна їжа*, яка на рівні антонімії протиставляється негативній конотації символу *мідного змія* у значенні *розруха, зло*. Релігійно обізнаний адресат образ змія має поєднати із символом світового дерева, тобто біблійного дерева пізнання Добра і зла. За космічною релігійною традицією, змії, рухаючись по вертикалі дерева символізує поєднання землі і неба, де дерево є чоловічим началом, а змія – жіночим. У такому тлумаченні чітко реалізуються образи Адама та Єви, як носіїв першородного гріха. Цікавим є й те, що у спектрі застороги іменник *істина* та словосполучення *органи чуття* у спектрі перестороги також є прагматичними ідентифікаторами, що продовжують витлумачувати для адресата образ змія через практичний аспект, який присутній у земному житті адресата. Таким чином Проповідник безпосередньо пропозиціонує в ІС вимоги брати участь у Святому Таїнстві Причастя, що імпліфікується через словосполучення *Тіло і Кров Христові* у спектрі застороги у першочерговому значенні іменника *істина*, оскільки “*Тіло і Кров, які подаються у цьому Таїнстві, Сам Господь назвав істинною їжею і істинним питтям (Ін. 6:55)*”.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

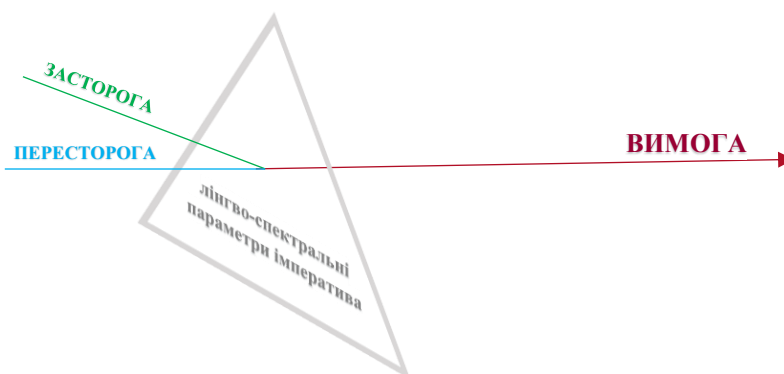

Рис. № 22. Енергійність імперативного спектру “вимога”

32) Царство Небесне – найжаданіша мета нашого земного мандрування, для досягнення якої християнин не повинен відступати ні перед якими труднощами та жертвами.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “У перший рік після виходу з Єгипту ізраїльтяни досягли південного кордону обітованої землі...” реалізується через спектр застороги. Щ та ІН імперативної вимоги чітко простежується у спектрі застороги на основі контекстуальної взаємозалежної антонімії у аспекті “дія – результат”. У антонімічні відносини вступає ядровий граматичний центр спектра застороги, який представлений підметом *Царство Небесне* та присудком *мета земного мандрування*. Саме предикат і суб’єкт є тими одиницями семантичної структури мовленнєвого акту, які функціонують опозиційно за відношенням один до одного, а також реалізують прагматику перлокутивного наміру мовця в дисперсії вимоги. Периферійна дисперсійна частина граматичного центра у спектрі застороги через перформатив *не повинен відступати ні перед якими труднощами та жертвами* є ідентифікатором семантичного значення словосполучення *земне мандрування* у ядровому предикативному центрі застороги, яке формується іменниками *труднощі, жертви*. У свою чергу, через іменники-ідентифікатори Проповідник чітко вказує адресатові на якісні характеристики земного мандрування, які обов’язково будуть присутніми у його бутті. По суті мовець таким чином реалізував у пропозиційному змісті іллокуції вимоги двовекторний напрямок пристосування мовленнєвого імперативного акту. Семантичне значення граматичного суб’єкта *Царство Небесне* мовець формує на основі практичної аргументації через принцип асоціації, у якій Царство Небесне співвідноситься з землею обітованою, місцем благоденства, землею молока та меду, благ, яких ““не бачило око, і вухо не чуло, і на серце людини не приходило те, що Бог приготував тим, хто любить Його» (1 Кор. 2:9)”. Саме у спосіб асоціацій мовець реалізує контекстуальну взаємозалежну антонімію ядрового предикативного центра застороги у аспекті “дія – результат”: *не відступай ні перед якими труднощами та жертвами під час земного мандрування, як соглядатаї Ісус Навин та Халев, – і отримаєш, як Ісус Навин та Халев, Царство Небесне.*

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

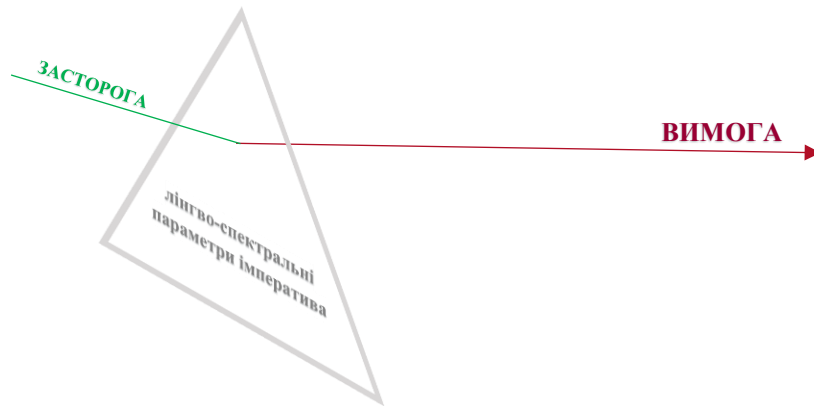
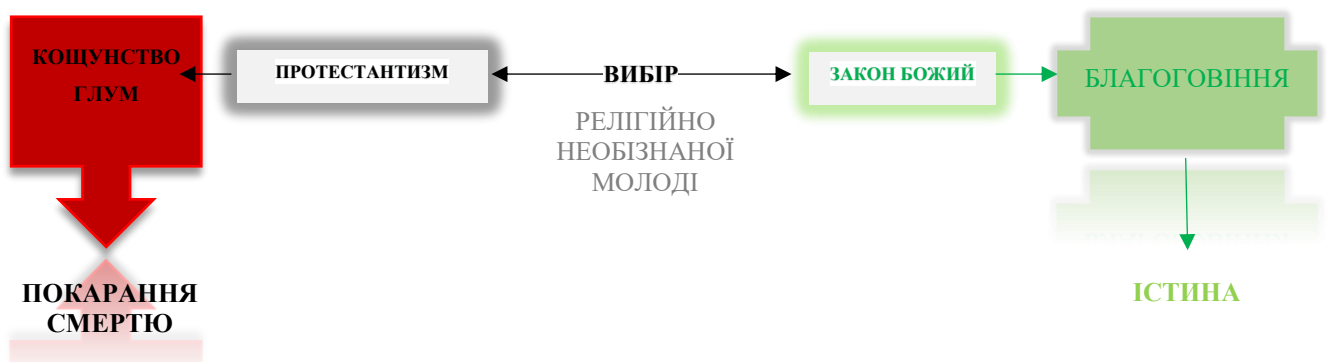

Рис. № 24. Енергійність імперативного спектру “вимога”

33) Молодь, яка не знає православного віровчення, не повинна потрапляти в пастки хибних вірувань, розставлені на простаків.

Треба благоговійно ставитися до храму Божого, до святих ікон, до мощей, до Біблії, до імені Божого, до церковних богослужінь і взагалі до всякої святині. Будемо боятися гріха кощунства або глумління над святинею.

Лінгвістичний спектр “вимога” у проповіді “Кивот, або Ковчег Завіту, був головною святинею старозавітної Церкви...” реалізується через спектр застороги та два спектри пересторог. Щ та ІН імперативної вимоги ґрунтуються на якісній характеристиці іменника *молодь* у спектрі застороги через перформатив *не знає православного віровчення*. Саме такий дисперсивний вектор прагматично тлумачить амбівалентність семантичних смислів висловлень у двох спектрах пересторог. Таким чином Проповідник експліцитно відобразив адресатові можливі два шляхи, один з яких його приведе до смерті, а інший – до істини. Прагмемні опозиції пересторог схематично виглядають так:

У висловленні в спектрі перестороги – Треба благоговійно ставитися до храму Божого, до святих ікон, до мощей, до Біблії, до імені Божого, до церковних богослужінь і взагалі до всякої святині – ядровим прагматичним вектором у створенні позитивної конотації імперативної дисперсії є прислівник *благоговійно*, який вимагає від адресата найщирішої поваги та шани до святинь. Окрім того, безпосереднім порядком називання додатків Проповідник репрезентує адресатові ієрархію значущості релігійних святинь. Третій спектр перестороги є опозиційним за своєю негативною дисперсійною характеристикою імперативності за відношенням до попереднього спектру.

Ядровим прагматичним вістрям, що формує негативну семантику вибору адресатом протестантизму внаслідок власної необізнаності православного віровчення, є іменники *кощунство* та *глумління*. На лінгвістичному рівні іменники *кощунство* та *глум* формують семантичне поле у значенні синонімії домінанти *святотатство*. Однак надзвичайно цікавим є те, що медіум не нівелюючи терміносистему давнього права, принципово розводить по різні береги стрижневе семантичне слово *святотатство* із його лінгвістичним значеннево-модальним синонімічним відтінком – іменником *кощунство*, адже саме лексема *кощунство* у релігійному середовищі є виразником злочину за осквернення релігійної святині. І якщо *гріх кощунства* мовець репрезентує у семантичній структурі МА перестороги у плані суб'єкта, то *глумління* є предикатом висловлення у значенні дії. Цікавим є й те, що і перформатив *будемо боятися* і підрядний сполучник *або* у плані вираження оцінки за важкістю у вчиненні так званого релігійного блюзнірського злочину робить їх цілком рівнозначними один одному.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

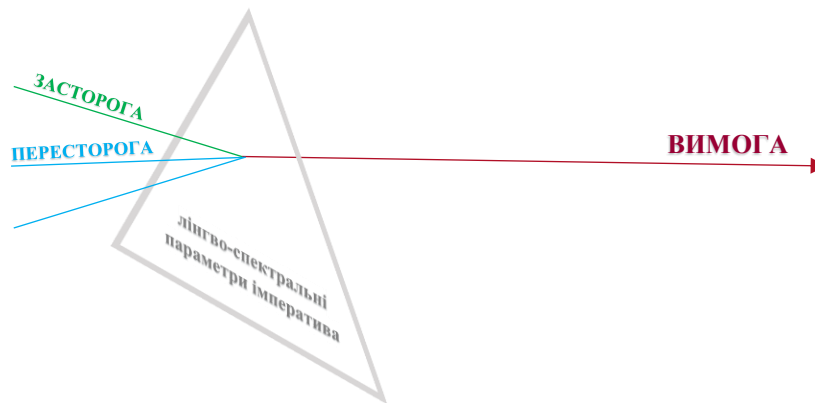

Рис. № 25. Енергійність імперативного спектру “вимога”

1.1.2. Лінгвопрагматика імперативного спектру “спонукання”

1) Проповідь “Неділя святих отців Першого Вселенського Собору” – див. розділ 3 дисертації, с. 141-142.

2) Всі святі мали ту ж саму немічну плоть, що і ми; зазнавали тих же спокус, що і ми; нерідко спотикались у житті, як і ми; але все це перемагали силою своєї доброї волі, а найбільше – силою благодаті Святого Духа.

Лінгвістичний спектр “спонукання” у проповіді “Поява святих – це результат подвигу Христа Спасителя” реалізується через спектр застороги. Щ та ІС імперативного спонукання будуються на характерному для дисперсії спонукання власному логічному умовиводі волевиявлення. Для максимального досягнення прагматичного ефекту та наміру МА Патріарх Філарет використовує контрастне зіставлення *всіх святих* із *ми* крізь категорію темпоральності у контексті грішної сутності людини. Таким чином адресант підсвідомо спонукає адресата до власного волевиявлення та до власного порівняння себе із будь-яким святим. Усі релігійно свідомі та відверті адресати одразу імпліфікують семантичну прірву між іменником *святі* та займенником *ми*, яка здається недосяжною та здебільшого неприйнятною для порівнянь чи зіставлень. Надзвичайно важливим є те, що Проповідник одразу нейтралізує у свідомості адресата відповідні логічні висновки, які не допускають спонукальних дій, через заповнення так званої прірви гріховними прикладами із життя самих святих, які цілком не відрізняються від гріховного життя більшості мирян. Таку роль у висловленні беруть на себе додатки із відповідною негативною конотацією: *немічна плоть, спокуси, спотикання (у житті)*. Окрім цього, Проповідник експліцитно

вказує адресатові на дії які можуть сприяти досягненню святості та визнання її Богом, не зважаючи на усі негідні грішні життєві діла мирянина: *силою своєї доброї волі, а найбільше – силою благодаті Святого Духа.*

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

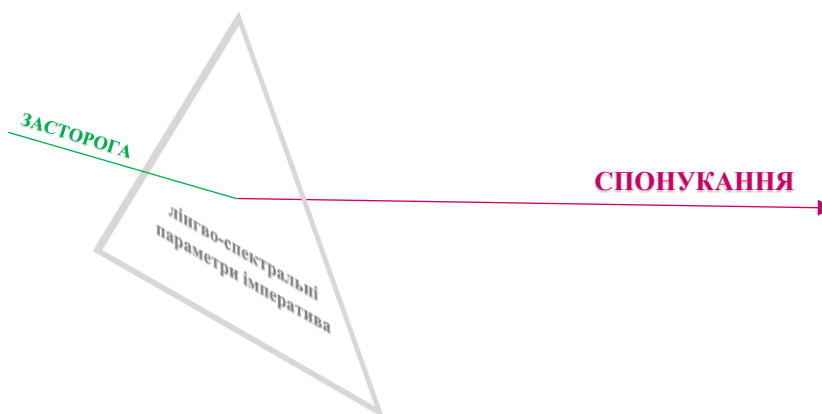

Рис. № 26. Енергійність імперативного спектру “спонукання”

3) Проповідь “Богообраний народ – це ті, хто вірить у Христа Спасителя” – *див. розділ 3 дисертації, с. 142-143.*

4) Деякі християни, присипляючи свою совість, заспокоюють себе тим, що не має підстав боятися Суду Божого, бо любов і милосердя Бога нескінченні. Бог – безмежна любов, і тому все прощає і покриває. Всі, хто так думає, повинні уважно прочитати 25 главу Євангелія від Матфея. Суд Божий зображено тут з незаперечною ясністю. Його віддалене відлуння відчувається вже тепер і змушує тремтіти нечисту совість.

Лінгвістичний спектр “спонукання” у проповіді “Неділя про Страшний Суд” реалізується через спектри двох засторог та трьох пересторог. Щ та ІН імперативного спонукання будуються на ядровому прагматичному каталізаторі *Суд Божий* у негативній конотації для нерозкаяного грішного християнина. Негативну конотацію словосполучки *Суд Божий* створює перформатив дієприслівникового звороту *присипляючи свою совість*, що є прагматичним каталізатором і валентно за власною семантичною іллокутивною метою репрезентує для людини дві опозиційні сутності Суду Божого. Такими індикаторами є сталі характеротворчі ознаки Спасителя –

милосердний, безмежно благий, прощає, любить, милує тощо, що експліцитно виражається через перший та другий спектри засторог. Усі наступні дисперсивні спектри спонукання чітко відображають негативну конотацію Суду Божого лише для певної категорії адресатів – *всі, хто так думає* –, що виражається через прислівник *так*. Для прагматичного спонукального впливу на адресата найвищою мірою, а також задля беззаперечного підтвердження істинності імперативного волевиявлення Патріарх Філарет чітко вказує на інформаційне біблійне джерело, яке відображає *Суд Божий з незаперечною ясністю, – 25 глава Євангелія від Матфея*. Варто відзначити, що і характеротворчі ознаки Господа у взаємодії із дієприслівником *присипляючи* створюють антонімічні дії Христа на страшному та величному видовищі (Суді Божому) для нерозкаяних самолюбних несвідомих грішників, оскільки земне *милосердя* Бога перетвориться на *відплату*, а *любов* – на *правду, правосуддя*.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

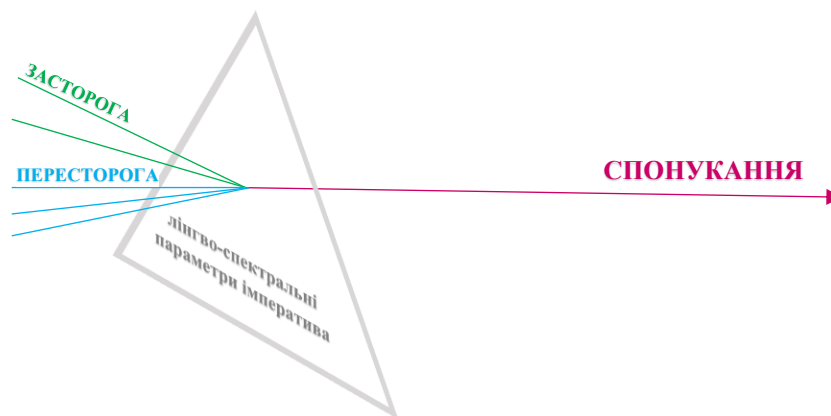

Рис. № 27. Енергійність імперативного спектру “спонукання”

5) І як нам, православним, не вихваляти і не прославляти Пречисту Богородицю? Як нам не схилитися перед Тією, від Якої наш Спаситель народився на землі? Вона – основа нашої втіхи. Ми віруємо, що Спаситель ні в чому не може відмовити Своїй Матері, коли Вона заступається перед Ним за людей. Але треба бути гідними Її любові. Св. Григорій Богослов говорить: “Як хмара закриває сяйво сонячного проміння, так грішник, який не хоче визнати свої гріхи і зректися їх, закриває для себе проміння любові Божої та милосердя Божої Матері”. Гідним любові Божої

Матері буде тільки той, хто буде любити братів своїх. А хто не любить брата, той, як говорить ап. Іоан Богослов, неправдомовець, і істини немає в ньому.

Лінгвістичний спектр “спонукання” у проповіді “*Введення у храм Пресвятої Богородиці*” реалізується через два спектри спонукання, три перестороги та дві застороги.

Щ та ІМ імперативного спонукання Патріарх Філарет будує через перлокутивний намір донести прагматико-релігійну сутність Божої Матері у житті кожного грішника. Перші два спектри власне спонукання стимулюють роздуми адресата щодо усвідомлення усієї незбагненої святості Діви Марії, котра народила Спасителя світу та Переможця зла і диявола. Наступним спектром перестороги комунікатор констатує беззаперечний висновок, до якого має дійти адресат на основі попередніх роздумів через звернення до власної емоційної та раціональної пам’яті: *Вона – основа нашої втіхи*. Цікавим є те, що Проповідник порядком слів у МА акцентує увагу спершу на Особі через займенник *Вона*, і лише потім актуалізує величну місію Богоматері через перформатив *основа нашої втіхи*. Не менш важливим є й те, що препозиційний займенник *Вона* за відношенням до предиката прагматично відображає індивідуальність, особистість Марії як матері не тільки Спасителя, а й кожної людини зокрема. Усі наступні дисперсійні спектри відображають аспект дії Особи щодо грішної людини. Аспект дії заступництва Божої Матері за грішника актуалізовує іменник *любов* як індентифікатора того, що *Спаситель ні в чому не може відмовити Своїй Матері, коли Вона заступається перед Ним за людей*. Надзвичайно цікавим є й те, що мовець одразу релігійно конотує для адресата лексему *любов* через контрастний протиставний сполучник *але*, який і імпліфікує єдину умову актуалізації заступництва Богоматері за мирян – *визнання своїх гріхів та їх зречення*. Задля чергового підтвердження істинності попередніх дисперсійних волевиявлень Проповідник вдається до анафористичного цитування св. Григорія Богослова, слова якого нагадують обізнаному адресатові образ Сонця через який розкривається догмат Триєдності Бога та імпліцитно репрезентується образ Зірки як уособлення Божої Матері, яка “*сходить на нашому небі і зникає в променях сонця, що сходить*”. Дві застороги, які завершують

дисперсію імперативності спонукання, функціонують у ролі додаткової аргументації умов заступництва Пресвятої Диви Марії за кожного з нас.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображають різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

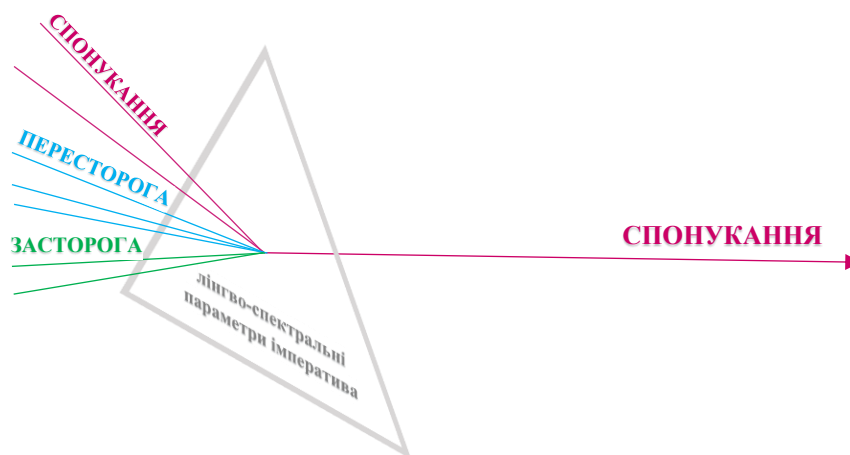

Рис. № 27. Енергійність імперативного спектру “спонукання”

1.2. Лінгвопрагматика імперативного спектру “прохання”

- 1) Проповіді “Проповідь на Новий рік” – див. розділ 3 дисертації, с. 144-145.
- 2) Проповідь “Слово в день святого рівноапостольного князя Володимира” – див. розділ 3 дисертації, с. 145-146.
- 3) Проповідь “Хто відкидає буття диявола і злих духів, той перебуває під їх владою” – див. розділ 3 дисертації, с. 147-148.
- 4) Проповідь “Де немає миру, там немає і Бога” – див. розділ 3 дисертації, с. 148-149.

1.3. Лінгвопрагматика імперативного спектру “заклик”

- 1) Проповідь “Слово про жон-мироносиць” – див. розділ 3 дисертації, с. 150-151.
- 2) Проповідь “Хвороби часто бувають наслідком гріха” – див. розділ 3 дисертації, с. 152-153.
- 3) Проповідь “Слово про Пресвяту Тройцю” – див. розділ 3 дисертації, с. 153-155.

4) Дорогі браття і сестри! Будемо ж вірити тільки в істинного Бога Отця, і Сина, і Святого Духа, і до Нього звертатись у молитвах. Йому слава на віки віків!

Лінгвістичний спектр “заклик” у проповіді “Про значення віри для спасіння” реалізується через спектр перестороги та спектр побажання. ІМ та ІС імперативного заклику побудовані на імперативному звертанні *дорогі браття і сестри!*, через найвищий виявив наказового способу – окличну інтонацію, що, в свою чергу, імпліцитно вказує адресатові на принципову важливість наступних МА Проповідника. Порядок слів у спектрі перестороги засвідчує акцент мовця на прагматичі перформатива *будемо ж вірити*, а, отже, підкреслює в черговий раз імперативну беззаперечність виконання відповідної дії. Підсилювальна частка *ж* у складі предикатива підкреслює логічний підсумок попередніх висловлень-пояснень. Якщо зіставити релігійний семантичний план вербативів (*будемо ж*) *вірити* та *звертатись* та їхню послідовність у МА, то адресат легко помітить імпліцитну інформацію щодо отримання Божої допомоги, яку без віри у єдину Трійцю здобути неможливо, адже звернення до Нього через молитву як наступний етап приближення до Бога буде в нікуди. У релігійному середовищі поняття *слава Божа* є бінарно опозиційним. У проповідницькій мовленнєвій дії спектра побажання *Йому слава на віки віків!* слава Божа вжита у значенні імперативного вигука у значенні “визнання Спасителя”, який функціонує бінарно: як безпосередній вигук-хвала Богові, і як заклик до адресата прославляти Спасителя, і як шлях до благодатного спасіння власної грішної душі.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

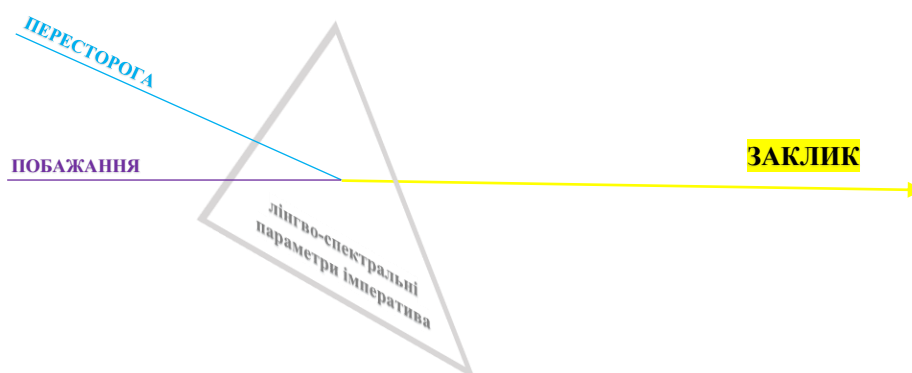

Рис. № 28. Енергійність імперативного спектра “заклик”

5) Дорогі браття і сестри! Господь закликає кожного з нас до Свого Царства. Він кличе нас протягом усього нашого життя аж до самої смерті. Спаситель звертається до нас і говорить: “Ось, стою при дверях і стукаю; якщо хто почує голос Мій і відчинить двері, увійду до нього, і буду вечеряти з ним, і він зі Мною” (Одкр. 3, 20).

Лінгвістичний спектр “заклик” у проповіді “Багато покликаних, та мало обраних” реалізується через два спектри перестороги та спектр застороги. Створення ІС та ІМ імперативного заклику розпочинається із імперативного звернення до адресата *дорогі браття та сестри!*. Окличне інтонування у висловленні не лише виділяє на лінгвістичному рівні синтаксичну конструкцію та осіб, до яких звернене мовлення, а й ідентифікує прагматичну важливість усіх наступних комунікативних дій медіума. Два спектри перестороги ніякого особливого прагматично-релігійного навантаження у собі не несуть, а лише відображають сутність православної релігії в аспекті можливості прощення адресатам їхніх гріхів Богом протягом усього їхнього земного життя – *протягом усього нашого життя аж до самої смерті*. Єдиним інтенсифікатором умов досягнення прощення гріхів у спектрі перестороги є предикація *Господь закликає*, де Проповідник робить акцент з одного боку на пониженні власного Патріаршого статусу, а з іншого – надає власній релігійній комунікації неабияку беззаперечність щодо правдивості перлокуції заклику, адже використовує пряму мову Господа і, таким чином, категорію особи комунікатора робить амбівалентною і позитивно конотує її. Спектр застороги у формі цитування має на меті нагадати адресатові *образ мандрівника* в особі Господа та, відповідно, дванадцяте свято Стрітіння Господнього, релігійна історія якого чітко коментує та розкриває смисл прямої мови Ісуса Христа у спектрі застороги: Бог простить усіх через любов, лише “*якщо хто почує голос Мій і відчинить двері, увійду до нього, і буду вечеряти з ним, і він зі Мною*”, у протилежному випадку настане час і Спаситель прийде “з силою і славою великою” (Лк. 21:27) та виголосить: “Кажу вам, – не знаю Я звідки ви. Відійдіть від Мене всі, хто чинить неправду” (Лк. 13:27).

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

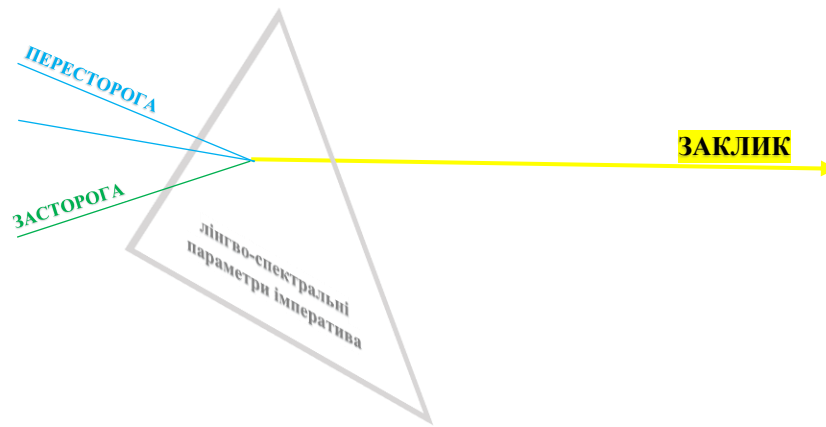

Рис. № 29. Енергійність імперативного спектру “заклик”

б) О Господи! Навчи нас любити Тебе так, як любили Тебе Твої щирі друзі-ученики. Сотвори так, щоб Твоя досконалість, Твоя принесена за нас жертва, Твої проповіді і Твої діла полонили наші душі, щоб ми прагнули споглядати Тебе, слухати Тебе, прославляти Тебе, нічого для себе від цього не чекаючи, і в цій служінні знаходили всю повноту життя і радості. Дай нам любити Тебе тією любов'ю, якою любили Тебе мученики і всі святі! Дай нам славити Тебе так, як славили вони! Дай нам, щоб Ти був нашим шляхом, істиною, життям, відродою і втіхою.

Лінгвістичний спектр “заклик” у проповіді “Слово про любов до Бога” реалізується через п'ять спектрів побажання. Щ та ІМ імперативного заклику репрезентується препозиційним використанням імперативного звертання у формі окличної інтонації. Принципово важливим є те, що звертання Патріарха Філарета спрямоване не до грішного адресата, а до Господа. Імперативне звертання є ідентифікатором усієї серйозності звернення та чітко відображає проповідницький інтерес медіума, який базується на оцінці Проповідником суспільно-моральних чинників сьогодення крізь призму релігійної значущості. Якщо порівняти усі 5 спектрів побажання, то у кожному з них присутня однакова ІМ – через порядок слів та препозицію перформативів та займенника *Тобі* мовець відобраджає найпекучіші релігійні проблеми суспільства, які потрібно негайно вирішувати. *Навчи* → *сотвори* → *дай любити* → *дай славити* → *будь шляхом, істиною, відродою, втіхою* – ось дії, яких першочергово потребує кожен адресат, а, отже – українська держава в цілому як форма організації суспільства. Усі постпозиційні другорядні члени, які залежні від груп предикатів є прагматичними конкретизаторами ІС відповідних перформативів: (*навчи*)

любові; (полони душі) досконалістю, жертовністю, проповіддю, Божими ділами, спогляданням, послухом, слуханням, прославлянням, служінням, повнотою життя, радістю; (дай любити) мученицькою любов'ю та славою, (будь) шляхом, істиною, життям, відрадюю і втіхою. Першочерговість відповідних суспільних потреб відображається порядком називання їх у МА, а імперативне інтонування висловлень у третьому та четвертому спектрах побажань відображає те, що найбільшою мірою відсутнє у суспільстві – мученицька любов до Бога та слава Спасителю.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

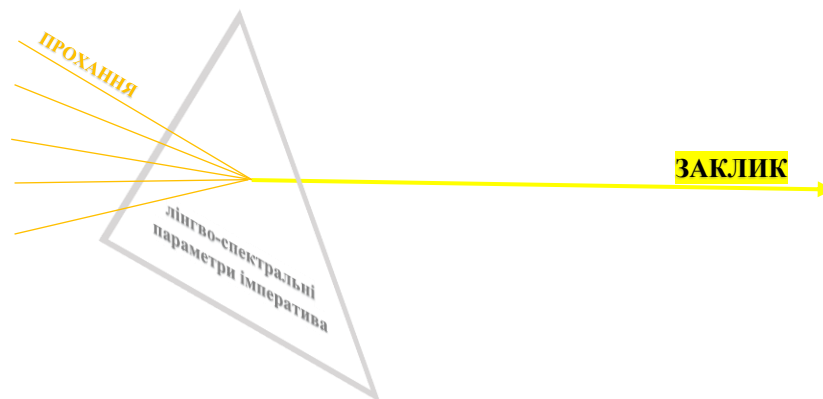

Рис. № 30. Енергійність імперативного спектру “заклик”

1.3.1. Лінгвопрагматика імперативного спектру “настанова”

1) Проповідь “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні” – див. розділ 3 дисертації, с. 155-157.

2) Проповідь “Слово перед Св. Плащаницею” – див. розділ 3 дисертації, с. 157-158.

3) Треба вірувати, бо без віри неможливо спастись. Апостол Павло говорить: “Без віри догодити Богові неможливо” (Євр. 11:6).

Лінгвістичний спектр “настанова” у проповіді “Слово про те, що не всяка віра спасительна” реалізується через спектри застороги та перестори у формі анафористичного цитування. ІМ та ІС імперативної настанови створюється ознакою додатка *віра*. Перформативи *треба вірувати, неможливо спастись* у спектрі застороги функціонує лише у ролі вираження настановчої процесуальної дії та є носієм

семантичної структури МА та його граматичної основи. Перформативну нейтральність у висловленні виражає й порядок слів, де перший предикатив *треба вірувати* актуалізує лише собою дієвість настанови, до того ж дієслово *вірувати* іменникової основи. Визначальним у прагматиці настанови є саме потрактування релігійної конотації лексеми *віра*, оскільки не кожен її вияв та ознаковість є спасительною для адресата. Правильне розуміння віри та яким чином нею можна догодити Спасителю обізнаний адресат експлікуватиме із власної біблійної обізнаності, а для тих, хто вагається у правильному трактуванні настанови, або ж взагалі не має відповідних знань Патріарх Філарет чітко все роз'яснює у суміжних МА проповіді. Визначальною ознаковою характеристикою лексеми *віра* є її *істинність*, яка проявляється у визнанні і сповіданні того, що Ісус Христос є Син Божий та Спаситель Світу, а також, що Ісус Христос є Світлом для світу та Початком всього. Саме на таких конотаційних значеннях будується істинність віри у Господа, яка приводить грішника до спасіння. Використання медіумом анафористичного цитування апостола Павла слугує черговим виявом аргументованості беззаперечності імперативної настанови.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

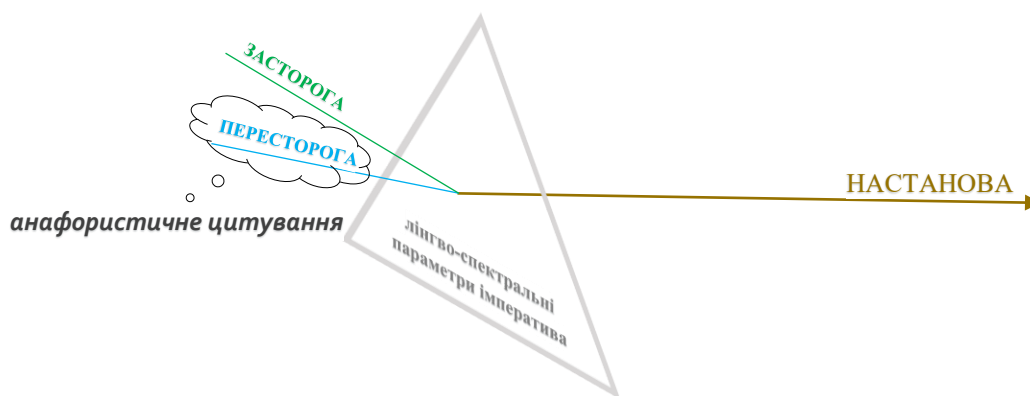

Рис. № 31. Енергійність імперативного спектра “настанова”

4) Дорогі браття і сестри! Не звертайтеся ні до ворожбитів, ні до чародіїв, а якщо вас заманюють до цього інші, і тоді не погоджуйтесь.

Лінгвістичний спектр “настанова” у проповіді “Слово проти ворожби і чародійства” формується через периферійний спектр імперативної перестороги.

Щ та ІМ імперативної настанови репрезентується вживанням Проповідником імперативного звертання у формі окличної інтонації як найвищого вияву наказового способу. Окрім цього, саме таким способом комунікатор експліцитно повідомляє адресатові усю релігійну важливість наступних комунікативних дій у Слові. Перформативи *не звертайтеся, заманюють – не погоджуйтесь* вжиті у нейтральній імперативній конотації лише у функції окреслення виконавчих дій адресата. Прагматично антонімічні предикативи *заманюють – не погоджуйтесь* відображають можливі негативні впливи від осіб, які займаються ворожбою та чародійствами. Порядком додатків, які залежні від перформативів, Проповідник відображає ієрархію зла: *ворожбити → чародії*. Увесь негативний вплив нехристиянських ритуальних замовлянь, який свідомо здійснюють маги різної спеціалізації на адресата, Патріарх Філарет пояснює та аргументує через суміжні мовленнєві акти у Слові, суть яких зводиться до позбавлення людини спасіння власної душі й накладання на душу духовної смерті.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

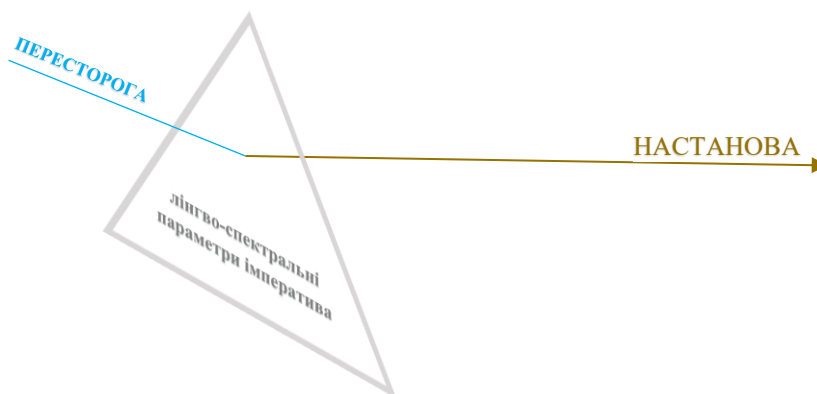

Рис. № 32. Енергійність імперативного спектра “настанова”

1.4. Лінгвопрагматика імперативного спектру “засторога”

- 1) Проповідь “Пасхальне послання” – див. розділ 3 дисертації, с. 159-161.
- 2) “Людино! Грабууй і хапай як хочеш і що хочеш, однак знай, що з твоїх рук витече і твоє власне добро”.

Лінгвістичний спектр “засторога” у проповіді “Про гріх святотатства” формується через власне імперативний спектр “засторога”. Щ та ІМ імперативної застороги репрезентується через сурядний протиставний сполучник *однак*, який виконує роль прагматичної рівноваги різнорідних семантичних дій адресата. Усю важливість наступних волевиявлень Проповідник створює звертанням *людино!* через найвищу міру імперативності – окличну інтонацію, й автоматично наступний мовленнєвий акт мовця зазнає рівнозначної імперативної сили. Перлокутивний намір застороги будується через конотаційне зіставлення бінарних предикатів *грабуї і хапай, витече (добро)*. Таким чином Проповідник наголошує на християнському виборі мирян і так звану дозволеність відповідних вчинків через уточнювальні словосполуки *як хочеш і ще хочеш*, однак застерігає, що кожен вибір має свій результат. По суті Патріарх Філарет експліцитно нагадує про восьму Божу заповідь – “Не вкради”. Цікавими у висловленні є антонімічні та синонімічні конотації ядрових лексем висловлення у релігійному аспекті на основі суміжної комунікації у Слові. Зокрема, іменник *крадіжка* вступає у синонімічні відносини із лексемами *гріх, святотатство*, а іменник *добро (украдене)* антонімічно протиставляється слову *вогонь*, що призводить до ядрової домінанти у значенні покарання – *позбавлення* (Царства Божого).

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

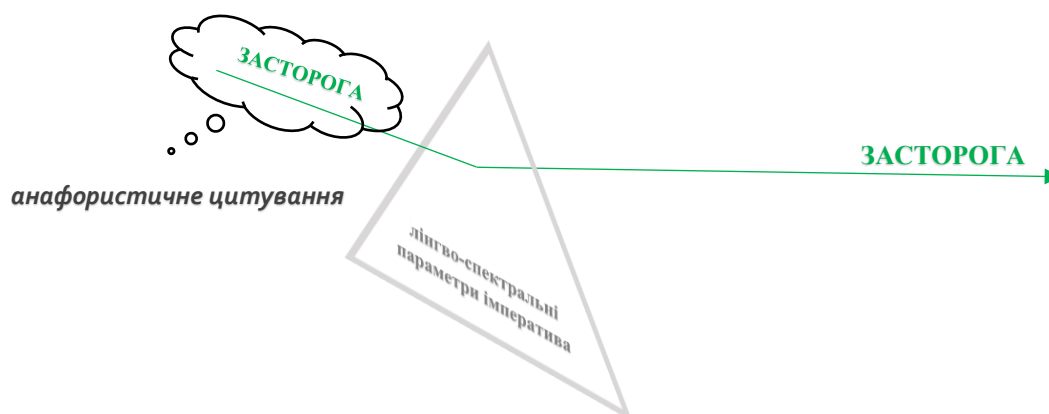

Рис. № 33. Енергійність імперативного спектра “порада”

3) Проповідь “Про самолюбство та духовну самооману” – див. розділ 3 дисертації, с. 161-162.

1.5. Лінгвопрагматика імперативного спектру “пересторога”

- 1) Проповідь “Заповідь Божа про любов” – див. розділ 3 дисертації, с. 163-164.
- 2) Покаяння і дотепер залишається єдиним засобом очищення від гріхів.

Лінгвістичний спектр “пересторога” у проповіді “Чим відрізняється хрещення Іоанове від хрещення християнського” формується через власні дисперсивні імперативні параметри.

Щ та ІМ імперативної перестороги створюється на прагматичній семантиці та сутності відповідного волевиявлення – вказівку на єдиний засіб спасіння адресата без будь-якого пояснення чи аргументації. Ідентифікатором ядрової ілокутивної сили перестороги є прислівник *дотепер*, який позбавляє іменника *покарання* вектору релігійної темпоральності та підкреслює незмінність християнських релігійних Законів. Препозиція підмета *покаяння* та обставини *дотепер* ідентифікують ядрові прагматико-сміслові прагмеми імперативності перестороги.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та мають таку репрезентацію:

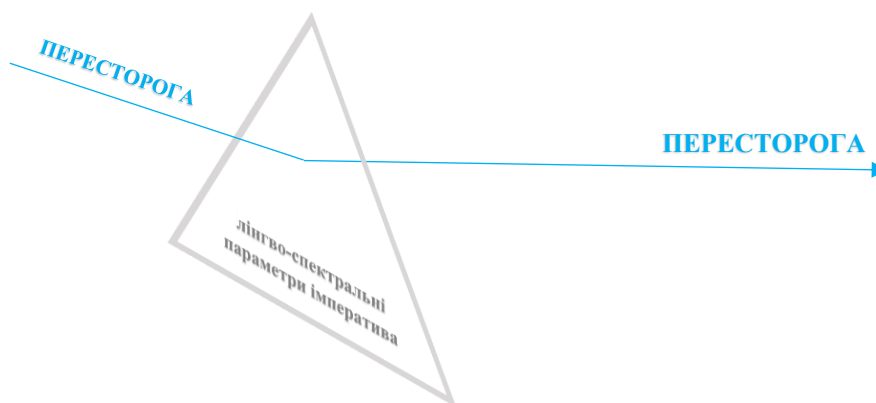

Рис. № 34. Енергійність імперативного спектру “пересторога”

- 3) Проповідь “Проти клевету” – див. розділ 3 дисертації, с. 164-165.

1.6. Лінгвопрагматика імперативного спектру “порада”

- 1) Проповідь “Слово про жон-мироносиць” – див. розділ 3 дисертації, с. 165-167.
- 2) Проповідь “Про реальне існування бісів і способи їх вигнання” – див. розділ 3 дисертації, с. 167-168.

3) “Коли образа розпалює твоє серце, згадай про Христа і Його рани; розсуди, чи те, що ти терпиш, більше за те, що перетерпів Владика; і тоді, як водою, погасиш свою скорботу”, – переконує нас св. Григорій Богослов. “Ти, як бідняк, прости своєму боржникові сто динаріїв, а Господь, безмірно багатий, простить тобі десять тисяч талантів, зо всіма на них процентами і з процентами на проценти”, – запевняє св. Яків Низибійський.

Лінгвістичний спектр “порада” у проповіді “Треба завжди молитися Богу перед вживанням їжі” формується через власне дисперсивні спектри двох засторог, використовуючи анафору-цитування у формі пропозиції як інваріантного ядрового імперативного висловлення. ІС та ІМ імперативної поради репрезентується використанням Патріархом Філаретом сьомого лінгвістично значущого параметра “Відмінності в співвідношенні з іншою частиною дискурсу” за Дж. Сьорлем. По суті, Проповідник не вдається до жодних мовних засобів, які б створювали специфічну смислову структуру висловлення. Прагматику імперативної поради мовець реалізує через специфічну форму подачі, яка на найвищому рівні заангажує імперативну пораду “від себе” як священнослужителя і як Патріарха, а з іншого боку – через використання анафористичного цитування, що яскраво відображає тематичну проповідницьку проблематику, адресант відображає рівень релігійної серйозності порушеного питання, адже Проповідник для адресата обрав за практичну аргументацію імперативної поради Слова Отців Церкви св. Григорія Богослова та св. Якова Низибійського, які мають неабияку святість та визнання Церкви. Окрім реалізації так званого переконання в здійсненні імперативного припису через статус духовних стовпів, у власне МА праведників використаний метод зіставлення на основі контрастних сутністних характеристик буття людини (“*образ в серці*”, “*терпіння*”, “*скорбота*”, “*бідняк, боржник*”, “*100 динаріїв*” та Бога (“*рани Христа*”, “*перетерпіння Владики*”, “*вода*”, “*безмірно багатий*”, “*10 тисяч талантів*”). Перформативи *розсуди* → *погашення (від Господа)*, *прости* → *простить (Господь)* у висловленні відображають можливі результати здійснення відповідних імперативної поради.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

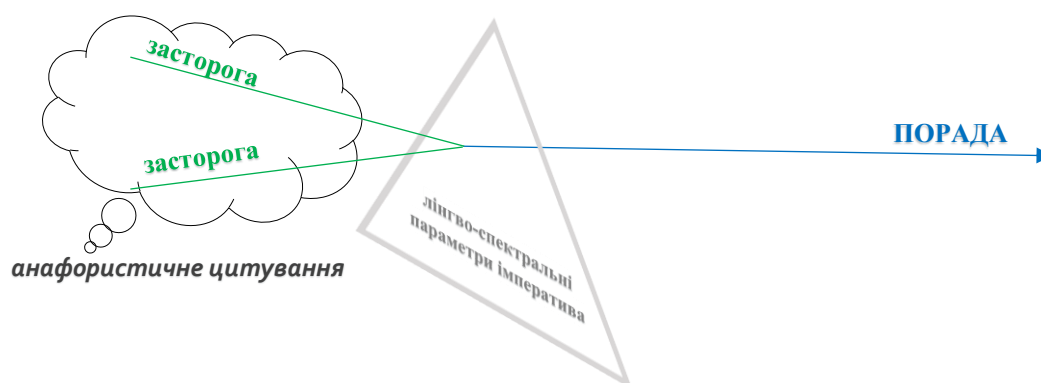

Рис. № 35. Енергійність імперативного спектра “порада”

4) Проповідь “Ніхто не має права закопувати у землю таланти – великі чи малі” – див. розділ 3 дисертації, с. 169-170.

5) Проповідь “Слово про Страшний Суд Божий” – див. розділ 3 дисертації, с. 170-171.

6) Святі отці подвижники на своєму особистому досвіді відчули цю боротьбу і на повчання залишили нам багато порад. Так, наприклад, авва Пимен говорить: “Зло ніяким чином не знищує зла; а тому, якщо хто зробив тобі зло, ти роби йому добро, щоб добром знищити зло... Відніміть у ворогуючого нові приводи до ворожнечі, і попередня його ворожнеча мало-помалу ослабне, припиниться і забудеться”.

А авва Ісайя радить: “Якщо почуєш, що хто-небудь на тебе лихословив, і потім зійдетесь з ним у якому-небудь місті або він до тебе прийде, – прийми його доброзичливо і з веселим обличчям і, згадавши про те, що чув, не питай: для чого так говорив? Бо написано в притчах: “Розсудливий приховує образу” (Притч. 12, 16). Хіба не полюбив би ти таку людину, якій ти завдав образи, а вона великодушно простила її? Роби і ти так само, щоб здобути собі повагу від ворогів своїх”.

Прислухаймося ж до слів св. Іоана Золотоустого: “Улюблені, ні про що не дбатимемо так, як про те, щоб бути вільними від гніву і примирити з собою тих, хто вороже ставиться до нас: бо ні молитва, ні піст, ні прилучення до таїнств, ні щось інше подібне не в змозі буде захистити нас у день суду, якщо ми пам’ятатимемо зло; не

погрішить тому той, хто називає цей гріх найтяжчим з усіх гріхів. Ні від чого так не відвертається Бог, як від людини злопам'ятної і зберігаючої гнів”.

Лінгвістичний спектр “порада” у проповіді “Де немає миру, там немає і Бога” формується через три спектри застороги. ІС та ІМ імперативної поради репрезентується використанням Патріархом Філаретом форми анафористичного цитування святих отців подвижників. Ігнорування використаних у дисперсії поради не власне імперативних форм Проповідник імпліцитно реалізовує через посилання на поради святих, а також за допомогою притчі (Притч. 12,16), що в свою чергу адресант приховано замінює “власну” форму 1 ос. одн. на 3 ос. мн. і висловлює у перформативі імпліцитну імперативну дію “від себе”. Головним смисловим стрижнем вираження та розуміння імперативної інтенції у релігійному мовному коді трьох імперативних засторог є антонімічні зв'язки між стрижневими прагматичними лексемами висловлень, позитивне конотаційне значення яких нівелює негативну семантику: *зло* ← *добро*; *лихослів'я* ← *доброзичливість, веселе обличчя*; *гнів* ← *не злопам'ятство* безпосередній порядок яких, вказує на релігійну значущість та порядок здійснення імперативних дій-порад. Цікавим є й те, що комунікант, перш ніж вдатися до лінгвістичного інструментарію утворення імперативної поради, чітко надає цитованим висловленням таксонімічну визначеність імперативної дисперсії, тобто – “порада”: *Святі отці подвижники [...] залишили нам багато порад; авва Ісайя радить.*

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

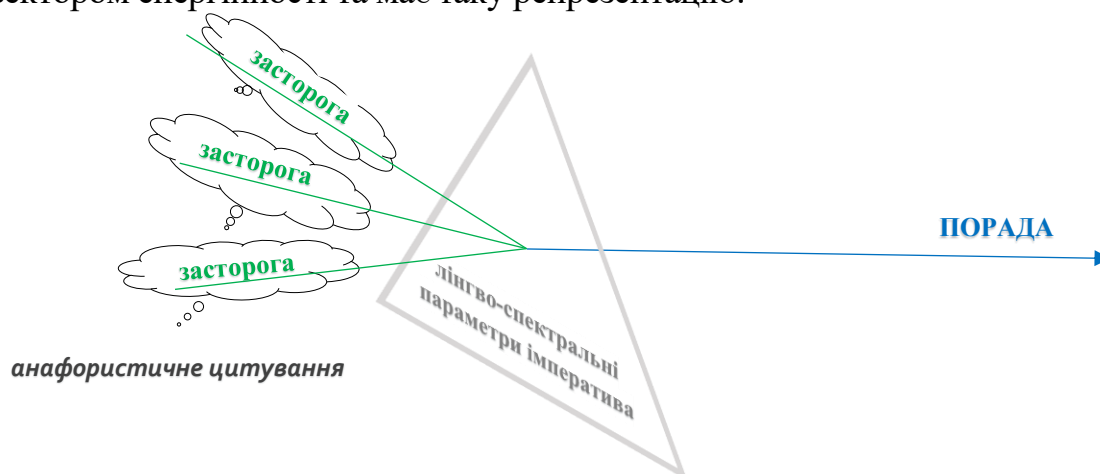

Рис. № 36. Енергійність імперативного спектра “порада”

7) Еклезіаст дає юним таку пораду: “Веселись, юначе, у юності твоїй, ходи дорогами серця твого і видіннями очей твоїх; тільки знай, що за все це Бог приведе тебе на суд... Пам’ятай про твого Творця у дні твоєї молодості, перше ніж лихі дні прийдуть і роки настануть, що про них скажеш: вони мені не до вподоби” (Екл. 11, 9; 12, 1).

Лінгвістичний спектр “порада” у проповіді “Слово про юність непорочну і юність порочну” формується через два спектри перестороги. ІС та ІМ імперативної поради репрезентується використанням Проповідником простих форм наказового способу через перформативи 2 ос. одн. – *веселись, ходи дорогами серця, ходи видіннями очей*. Однак цікавим є те, що ці предикати, які є виразниками прагматичних можливостей іллокутивно-перлокутивних актів, не кодують у собі інтенцію імперативної поради. Таку роль у спектрі першої перестороги виконує протиставний сполучник *тільки* у поєднанні з дієсловом *знай*, який прагматично створює опозиційний релігійний акцент не на перформативах у першій частині перестороги першого МА мовця, а на результаті дотримання адресатом відповідної імперативної поради – *суду Божого*.

У другому спектрі перестороги, що формує імперативність поради, теж використана опозиція між *днями молодості* та *днями і роками, які не до вподоби*. По суті, на опозиційному перетині цих двох словосполук утворюється імпліцитний результат зіставлення молодості та старості адресата, який реалізується у іменнику *мудрість*, набувши і скориставшись якою, адресат має змогу відкорегувати своє життя відповідно до Божих приписів, адже медіум і власне Еклезіаст має на увазі не лише про Страшний Суд після тілесної смерті, але й про суд, який творить Господь над людиною під час її земного життя.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

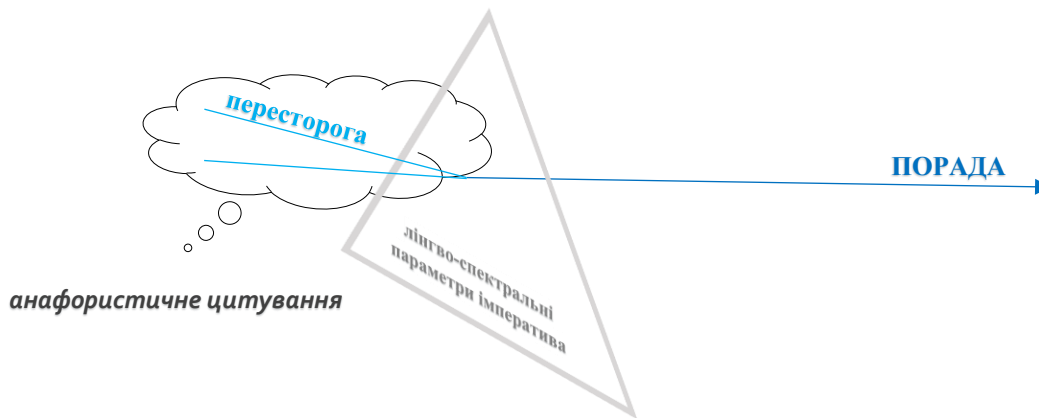

Рис. № 37. Енергійність імперативного спектра “порада”

8) Сьогодні Україні потрібна не тільки єдність православ’я, але й не меншою мірою – єдність демократичних, патріотичних і державницьких сил.

Лінгвістичний спектр “порада” у проповіді “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні” формується через спектр перестороги. ІС та ІМ імперативної поради репрезентується акцентним використанням Проповідником дев’ятого значущого параметра “Відмінності між тими актами, які завжди повинні бути мовленнєвими актами, і тими, які можуть реалізовуватися як мовленнєвими, так і немовленнєвими засобами” за Дж. Сьорлем, який інтенціонально розрахований на розчинення свідомості адресата через зважання мовцем на суспільно-моральні чинники сьогодення. По суті, МА Патріарха Філарета відображає два опозиційні світи, в яких перебуває людина: світ релігійний та світ соціальний у автономній державній політичній системі. Лінгвістично це відображає іменникове дискурсивне слово *єдність*, яке окреслює нагальну проблематику України, а з іншого боку – чітко вказує на шлях, який приведе до вирішення складного внутрішнього державного становища. Надзвичайно цікавим є пріоритетна семантична рівновага у висловленні двох опозиційних світів (*єдність православ’я; єдність демократичних, патріотичних і державницьких сил*), яка репрезентується словосполучкою *не меншою мірою*, що водночас нівелює функцію протиставлення сполучника *але*. Варто зазначити, що окрім експліцитного вираження імперативної “поради” через дисперсію перестороги, Проповідник експліцитно відображає дотичні проблеми як церковного характеру, так і світського. Зокрема, мовець імпліцитно нагадує адресатові про біблійний образ миру та

ському заповідь блаженств від Матвія – *Блаженні миротворці, бо вони синами Божими стануть*, – яка прагматично проливає світло на засіб досягнення стану сина Божого миротворцем (молитва). І, найголовніше, через визначальні смислові біблійні висловлення щодо образу миру (1 Тим. 2:1-2; Єр. 29:7; Пс. 121:6-8) Патріарх Філарет вказує і адресатам, і священнослужителям, що немає ніякої Священної заборони порушувати у релігійному проповідництві політичну тематику держави, а, отже, й ігнорувати молитву за правителів.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

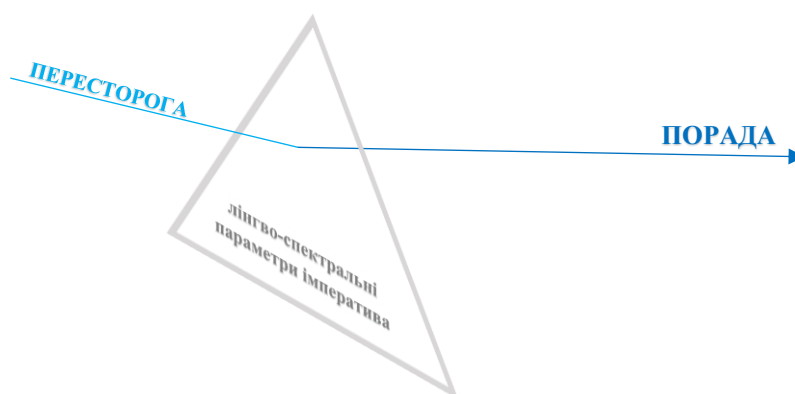

Рис. № 38. Енергійність імперативного спектру “порада”

1.7. Лінгвопрагматика імперативного спектру “побажання”

1) Хай Господь, що воскрес із мертвих, наповнює наші душі духовною радістю, вселяє в наші серця мир і злагоду.

Лінгвістичний спектр “побажання” у проповіді “Пасхальне послання” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах. Щ та ІІ імперативності чітко простежується через формотворчу частку *хай*, яка є безпосереднім носієм наказової форми. Перформативи *хай вселяє, хай наповнює* ніякого особливого прагматичного навантаження в іллокуції мовленнєвого акта Проповідника не мають, окрім вказівки на певну дисперсивну дію. Надзвичайно цікавим є те, що імперативний припис Проповідник адресує не мирянину, а власне людському Спасителю із чітко визначеними імперативними приписами – *наповнити душі радістю, вселити в серця мир і злагоду*. Безпосередній порядок слів у мовленнєвому акті адресанта вказує на

дотримання ним принципу християнської любові та на єднанні Бога з людиною, що подарує її спасіння. Через додатки *мир і злагода* мовець дає характеристику суспільного життя адресата у релігійному негативно конотованому аспекті, де відповідними антонімічними значеннями лексем вказує адресатові на ті духовні та державні стани, яких він потребує насамперед – *мир і злагоду*.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

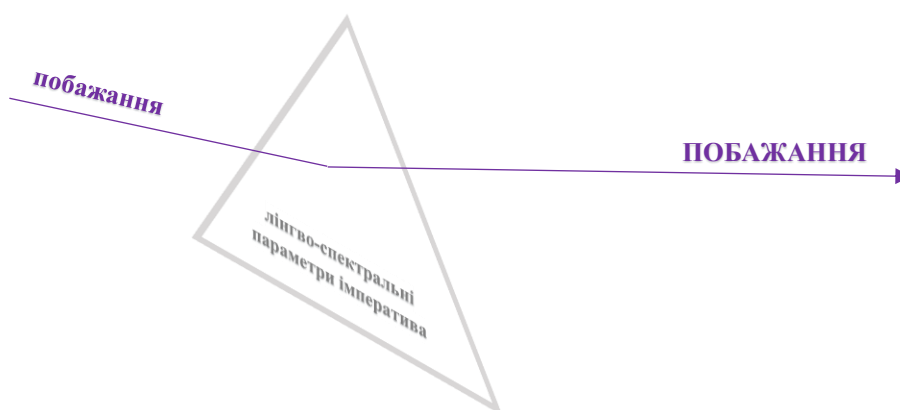

Рис. № 39. Енергійність імперативного спектру “побажання”

2) Проповідь “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні” – див. розділ 3 дисертації, с. 172-173.

3) Нехай допомагає нам Господь до кінця донести скорботи і хвороби, які посилаються нам.

Лінгвістичний спектр “побажання” у проповіді “Про святість Церкви і гріховність християн” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах. Щ та ІН проповідницької дисперсії побажання формується на основі імперативної частки *хай*, яка входить до складу предикативності МА – *хай допомагає донести*. Ідентифікатором максимально вираженої іллокутивної цілі у висловленні є суб’єкт (Господь), якому Проповідник адресує зробити відповідну дію. ІС у проповідницькому МА, яка завжди перебуває у взаємовідносинах із пропозицією, чітко відображає умови істинності мовленнєвого акта мовця, які лінгвістично репрезентуються через займенниковий додаток множини у Д.в. *нам*. Окрім цього, через іменникові додатки *скорботи і хвороби* Патріарх Філарет чітко окреслив прагматику

конотацій почуттів і станів, які неодмінно будуть у житті кожного адресата. Адвербіальний поширювач *до кінця* відображає узгодження проповідником власних мовленнєвих дій відповідно до Закону Божого, а також імпліцитно вказує на настання Страшного Суду.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

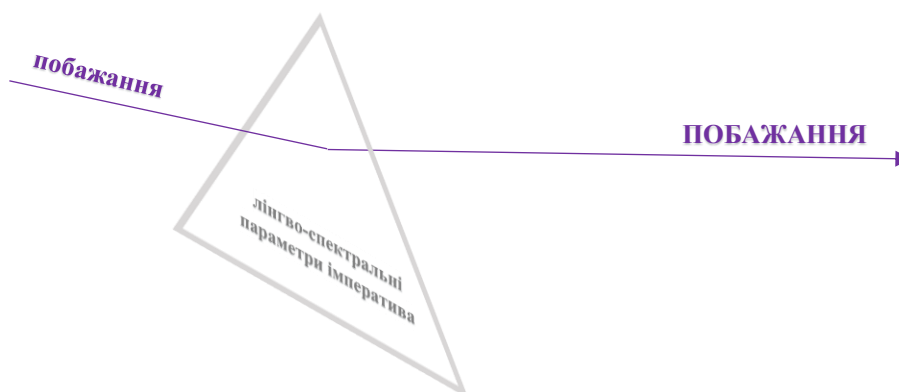

Рис. № 40. Енергійність імперативного спектра “побажання”

4) Не передрішаючи майбутнього і не бентежачись сумним сьогоденням, нехай кожна людина мірою своїх сил працює над собою і покладе від себе хоч би один камінь у цю величну споруду священного храму любові.

Нехай чужа біда буде для нас так само близька, як і своя.

Нехай буде Його свята воля в усьому!

Лінгвістичний спектр “побажання” у проповіді “Проста і зрозуміла для всіх заповідь Божа” реалізується на трьох власних імперативних дискурсивних параметрах. Щ та ІН у першому спектрі проповідницької дисперсії побажання формується релігійною прагматикою іменника *камінь*, різносимволічну конотацію якої мовець розкрив для адресата у спектрі вимоги. Через адвербіальний поширювач у *цю величну споруду священного храму любові* Проповідник чітко вказує адресатові який із трьох символічних значень каменя адресат має реалізувати у власному грішному житті. Етимологія лексеми *Церква*, що вказує на два значення – “храм” та “об’єднання християн” є черговою лінгво-прагматичною вказівкою для адресата розглядати Церкву як елемент будови за планом Бога та власне Церкви Спасителя, яка відображає людські

особистості. Звідси й формується ІМ імперативності МА Проповідника – дорогоцінне каміння є символом духовних якостей людини. По суті, мовець у черговий раз нагадує адресатові про ідею преображення людини на основі контрасту між дорогоцінним та звичайним каменями, а, отже, – між високими духовними якостями адресата й нищими його якостями, де перші виконують роль “живого каменя”, що творять Церкву в поєднанні зі Спасителем. ІС першого проповідницького висловлення-побажання створюється власне імперативною формотворчою часткою *нехай*, що функціонує у простому присудку *нехай працює і покладе*. Цікавим є й те, що Щ мовленнєвого акту адресована не Господу, як у попередніх проповідницьких дисперсивних спектрах побажання, а власне адресатові.

У другому МА Щ та ІС теж формується через експліцитну імперативну частку *нехай* у складі простого присудка *нехай буде* з Щ змусити адресата дотримуватися заповіді Божої “Люби свого ближнього, як самого себе” (Мт. 22:39). Цікавим є й те, що Патріарх Філарет імпліцитно підказав адресатові через іменник *біда*, на один зі шляхів очищення від власної гріховності, оскільки життєві випробування у формі бід, хвороб певною мірою очищують людину від бездуховності, а співпереживаючи біді ближнього наштовхують на шлях смирення, на віру у власну волю, а, отже – на власне християнське спасіння.

Третє проповідницьке висловлення *Нехай буде Його свята воля в усьому!* створене через найвищий прагматичний вияв імперативності – окличну інтонацію у поєднанні з власне імперативною формотворчою часткою *нехай* у простому присудку *нехай буде*. ІС таким чином виражена у комунікативній дії медіума експліцитна та максимально виражена перформативно, з іллокутивною ціллю змусити суб’єкта (Спасителя) зробити відповідну дію від себе. Цікавим є й те, що через займенниковий адвербіальний поширювач *в усьому* Проповідник схиляє Господа не лише до вчинення відповідних дій, а й окреслює коло діяльності, в яких може функціонувати сила імперативних дій.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді, чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та мають таку репрезентацію:

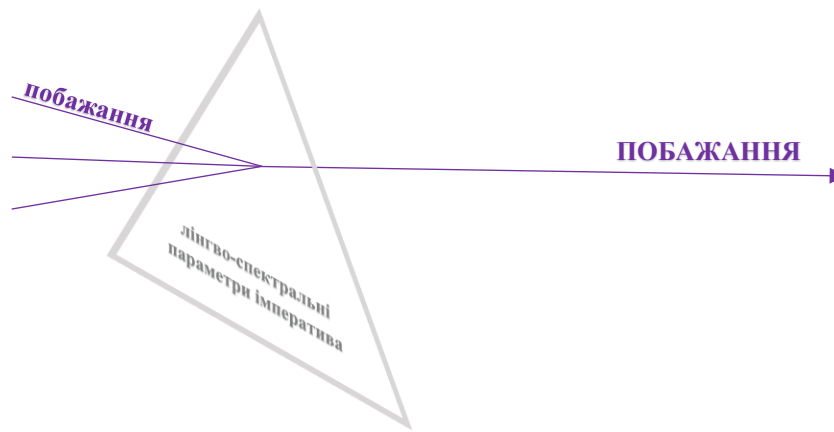

Рис. № 41. Енергійність імперативного спектра “побажання”

5) Нехай втішаються цим усі творці та благоприкрашателі святих храмів і не шкодують своїх пожертвувань.

Лінгвістичний спектр “побажання” у проповіді “Про благодійників і благодійність” формується на власне імперативному спектрі побажання, який периферійно взаємодіє із препозиційною настановою *Браття і сестри! Зверніть увагу, яке блаженство чекає на будівників і благоприкрашателів святих храмів. За них молиться не лише Церква земна, а й Церква небесна. Сама Богоматір клопочеться за них. І якщо вони впали в якісь гріхи, Божя Матір клопочеться за них перед Богом, щоб Він дав їм час на покаєння.* ІС та ІЦ у поєднанні із прагматичним наміром у відповідному мовленнєвому акті побудовані на прагматичній предикації *нехай втішаються і не шкодують*. Однак ядровим дискурсивним словом у висловленні є вказівний займенниковий додаток *цим*. Для правильного експлікування прагматично-значеннєвої сутності додатка *цим* адресатові потрібно згадати або релігійний вимір відповідної проповіді, або ж імплікувати його з препозиційної настанови. У будь-якому випадку сутність додатка *цим* стосується конкретних ознак, які безпосередньо відносяться до *усіх творців та благоприкрашателів*. По суті Проповідник побудував спектр побажання за схемою “дія – результат – винагорода”, зробивши прагматичний акцент в аспекті винагороди, яка репрезентується блаженством.

Сила, з якою Проповідник подає мовленнєві комунікативні дії у проповіді чітко співвіднесена із категорією модальності й відображає різні ступені імперативності за вектором енергійності та має таку репрезентацію:

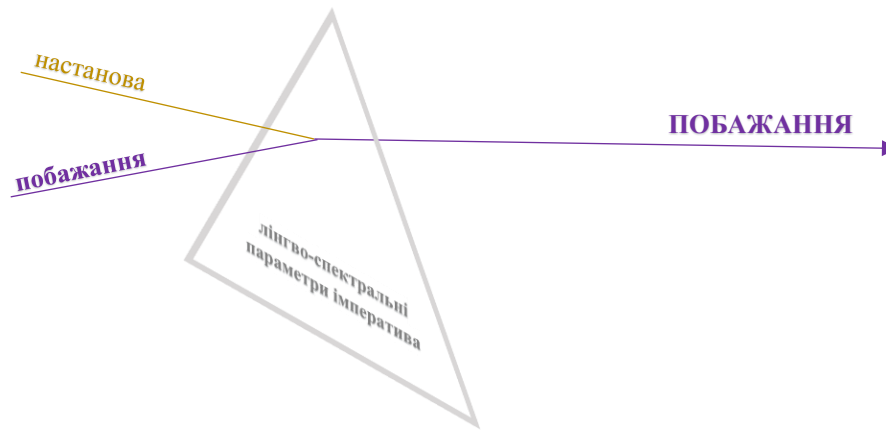

Рис. № 4. Енергійність імперативного спектра “побажання”

- 6) Проповідь “Слово перед Св. Плащаницею” – див. розділ 3 дисертації, с. 173-174.
- 7) Проповідь “Слово про спасіння душі” – див. розділ 3 дисертації, с. 175-177.

1.7.1. Лінгвопрагматика імперативного спектра “привітання”

- 1- 2) Проповідь “Пасхальне послання” – див. розділ 3 дисертації, с. 177-180.
- 3) Проповідь “Проповідь на Новий рік” – див. розділ 3 дисертації, с. 180-181.

ВИСНОВКИ

Отже, вивчення усіх семи дисперсивних відтінків ядерного наказового способу ґрунтується на лінгвопрагматичному аналізі на основі 12-ти лінгвістично значущих параметрів за Дж. Сьорлем та відображають такі систематизовані лінгвопрагматичні результати:

12 лінгвістично значущих параметрів за Дж. Сьорлем

1) Відмінності в цілі відповідного (типу) акту	2) Відмінності в напрямку пристосування між словами та світом	3) Відмінності у виражених психологічних станах	4) Відмінності в енергійності, або в силі, з якою подається іллокутивна ціль	5) Відмінності в статусі або в становищі мовця та слухача тією мірою, якою це пов'язано з ІС висловлення	6) Відмінності в способі, яким висловлення співвіднесене з інтересами мовця та слухача	7) Відмінності в співвідношенні з іншою частиною дискурсу	8) Відмінності в пропозиційному змісті, які визначаються на основі показників ІС	9) Відмінності між тими актами, які завжди повинні бути МА, і тими, які можуть реалізовуватися як мовленнєвими, так і немовленнєвими засобами	10) Відмінності між актами, які вимагають для свого існування здійснення позамовних установок, і тими, які їх не вимагають	11) Відмінності між тими актами, в яких відповідне іллокутивне дієслово застосоване неперформативно, і тими, в яких перформативне використання дієслова відсутнє	12) Відмінності в стилі здійснення іллокутивних актів
--	---	---	--	--	--	---	--	---	--	--	---

НАКАЗ

у релігійному дискурсі відсутній

ЗАБОРОНА

МА № 1, проповідь “Слово про шанування ікон”

❖ дисперсивні спектри у функційній циклічності; ❖ ідентифікування ІС через словосполучення <i>друга заповідь Божя, істинний Бог</i> , лексему <i>шана</i> , сполучення слів <i>поклоніння через шану</i> ;	✓ аспект “світ до слів”; ✓ квантування інформації; ✓ принцип асоціативності;	ідеальний, відображає умови щирості МА	пересторога засторога пересторога	Патріарх УПЦ КП Філарет	великий піст, ересь, візантійський імператор Михаїль, Константинопільський Патріарх св. Мефодій, постанови семи Вселенських Соборів, Торжество	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення,	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи
---	--	--	-----------------------------------	-------------------------	--	---------------------------------	--	--	----------------------------	------------------------------------	---

<p>❖ створення ІС через сурядний протиставний сполучник <i>a</i> в протиставленні частин МА;</p> <p>❖ функціонування Патріаршої імперативної дії “від себе” через іменниковий особовий займенник <i>ми</i>.</p>	<p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>				<p>православ'я, сучасні єретики, чудеса Ісуса Христа, народження від Духа Святого та Діви Марії, апостол Павло, прах і попіл, смерть, краса, багатство, любов, слава, іконоборство, протестанство, примітивна філософія, друга заповідь Божа, древні греки, Святе Письмо, добро, пророк Ісая, голуб, річка Йордан, істина Боготілення, злочесна віра, лихослови.</p>			<p>Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>(хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	--	--	--	--	--	--	--	---	--	--	---

МА № 2, проповідь “Про почуття сорому, що охороняє нас”

<p>❖ вербатив <i>забороняє</i> є формальним імперативним індикатором заборони;</p> <p>❖ предикати суміжних висловлень (<i>не відкривай, забороняє, не має потреби (в одязі), не були такими (до гріха), вдягнув, сором охопив (грішину природу)</i>) створюють прагматично сильну іллокуцію вербативу;</p> <p>❖ сила дієслів ідентифікується однаково;</p> <p>❖ вербативні перформативи у спектрах пересторог семантично “пом'якшені” за відношенням до предиката <i>забороняє</i>;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип асоціативності;</p> <p>✓ ефект квантового надання інформації;</p> <p>✓ принцип доступності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>вимога 3перестороги 3 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>нагота, Закон Божий, свята нагота Адама, блаженний стан, рай, потреба в одязі, соромітні члени, Блаженний Августин, нагі люди, свята невинність, гріхопадіння, одяг Єви, грішна природа людини, почуття сорому, стан тварини, сором як благо від Бога, моральне падіння, ображення Бога, діти Ноя, прокляття, вбивство, тяжкі</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні і дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка,</p>
---	--	---	--	--------------------------------	--	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ❖ анафористичне цитування (Лев. 18:9) забезпечує реалізацію акта-дії “від себе” та умови успішності МА; ❖ енергійність МА створюється іменником <i>нагота</i> та периферійними вербативами (<i>не відкривай, забороняє, не має потреби (в одязі), не були такими (до гріха), вдягнув, сором охопив (грішну природу)</i>); ❖ зіставлення ядрових перформативів за послідовністю репрезентує антонімічний контраст, експлікує код та відображає ланцюг формування наготи в історичному релігійному розрізі; ❖ прагматична семантика іменника <i>нагота</i> базується на високому рівні релігійної обізнаності адресата; ❖ предикатив <i>не відкривай (наготи)</i> має пряму семантичну конотацію “тілесні зносини”, “розумові гріхи”; ❖ використання релігійної виховної функції через семантику <i>наготи</i> зі значенням непристойних зносин; ❖ вікова свідомість адресата є визначальною у імплікації та розумінні синонімічних семантичних домінант наготи зі значенням “<i>порнографія</i>”, “<i>еротика</i>”; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 				<p>злочини, маннекенниці, фотомоделі, керівники, рядові співробітники, кінорежисери, актори, потенційні вбивці, законне і чисте подружнє життя, тілесний союз чоловіка і жінки, спільний життєвий хрест, вірність до смерті, спокушання, жорно млинове, морська глибина, продукція морального розтління, Боже покарання, звичка до гріха, моральне розтління</p>						<p>дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------------------

<p>❖ прагматичний подієвий ланцюг <i>свята невинність була загублена Адамом через гріхопадіння</i> → і зробив <i>Господь Бог Адамові та його дружині одяг зі шкіри і вдягнув їх (Бут. 3, 21)</i> репрезентує додаткове приховане значення нагоди через додаток <i>одяг зі шкіри</i> (у значенні “покарання”), — “блиск світла та слава”, експлікування якого відбувається через релігійно-лінгвістичні знання адресата (давньогрецьке походження іменника <i>світло</i> у співдії із препозиційним артиклем вказує на конкретну неабстрактну особу – Бога).</p>											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 3, проповідь “Про спокуси”

<p>❖ спектр “заборона” реалізується вектором енергійності через спектр заборони в поєднанні з дискурсивним словом <i>водночас</i>, яке і реалізує ІС висловлення;</p> <p>❖ ідентифікація ІС будується на ядровій лексемі <i>водночас</i> та периферійними складеним дієслівним присудком <i>не можна вірувати / звертатися</i>, а також присудком (не можна) <i>водночас вірити</i>, яких контрастно на семантичному рівні зіставляє адвербатив <i>водночас</i>;</p> <p>❖ кожна група складеного присудка базується на</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	заборона	Патріарх УПЦ КП Філарет	спокуси від диявола, спілкування з Богом, неправда, хитрість, богоуподібнення людини, блаженне життя, заборонений плід, честолюбство, нездержливість, марнославство, честолюбство, владолубство, “похіть плоті, похіть очей і гордість життєва”, духовна смерть, атеїзм, часи свободи, сповідувати віру в Бога, участь у богослужіннях, читання Біблії, духовна література,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос,
--	---	--	----------	-------------------------	---	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	--

<p>власному семантичному полі з доміантою та перебувають антонімічній опозиції між собою;</p> <p>❖ прислівник <i>водночас</i> є засобом вираження ставлення мовця до істинності повідомлення;</p> <p>❖ лексичний прислівниковий елемент <i>анулное</i> усі можливі периферійні прагматичні мікропресупозиції адресата різного рівня релігійної компетенції;</p> <p>❖ модальник <i>водночас</i> синтаксично втілює прагматичний принцип пріоритету компонентів комунікативного змісту за мірою значущості у групі предикатива <i>не можна водночас вірити (чаклунам, магам, астрологам, екстрасенсам, окультистам, знахарям, ворожкам).</i></p>	<p>Законам Божим</p>				<p>диявол не дрімає, істинна віра, вірування, Владика життя і смерті, матеріальні закони</p>						<p>кадило тощо)</p>
--	--------------------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-------------------------

МА № 4, проповідь “Слово перед Св. Плащаницею”

<p>❖ ІС та ІЦ, а також прагматичний намір творяться не через власне дискурсивні слова, а через порядок слів у реченні;</p> <p>❖ використання сурядного протиставного сполучника <i>але</i>, який виступає індикатором опозиції з негативною конотацією ества мирянина через анафору;</p> <p>❖ іменник <i>сила</i> є інтерпозиційною</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>засторога настанова</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>голос Господа, утруджені й обтяжені тяжким життям, Св. Плащаниця, людське горе, зруйноване життя, надірвані сили, обмануті почуття, скарги, низькі моральні принципи, душевний спокій, відпочивати душею, проливання сліз,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти</p>
---	---	---	----------------------------	--------------------------------	---	--	---	---	-----------------------------------	---	--

<p>прагматичною силою, яка керує самодостатністю адресата під час не / виконання імперативного примусу;</p> <p>❖ синкретизм прагмаефекту лексеми <i>сила</i> в поєднанні із заперечною часткою <i>не</i> та присудковим вербативом із додатком створюють прагматичну антонімію у МА;</p> <p>❖ прагматика категорії особи реалізується через займенник <i>нас</i> у поєднанні із прагматикою статусу мовця.</p>	<p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>благання, зрадник Іуда, 30 срібників, зрада й зрадники, могутність людини, благородні пориви душі, відречення, подвиг Господа, нікчемність життя за егоїстичними принципами, даремно прожиті роки, велич смерті Христа, надихання розп'яттям і смертю Христа Спасителя, перемога над злом, стражданням і смертю праведника, воскресіння</p>		<p>та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	--	--	--	---	--	--	--

МА № 5, проповідь “Про наслідування Христа”

<p>❖ імпліцитні семантичні групи дискурсивних слів творять іллокутивну прагматику, перебувають в опозиційному значеннєвому груповому відношенні;</p> <p>❖ ядрову імперативну прагмему висловлення (заборону) створюють препозиційні та постпозиційні МА;</p> <p>❖ перлокутивну сутність спектру “заборона” ідентифікують дві опозиційні семантичні групи препозиційних та постпозиційних МА Проповідника;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>пересторога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>злий і гріховний світ, наслідування Христа, благовіщення, гріховність людства, «рід лукавий і перелюбний», Пілат, Силоамська вежа, Єрусалим, віра апостола Петра, первородний гріх, слабкість (вередливість, свавілля і грайливість) дітей, гріховність і духовна недосконалість</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос,</p>
---	---	---	------------------------------	--------------------------------	---	--	---	--	-----------------------------------	---	---

<p>❖ периферійні висловлення за відношенням до ядрового акта перебувають в антонімічних зв'язках у анафоро-катафористичній формі;</p> <p>❖ постпозиційні висловлення власною семантикою експлікують значеннєве поле препозиційного МА;</p> <p>❖ іменник <i>жальість</i> створює прагматичну єдність компонентів лексико-семантичних груп полів;</p> <p>❖ іменник <i>жальість</i> будує власну семантику через прагматику усіх висловлень у Слові та безпосередньо через дискурсивне слово <i>знаюча любов</i>.</p>	<p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>людей, покаяння, знаюча любов Ісуса Христа, стриманість Ісуса Христа, темне в людському серці, людська слабкість, умови життя людини, усякий поспішний суд і засудження, скалку в оці брата, колода в оці, перелюбниця, терновий вінець, мовчання Ісуса Христа, людські пристрасті, людина наодинці, об'єктивному знанні психології людини і причин її дій, жальість до людей, гуманізм мудреців і філософів, людське горе, спасіння людини, пусте життя, життєві випробування, перемагання спокус, Євангеліє, обранці Божі</p>						<p>кадило тощо)</p>
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------

ВИМОГА

МА № 1, проповідь “Проповідь на Новий рік”

<p>❖ спектр “вимога” формується через препозиційні спектри засторог та пересторог у проповіді до межі безпосереднього дисперсивного спектру “вимога”, який постпозиційно взаємодіє з додатковими спектрами 4-х пересторог та 1 застороги;</p> <p>❖ ІС, ІІ, прагматичний намір побудовані на ядровій лексемі Слова – <i>щастя / блаженство</i>;</p> <p>❖ прагматичний інформаційний масив “вимоги” лежить на поверхні та не має імпліцитного характеру й не вимагає від адресата особливих знань православного релігійного характеру;</p> <p>❖ семантико-синонімічний ряд (<i>праведність, мир, радість</i>) прагматичної домінант <i>щастя</i> будується на прагматичних значеннях периферійних МА у яких містяться прагматичні синоніми до домінант;</p> <p>❖ прагматичні синоніми до домінант <i>щастя</i> водночас мають прагматичні антоніми в препозиційних МА, внаслідок чого адресантом реалізується беззаперечна дієвість методу переконання, що</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ персвазія</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>застороги+перестороги 4перестороги засторога спонукання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нам (Д.в.), ми нас (Р.в.), ми</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>душа людська, щастя та блаженство людської душі, ідеали гріховного людства, істинне щастя, премудрий Соломон, суєта суєт, томління духу, матеріальний достаток, гіркі сльози, різноманітні страждання, зітхання і стогін, вигадане примарне щастя, сенс життя, мета життя, Царство Боже як джерело щастя, апостол Павло, мир і спокій совісті, радість і веселість серця, задоволення власним становищем, повна відданість волі Божій, зовнішні незгоди, подвижники благочестя, задоволення й тілесні насолоди, благополуччя, преп. Серафим Саровський, внутрішня радість і втіха, Господь – Захисник життя, хвала і подяка Богам, внутрішнє</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, кадило тощо)</p>
--	--	---	--	---	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>зорієнтований на адресата, додатково застосовуючи метод зіставлення та безпосереднє посилання на Слова апостолів відповідно до тематики проповіді;</p> <p>❖ лінгвістична сутність мовних складових імперативної “вимоги” формується через вказівну частку <i>ось</i>, відносного займенника <i>якого</i> та складеного дієслівного присудка <i>треба прагнути</i>;</p> <p>❖ неодноразове застосування Проповідником у Слові методу персвазії на адресата за принципом смислового обрамлення та застосування ретпроспекції за проповідницькою тематикою;</p> <p>❖ дотичні периферійні МА відображають ліствицю досягнення щастя під час земного життя адресата, а безпосередній невербальний порядок слів у висловленні вказує на ієрархію життєвих складнощів адресата;</p> <p>❖ присудкові прості та складені вербативи <i>подякуймо, складімо хвалу і подяку, подякуймо оновленням свого внутрішнього духовного життя, милосердям і співстражданням до ближніх, добрим християнським життям</i> у прикінцевих МА медіума створюють периферійний та прагматично пом’якшений</p>					<p>духовне життя, милосердя і співстраждання до ближніх, добре християнське життя, мир, благоденство, достаток плодів земних країні та всім людям Божим</p>						
---	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

спектр беззаперечної вимоги у поєднанні зі спектром застороги.												
МА № 2, проповідь “Де і в чому шукати щастя?”												
<p>❖ ІС та Щ у поєднанні із прагматичним наміром в спектрі “вимога” побудована на препозитивному ядровому МА у формі анафори;</p> <p>❖ застосування адресантом методу подвійного переконування адресата в беззаперечності імперативного спектру “вимога” та водночас безпосереднє підкреслення власного Патріаршого церковного статусу;</p> <p>❖ прагматику досягнення імперативної “вимоги” Проповідник здійснює через перформативи <i>пізнай – виконуй закони з любов’ю – дотримуйся заповідей – досягнення щастя</i> та порядок дієслів у МА, де водночас імпліцитно окреслюється лінійна схема досягнення щастя мирянином за умови довіри у промисел Божий через молитву;</p> <p>❖ вживання ядрової імперативної дисперсії у формі ретроспекції через спонукальну інтонацію;</p> <p>❖ імперативна мовленнєва дія “від себе” реалізується Проповідником через вказівну частку <i>ось</i> разом із означальним займенником <i>якого</i> в</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	ідеальний, відображає умови ширості МА	засторога пересторога спонукування+ вимога	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нам (Д.в.), нас (Р.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	свято Нового року, втомлене серце, надії і сподівання на краще майбутнє, прагнення бути щасливим, зовнішні ознаки життя (соціальний стан, добробут, здоров’я), блаженний Августин, Таїнство Хрещення, щастя в Богів, молитва, душа як образ Духа, розум для пізнання Бога, заповіді, закон Божий, Промисел Божий; Христос як довіра, мир і вітха, радість, багатство і слава; настанова, малодушність, недуги й хвороби, правдиве щастя, молодь у Церкві, розпусне життя, окультизм, східна філософія, йога, атеїсти, неправдива духовність, істина й неправда, апостол Петро, дорога правди, види богоборства, Євангеліє Христове, викривлення духу і букви Святого Письма, хліб насущний, служителі	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)	

<p>поєднанні з складеним присудком <i>треба прагнути</i>;</p> <p>❖ використання мовцем займенника <i>нам</i> 1 ос. мн. Д.в. у поєднанні із уточнювальним означенням <i>православним християнам</i> задля знівельованості ієрархії у посадових земних статусах людей;</p> <p>❖ використання мовцем синкретичного поєднання спектрів спонукання та власне вимоги, задля схиляння мирянина на власні психологічні роздуми через риторичне питання-спонукання.</p>					<p>сатани, потік лжевчень, віроломство під виглядом віри, антихрист під іменем Христа, православна віра, дух віру, священнослужителі як співучасники темної сили, святий Ігнатій, показна доброчесність, смирення, марнославство, справжнє служіння Богу, Царство Небесне, проста жертвна людська любов, добрий вчинок, маленькі добрі діла, безкорисливе добро, неогоїстична радість, дрібне діло, духовне життя людини, гнів, неправда, загальні міркування, моральність у дрібницях, особистість, молитва Господня Отче наш, сильні духом, гімн повсякденним добрим ділам.</p>						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

<ul style="list-style-type: none"> ❖ присудкове слово <i>повинно</i> формує ІС та ІЦ у поєднанні із прагматичним наміром у спектрі “вимога”; ❖ постпозиційні вербати в поєднанні з додатками є ідентифікатором сили перформативів у проповідницьких МА; ❖ іллокуція перформативів формує залежні від присудкових слів з вербативами додатки, які й створюють ядрову прагматику спектра “вимога”; ❖ першочерговим адресатом, на якого спрямовані мовленнєві дії медіума, є Верховна Рада та інтелігенція; ❖ прагматичний простір Слова створюється на семантичному контрастному зіставленні двох світів релігійної ворожнечі (“єдина і неділімая” та УПЦ КП); ❖ модальність спектру “вимога” не вимагає спеціальних тематичних знань від адресата. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична аргументація; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>Зперестороги 2 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>всіх (Р.в), ми нам (Д.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Українська держава, єдина Помісна Українська Православна Церква, історичний досвід, “єдина і неділімая”, розділення Українського Православ’я, Патріарх Московський Алексій II, автокефалія, так званий “старший брат”, Київський Патріархат, УПЦ Московського патріархату, національні святині, розпалювання релігійної ворожнечі, допомога Божа, християнська мораль, Греко-Католицька Церква, римо-Католицька Церква, протестантські конфесії, духовність і благодійництво, тоталітарні секти, психіка й здоров’я громадян, національна культура та духовність, Державний Закон України, посягання на права свободи і права, Верховна Рада, 2000-ліття</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	--	--	-------------------------------------	--	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

					<p>Різдва Христового, духовні і матеріальні цінності, розвиток цивілізації у третьому тисячолітті, Михайлівський золотоверхий монастир, Успенський собор Києво-Печерської лаври, історичні храми, злочинність і корупція, пияцтво й наркоманія, трудівники, пенсіонери, гроші, любов до ближнього, відсутність совісті та співчуття до людського горя, пороки суспільства; єдність демократичних, патріотичних та державницьких сил; Українська держава як дар Бога, інтелігенція як мозок нації, бездуховність і псевдокультура, національна свідомість, почуття патріотизму, совість народу, милосердний Господь</p>					
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

<p>❖ ІС МА Проповідника базується на дискурсивному слові <i>любов</i>, яка репрезентує ядрову імперативну прагматику усього середовища Слова;</p> <p>❖ епіграф проповіді створює прагматичні наміри імперативних актів суспільної релігійної значущості;</p> <p>❖ метод ретроспекції та тематичні слова апостолів Спасителя є прагматичними вказівками для правильного експлікування адресатом значеннєвої модальності іменника любов;</p> <p>❖ прагматичний інформаційний масив імперативної вимоги передається через ядрові семантичні слова Іоанна: <i>“Немає більше від тієї любові, як хто душу свою покладе за друзів своїх”</i> (Ін. 15:13);</p> <p>❖ іменникова лексема друзі експлікує християнську ідею смиренності у проповідницьких МА;</p> <p>❖ в релігійному середовищі на мовному рівні лексеми <i>друг</i> і <i>раб</i> є синонімами;</p> <p>❖ прагматичними конкретизаторами ядрової лексеми <i>любов</i> є іменники <i>братолюбство</i>, <i>милосердя</i>, <i>милість та істина</i>, <i>правда і мир</i>, які є носіями ідеї християнської православної смиренності;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>заклик засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нас</i> (Р.в.), <i>ми</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Бог є любов, Син Єдинородний, життя вічне, земний подвиг Господа, подвиг любові, гріх – ворогування проти Бога, незбагненні вершини любові, хресна смерть сина Божого, закон правди Божої, провини людські, гріхи всього світу, Відкупитель перед правосуддям Божим, спасенна жертва Богочоловіка, милість та істина, правда і мир, проповідь любові, милосердність, злоба людей, християнські мученики, подвижники і праведники, вірність Господу, Мойсєєвий закон, фарисєї, Божественна любов, дитячі голівки, блудниця, перелобниця, розслаблений біля Овечої купелі, бідна найнська вдова, прокажені, Лазар, сторінки Євангелія, спасенна кров, розпинателі, книжники, беззаконня митарів, Божественне</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	-------------------------	---	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>❖ лінгвістична формула християнської православної ідеї смиренності є такою: <i>подвиг любові = закон правди Божої</i>;</p> <p>❖ психологічний стан мовця відображає повне прийняття та принципове незаперечення релігійної інформації через займенник <i>ми</i>.</p>					<p>прощення, сини й дочки церкви Христової, братолюбність, єдність Церкви Христової</p>						
<p>МА № 5, проповідь “Слово про сенс земного буття людини”</p>											
<p>❖ іменниковому словосполученню <i>вічне життя</i> у спектрі застороги формує ІС, ІЦ та прагматичний намір імперативної “вимоги”;</p> <p>❖ семантична конотація ідеї смиренності ідентифікує перформативи МА Проповідника у спектрі вимоги через лексеми <i>братолюбство, милосердя, милість та істина, правда і мир</i> та водночас окреслює пропозиційний зміст проповіді;</p> <p>❖ словосполуки <i>вічне життя та Воскресіння Христове</i> є семантично рівнозначними;</p> <p>❖ модальна імперативність вимоги кодується в переносному значенні образів у формі притчі про милосердного самарянина й прагматично орієнтується на різний рівень релігійної обізнаності адресата.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>пересторога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>ми, нас (Р.в)</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>вічне життя, питання життя і смерті, дари життя, сенс життя, смерть і знищення, мислитель Геракліт, велич життя, закони природи світу, холодне й чуже життя, християнське благовістя, безвідрадні філософські побудови й теорії, прищестя Вічного Життя, євангеліст Іоанн Богослов, апостол Петро, почуття приходу в світ, євангельські оповідання, Правда і Сила Божа, зло і тління, пута смерті, свідки воскресіння, мир і радість, релігійна свідомість, початок і заповідь спасіння людства, перемога над</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

					смертю, образ тіла Христа, таємниця прийдешнього, повсякчасне добродіяння, любов до ближнього, притча про милосердного самарянина							
МА № 6, проповідь “Коштовне каміння”												
<p>❖ “вимога” формується через власне імперативний спектр “вимога”, що відображає пряме значення імператива, а також через дисперсивний спектр перестороги, що відображає символічне значення препозиційного спектру “вимога”;</p> <p>❖ присудок <i>значить збирати скарби</i> разом зі сполученням вказівних частки та займенника <i>ось що</i> визначають ІЦ та ІМ “вимоги”;</p> <p>❖ тематична релігійна ретроспекція створює ІС прагматики спектру “вимога” та вказує на прагматичні умови успішності мовленнєвого імператива;</p> <p>❖ дисперсійні імперативи медіум буде із урахуванням різнорівневої релігійної обізнаності адресата;</p> <p>❖ ядровим прагматичним значенням імператива є іменникова лексема <i>скарби</i>, яка вжита в прямому та символічному значеннях;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	пересторога пряме та символічне значення	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нас (Р.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	послідовники Христа, скарби на землі, черв і тля, злодії, скарби на небі, якості людської душі, вічне життя, загробне життя, доля душі у вічності, життя преподобного Макарія Великого, черниця Мононія, побожний спосіб життя, матеріальне багатство, коштовні камені, смарагд і яхонт, 500 золотих, важкі думки, вічні муки, допомога хворим і убогим.	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)	

<p>❖ символізм лексеми <i>камінь</i> базується на 3 значенневих позначеннях: “камінь основи”, “наріжний камінь”, “живі камені” та ідеї преображення людини та матерії;</p> <p>❖ пряме та символічне значення конотаційної релігійної символіки каменів яхонта та смарагда створює прагматичну семантику словосполучення <i>коштовне каміння</i>;</p> <p>❖ іменник <i>камінь</i> базується на імпліцитній імпліфікації поняття архітектурне будівництво, що й створює ІМ МА медіума;</p> <p>❖ ядро ІС реалізується через прагматику ідеї преображення людини (на основі контрасту) та матерії;</p> <p>❖ принцип церковної соборності є прагматичним вектором у тлумаченні словосполучення <i>вічне життя</i> та сприяє усвідомленому досягненню імперативної вимоги у власному житті адресата.</p>											
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 7, проповідь “Про святість Церкви і зріховність християн”

<p>❖ дисперсивний спектр “вимога” формується через дисперсійні спектри 3-х пересторог, одна з яких синкретично взаємодіє із власне спектром “вимога”;</p> <p>❖ лексема <i>покаяння</i> є ядровою в ІС та Щ комунікативних</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>Зперестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>єдина, свята, соборна і апостольська Церква; віруючі й невіруючі, Тіло Христове, Глава Церкви, Бог живих, Царство Небесне, свято всіх святих, зішестя Святого духа</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест,</p>
---	--	--	---------------------	--------------------------------	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>імперативних актів у поєднанні з прагматичним наміром Слова на основі синонімічно-антонімічних зв'язків конотованих значень;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ вербатииви повинен <i>спрямувати, не намагатися зрозуміти</i> є лише морфологічними маркерами імперативної грамеми; ❖ словосполучення <i>духовні діла</i> та іменник <i>розум</i> є ядровими прагматичними виявами усіх інших периферійних імперативних семантичних значень МА; ❖ експліцитні периферійні значеннєві лексеми <i>розум – тасмниця, пізнання – життя, святість – гріховність, Церква – християни</i> творять ядрову конотацію духовного діла через явище антонімії цілком різнорідних семасіологічних значень слів; ❖ лексеми <i>покаяння</i> та <i>хрещення</i> є специфічним виявом синонімії; ❖ словосполуки <i>спочилі у вірі з покаянням – святі</i> є безпосереднім смисловим розкриттям імперативної дисперсії “вимога”; ❖ імперативні дисперсійні приписи медіум реалізовує через образ релігійного воїна та через безпосередню експліцитну вказівку на ланцюжкові взаємопов'язані вчинки, які, за умови свідомого виконання, 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 			<p>на апостолів, церковний календар, милість Бога, віра, Таїнство Хрещення, член Церкви, “святее святим”, свята чаша, Таїнство Причастя, заповіді евангельські, каютя, літургія, Кров Христа, Таїнство Покаяння, грубі й свідомі гріхи християн, молитва, явні й таємні грішники, воїн Христа, духовні скарби, “тжеіменний” розум, таємниці християнства, протестанство, життя потаємне у Христі, святий Тихон Задонський, суд Божий, чернецтво, смирення, духовна омана, духовні книги; притча про хазяїна, який наймав робітників; плата нарівні, сучасні ченці, незрівнянне милосердя, довготривала старість з тяготами та нікчемністю, терпіння, Антоній Великий, авва Ісхаріон, древні отці,</p>		<p>приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	---	--	--	--	--

приведуть адресата до власної святості.					преподобний Серафим Саровський, блаженство, келія з гадами, спасіння душі.							
МА № 8, проповідь “Проста і зрозуміла для всіх заповідь Божя”												
<ul style="list-style-type: none"> ❖ лінгвістичний спектр “вимога” твориться за принципом обрамлення, у периферії якого перебувають дисперсивний спектр застороги, 3 спектри перестороги та 3 спектри спонукання; ❖ ІС та ІЦ у поєднанні з прагматичним наміром формується на ядровому спектрі вимоги у формі епіграфа через посилення на слова апостола Луки; ❖ вказівна частка <i>ось</i> забезпечує беззаперечність імперативної вимоги для адресата та констатує істинність “вимоги”; ❖ словосполука <i>найдорогоцініше правило життя</i> вказує на релігійну якісну оцінку та відношення, яке має бути у мирянина щодо відповідного Божого припису; ❖ 3 спектри перестороги створюють пропозиційне проповідницьке середовище проповіді та забезпечують високий ступінь розчинення релігійної свідомості адресата в прагматичному ефекті від ІС 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична аргументація; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 	ідеальний, відображає умови щирості МА	вимога засторога 3перестороги 3спонукання	Патріарх УПЦ КП Філарет	найдорогоцініше правило життя, взаємні обов’язки, суспільна природа людини, від колиски до могили, заплутана мережа стосунків, персональні особливості, терпіння, тактовність, вправність, хитрування, неправда й лицемірство, вимоги часу та обставин, євангельське та християнське, тверді та загальні принципи, природне вирішення питання, глибоке знання людської душі, знання властивостей і законів душі, вища правда, життєвський розрахунок, заповіді Христа, оновленість моральної атмосфери, всі види зла (війни, вбивства, злочини, насильства, грабунки), золотий вік, могутня і	співвідне-сення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Провідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)	

<p>комунікативних дій Проповідника; ❖ спектри імперативного спонукання адресант застосовує для безпосереднього схиляння адресата до власних роздумів щодо переосмислення релігійного суспільного життя; ❖ унеможливлення неправильного прийняття чи ухиляння адресата від роздумів через спектр спонукання мовець забезпечує окличною інтонацією, яка є найвищим прагматичним виявом у беззаперечному здійсненні відповідної дії та лінгвістично через препозиційну заперечну частку <i>не</i> відповідно до перформатива (<i>не</i>) <i>лише можна, слід</i>; ❖ в усіх дисперсивних МА Проповідника імпліцитно простежується релігійний принцип любові як основа християнської віри.</p>					<p>благодатна сила християнського принципу, начало любові, грішна земля, егоїзм, благодать Бога, сумне сьогодні, велична споруда священного храму любові, безособове та абстрактне людство, відповідальність, поміч Бога, наполегливе зусилля, доброзичливе почуття, глибоке та щире перстраждання чужого горя, чужа біда як своя, недоторканні ім'я та гідність, блаженний час, плоть і кров людства, свята воля Бога</p>						
<p align="center">МА № 9, проповідь “Про місце душі і тіла в житті людини (або про пріоритет духовних цінностей над матеріальними)”</p>											
<p>❖ “вимога” реалізується через спектр застороги із внутрішнім ядровим спектром спонукання та двома спектрами застороги, які мають власні чіткі дисперсійні параметри; ❖ диференціація дискурсивних перформативів (<i>повинні</i>)</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ персвазія;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>засторога+спонукання 2 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник усі (<i>Н.в.</i>), (<i>кожном у (Д.в.)</i>) нівелює ієрархію</p>	<p>канон святого Андрія Критського, уста грішника, осквернення плоті, риза плоті, плоть як риза душі, життя вимогами та інтересами плоті, чуттєві задоволення тіла, насолода від</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодні, Божі приписи</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні і дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми,</p>

<p><i>зрозуміти, потрібно сповідати і просити</i>) у спектрах засторог та інших периферійних спектрах створюються Щ та іллокутивний намір імперативної вимоги;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ спектри спонукання та засторози перебувають у синкретичному зв'язку та формують ядрну прагматику дисперсивного спектру “вимога” у формі ретроспекції; ❖ сполучне слово <i>коли</i> є основним засобом формування синкретичного спектру засторози (у поєднанні із спонуканням); ❖ перформативи спектрів засторог функціонують за висхідною прагматичною силою вимоги, ідентифікатором якої є контекст; ❖ іменникові лексеми <i>душа</i> та <i>нечистота</i> у спектрі засторози містять імпліцитну характеристику духовного та матеріального світів адресата; ❖ словосполука “<i>риза плоті</i>” є значеннєвою основою усіх дисперсивних імперативних спектрів Проповідника. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ практична аргументація; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 			<p>посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>зовнішніх вигод і зовнішнього комфорту, очищення душі, спокій і спасіння душі, духовна криза у суспільному житті, порушення Божественних настанов та порядку, стан невинності. Втрата душевної чистоти, нечисте тіло, заборонений плід, осквернення тіла, гріх непослуху волі Божій, процес тління і смерті, гріховна скверна Адама, богоподібна душа, духовність і безсмертність душі, незмінна природа душі, тваринне життя людини, плотоугоніцтво, омана, неправда, діявольщина, інтереси душі, поставити все з голови на ноги, євангельський блудний син, сповідь митаря, доброчесне життя блудниці, гонитель віри Христової як ревний її проповідник, сповідь розбійника на хресті Сина</p>			<p>відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	---	---	--	--	--	--	--	---

					божого, благодатні сльози.						
МА № 10, проповідь “Про боротьбу з нечистими силами”											
<p>❖ дискурсивні вербати <i>повинні знати, повинна звернутися (з молитвою), (помисли) не є гріхом, треба відкидати (богохульне і нечисте)</i> у спектрах засторог формують ІЦ та іллокутивний намір імперативної вимоги;</p> <p>❖ іменник <i>помисли</i> з негативною конотацією вступає у синонімічні відносини із іменниками <i>блуд, невір'я та хула (на Бога)</i> та створює ядрову прагматичну основу усіх дисперсивних спектрів в межах проповіді;</p> <p>❖ присудкове слово <i>повинні (знати, звернутися, зробити)</i> відображає рекомендаційний характер спектру “вимога”;</p> <p>❖ предикативні відношення <i>вони – не є гріхом</i> реалізує адресатну беззаперечність повідомлюваної застороги та є реалізатором нейтральної імперативно-прагматичної сили у спектрі “вимога”;</p> <p>❖ периферійні спектри 6 засторог відображають прагматичні імперативні ступені ядрового спектру “вимога” від нейтрального до найвищого;</p> <p>❖ спектри засторог перебувають за власною</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ перспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	6 засторог	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми, нас (Зн.в.)</i> нівельє ієрархію посадового земного статусу Патріарха	злі помисли, блудлива нечистота, невір'я у Бога, хула на Бога, святий Дмитрій Ростовський, породження бісівське, смертельно согрішати, невідання і малодушність, демон, нагорода від Бога за терпіння, преподобний Іоан Ліствичник, небесна нагорода, відчай, духовна боротьба, забуття, молитва до Бога, покаяння, звершення Господа, звершення добрих справи, гріховне життя, лінощі і недбання, вічні цінності, апостол Павло, жити благочестиво у Христі, свята Єкатерина, огидні й гидкі помисли, любов, нагорода	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Провідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

прагматикою в опозиційних відношеннях між собою за ступенем імперативної дії.											
МА № 11, проповідь “Як жити і спасатися у наш бездуховний час (або про сімейні добродієвства)”											
<p>❖ імперативні модальні спектри ґрунтуються на різних ступенях власної прагматичної імперативної сили та виконують функцію пояснення імперативного ядрового спектру “вимога”;</p> <p>❖ дискурсивне слово <i>богоборство</i> є ядром формування ІЦ та іллокутивного наміру імперативної вимоги;</p> <p>❖ іменник <i>богоборство</i> створює 2 опозиційні семантичні поля з негативною та позитивною конотаціями щодо духовного та матеріального життя адресата;</p> <p>❖ ІС створюється невербальними засобами через напрямок пристосування мовленнєвих актів “світ до слів” у формі анафори;</p> <p>❖ функцію пояснення постпозитивного беззаперечного імперативного спектру перестороги, що лінгвістично реалізується через ознаку способу дії прислівника <i>так</i> у поєднанні з предикатом <i>треба жити і спасатись</i>;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ перспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	2 спонування 3 застороги спонування+ засторога пересторога	Патріарх УПЦ КП Філарет	богоборство, падіння Денниці на небесах, гріхопадіння перших людей в раю, спотворення істинного християнства, хибні релігійні погляди, Євангеліє, особисте переосмислення, Слово Боже, негласна заборона правителів світу, перекручування на релігійній ниві, церковні книги, хліб насущний, потік брехні, євангельське вчення, віра на землі, храми, богомольці, видимість духовного відродження, відсутність християнського духу, духовне життя, особиста церковна нажива, люди невіруючі, дух злоби, дух розбрату, дух ненависті і підозри, диявол, добро і зло, спокушення людей, співучасники темних сил, боротьба проти Бога, законник,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

<p>❖ обставина <i>і в наш час</i> нівелює парадигму темпоральності в ІС проповіді;</p> <p>❖ на основі семантики словосполучення <i>сімейне життя</i> Проповідник окреслює шлях у земному житті, який приведе до спасіння;</p> <p>❖ проповідницькі МА реалізують принцип християнської любові як основи духовності.</p>					<p>авторитетна людина у суспільстві, успадкування вічного життя, Закон Божий, скрижалі, 10 заповідей, серце кам'яне, любов як основа духовного життя, преподобний Макарій, домашні справи, подружні обов'язки, брутальне слово, діти, віра і благочестя, ласкавість до рабів, чин святих дів (чернець), служити втіхою, життя пустельниць, шумні бесіди, господарство, сімейне життя, спасіння, християнський подвиг</p>						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 12, проповідь “Про благодійників і благодійність”

<p>❖ прагматику лексем <i>благодійник</i> та <i>благодійність</i> створюють ПЦ та ІС Слова та є ядровими словами проповіді;</p> <p>❖ прагматичну конотованість слова <i>благодійник</i> створює синкретизм спектрів прохання та перестороги;</p> <p>❖ словосполука <i>люблять красу дому Твого</i> вказує на ядрове дискурсивне імперативне слово <i>благодійність</i>;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>прохання пересторога спонукання 2 застороги пересторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Божественна сила, заамвонна молитва, свята Церква, добродійники святих храмів, благоліпність, посильна пожертва на прикрашання храму, вгодна Богові чеснота, святий Феофан Затворник, благодійне улаштування училищ, благодійне заснування лікарень, благодійне</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні і дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу</p>
---	---	---	--	--------------------------------	--	--	---	--	-----------------------------------	---	---

<p>❖ спонукальна інтонація створює беззаперечну імперативну прагматику іменника <i>благодійність</i>;</p> <p>❖ словосполучка <i>потільна жертва на їх прикрашання</i> експлікує додаткову ядрову лексему Слова – <i>благоприкрашання</i>, що реалізується у формі анафори;</p> <p>❖ семантичне розкриття лексеми <i>благодійність</i> ґрунтується на значеннєвому розкритті словосполучення <i>зведення храму</i> через власне синонімічне гніздо з несуміжними за значенням словами, що лінгвістично експлікуються в МА ретроспекції;</p> <p>❖ постпозиційний прикметник <i>благодійніше (від усього цього)</i> відображає релігійну значущість словосполучення <i>зведення храму</i> через зіставлення однорідних тематичних понять за вищим ступенем порівняння;</p> <p>❖ синонімічне гніздо слова <i>благодійність</i> базується на основі лексем-каталізаторів <i>цінність, дорожче</i>, які утворюють два опозиційних семантичних поля через зіставлення за духовною значущістю та якісною ознаками релігійних понять;</p> <p>❖ препозиція та постпозиція залежного прикметника від іменника</p>	<p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>				<p>будівництво притулків, місця заспокоєння нужденних і страждених, безсмертна душа, тлінне тіло, життя вічне, життя тимчасове, храм Божий як рай земний, послы князя Володимира, Константинопіль, храм св. Софії, сили Небесні, благодать Божа, радість. Бог як джерело неминущої радості, пригніченість скорботою, відрода і утіха, виснаженість трудами, обтяженість клопатами, оновлення сил, бадьорість духу, полегшення життєвого хреста, богоугодне життя, шлюб, народження дітей, створення християнської сім'ї, каяття грішників, відпущення гріхів, Божественна літургія, причащення, Тіло і Кров Хреста, похоронна відправа, живі і померлі, Русь-Україна, великі</p>		<p>релігійної значущості</p>			<p>(свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	--	--	--	--	--	--	------------------------------	--	--	---

<p>(безсмертна душа, тлінне тіло, життя вічне, життя тимчасове) відображає релігійну значущість через спектр застороги;</p> <p>❖ вказівну частку <i>ось</i> у поєднанні з окличною інтонацією у висловленні відображають узагальнену прагматику імперативного спектру “вимога”;</p> <p>❖ іменник <i>благодійність</i> репрезентує прагматику дії як наслідку на основі власного лексико-семантичного способу словотвору через антонімічне зіставлення блага та дії.</p>					<p>чесноти, щедрість християнських душ, останні лепти убогих вдовиць, щедрі пожертвування багатих людей, культура народу, Євангеліє, юдейські старійшини, синагога, преп. Еразм Печерський, бентежна думка, розпач, втрата мови і зору, ченці Печерської обителі, жорстоке страждання, преподобні Антоній та Феодосій, Пречиста Богородиця з Немовлям на руках, сонм святих, великий ангельський образ (схима), Церква земна, Церква небесна, Престол Божий, Всемиловитий і Людинолюбний Бог</p>						
МА №13, проповідь “Про важливість посту”											
<p>❖ словосполучки <i>моральна досконалість, богоуподібнення та чиста совість</i> є ядровими та творять ПЦ та ІС;</p> <p>❖ спонукальна інтонація у спектрі перестороги реалізовує беззаперечну</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>пересторога засторога спонукання 2 застороги пересторога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>Займенники <i>нас (Зн.в.), нам</i></p>	<p>моральна досконалість, богоуподібнення, чиста совість, послідовники Христа, піст, очищення совісті, 40 днів і ночей у</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні і дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи</p>

<p>імперативну інформативність мовленнєвих дій Проповідника на основі методу переконання через двовекторне пристосування МА у пропозиційному змісті іллокуції;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ експліцитна лексема <i>ніст</i> відображає синонімічні відносини з іменником <i>спосіб</i>; ❖ дисперсивний спектр спонукання створює невербальний діалог Патріарха з адресатом; ❖ дисперсія спектрів засторог реалізовує аргументацію-міркування як типу адресантного мовленнєвого впливу; ❖ комунікативний ефект квантового надання релігійної інформації надає теоретичній аргументації практичного змісту; ❖ логічний ланцюжок словосполук <i>сльози покаяння – Таїнство Святого Причастя – промінь нового життя</i> розкодовує прагматику результату посту адресата; ❖ використання мовцем порушення принципу доступності як мовленнєвого впливу на адресата через неповну зваженість релігійно-освітнього рівня мирянина; ❖ процес Таїнства Причастя є експлікатором модальної прагматики прикметника 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ квантування інформації; ✓ міркування; ✓ порушення принципу доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 			<p>(Зн.в.), ми нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>молитви та пости, суспільне служіння родові людському, хворі на біснування, апостол Павло, зміцнення здоров'я, вгамування плоті, очищення душі, спрямування людини до Бога, св. Афанасій Великий, зцілення хвороб, вигнання диявола, вигнання злих помислів, прояснення розуму, очищення тіла, Престол Божий, Великий Піст (свята Чотиридесятниця), очищення від гріхів, гідна зустріч свята Світлого Христового Воскресіння, подвижники Христа, прощена неділя, усамітнені подвиги, Вербна неділя, стримування пристрастей, старанна молитва, покаяння, цнотливість, милосердя, християнські чесноти, св. Іоан Золотоустий, наповнення злістю, гнівливість, жорстокість, добро,</p>		<p>, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>(хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	--	--	--	--	---	--	---	--	--

<p><i>нового (життя) у спектрі застороги;</i> ❖ прикметник <i>нового</i> вступає в синонімічні відносини із словом <i>вічне</i>.</p>					<p>зздирість і користолюбство, марнота посту, милостиня, жебрак, щасливий друг, свою Тихон Затонський, піст розуму від суєтних помислів, піст від злопам'ятності, піст волі від злого хотіння, піст очей від злого бачення, піст вух від поганих пісень і нашіптувань наклепницьких, піст язика від наклепу/осуду/ кощунства/лестоців /лихослів'я/гнилого слова, піст рук від биття та крадіжки чужого майна, піст ніг від ходіння на зле діло, ухилення від зла, створення блага, день жалю та розкаяння за гріхи, великопостові богослужіння, покаянний настрій, складний внутрішній духовний процес серця, болісно вистраждати, щирий самосуд, лицемірний фарисей, митар, блудний син, тверда рішучість, радість</p>						
---	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

					ангелів, не застрахованість від гріхопадінь, гріхи невивадкові і невилічні, гріхи немочі людської, свідомо впертість у злі, преп. Єфрем Сирін, непростимий гріх нерозкояного, історія Церкви, пияцтво, дармоїдство, розпуста, суєта житейська, промені Божественної любові, Животворчий Хрест						
МА № 14, проповідь “Про чесноти у молитві Єфрема Сиріна”											
<ul style="list-style-type: none"> ❖ іменник <i>чеснота</i> та словосполука <i>дух добротності</i> формує Щ та ІС проповідницьких МА; ❖ назва проповіді є частковим джерелом експлікації ядрової лексеми <i>чеснота</i>; ❖ ядрова лексема <i>чеснота</i> у спектрі застороги функціонує контрастним антонімом до іменника <i>гріх</i> та створює ефект асоціативності; ❖ займенники <i>ми</i> та <i>ви</i> реалізують прагматику оцінки гріховності медіума через власні МА, а також є індикаторами щирості МА; ❖ присудок <i>повинна бути відновлена</i> є імперативним вектором для адресата при розгляді власної духовної природи; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності ✓ квантування інформації; ✓ міркування; ✓ порушення принципу доступності; 	ідеальний, відображає умови щирості МА	6 засторог	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми, нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	молитва Єфрема Сиріна, чесноти духовного життя, добротність, цнотливість, шлюб, дівоцтво, немовля Мойсея, Андрій Критський, недоброчесний спосіб життя, ваза з тріщинами, апостол Павло, самарянка, блуд, розпуста, шлю як задоволення плотської пристрасті, митар-грабіжник, смирення Марії Єгипетської, блудниця, терпіння, слабкість ества, гріх Адама та Єви, рай, Божа любов,	співвідне-сення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

<p>❖ другий спектр застороги додатково має власний комунікативний намір задіяти ментальний стан адресата;</p> <p>❖ імпліцитний смисл антонімічних сполук <i>перемога похоті плоті – Божественна природа</i> у межах висловлення пояснює причини негативної конотації грішної природи людства;</p> <p>❖ предикативність словосполуки <i>сам Бог став плоттю</i> реалізовує ефект аргументації позитивного ества плоті;</p> <p>❖ на кожен із шести спектрів застороги накладено мовцем теоретичну та практичну аргументації з ефектом квантового надання релігійної інформації;</p> <p>❖ через пояснення значеннєвого смислу кожної із чотирьох чеснот Проповідник імпліцитно окреслює релігійний шлях здобуття кожної з них;</p> <p>❖ лексема <i>цнотливість</i> вживається як різновид чесноти доброчесність зі значенням позитивної конотації моральної чистоти та чесності;</p> <p>❖ негативне значення іменника <i>доброчесність</i> у значенні цнотливості виражається через ідеографічність синонімів, а також через явище антонімії через іменники <i>блуд</i>,</p>	<p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>				<p>спасіння душі, благодать, довготерпіння, милосердя, віра, дух любові, безплідна смоковниця, осудження, провини, фарисей, духовне життя, гордість як джерело зла, облудне благочестя, самодогодження, духовне відродження, тваринна низька похоть, Божественна природа, спасіння і покаяння, безцінна людська душа, благодатна допомога, Великий піст, християнські чесноти</p>						
---	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

<p><i>розпуста, нечистота (плотська);</i> ❖ поняття добродетності Проповідник розглядає із стрижневим значенням цілісність та приєднанню-іменниковими конкретизаторами <i>без роздвоєння, без спотворення, без викривлення</i> у спектрі комунікативної застороги; ❖ конотація <i>чеснот смирення, смиренномудрість</i> будується на цілком протилежному несуміжному значенні – <i>правда</i>, сила з ефектом практичної аргументації; ❖ іменникову <i>чесноту терпіння</i> адресант розглядає не у семантичному значенні лексеми, а у значенні результату та синонімічно співвідносить його з іменником <i>спасіння</i>; ❖ синонімічним рядом до <i>чесноти любов</i> як детермінанти є лексеми <i>Бог, віра, дар, блаженство, щастя, сенс життя</i>; ❖ смисл іменника <i>любов</i> у релігійному середовищі аргументуються через слова апостола Петра через риси <i>любові</i>.</p>											
МА № 15, проповідь “Про шлюб”											
❖ лінгвістичний спектр “вимога” реалізується на власних імперативних дискурсивних параметрах;	✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція;	ідеальний, відображає умови щирості МА	засторога	Патріарх УПЦ КП Філарет	проблема шлюбу і сім’ї, справжні християнські родини, гарна сім’я, справжній шлюб,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії

<ul style="list-style-type: none"> ❖ периферійно спектр “вимога” “пом’якшено” доповнює спектр засторога; ❖ антонімічна диференціація іменників <i>душа</i> та <i>тіло</i> створює Щ та ІС імператива; ❖ присудок <i>треба щось робити</i> є прагматичним каталізатором імперативної іллокуції вимоги; ❖ іллокуція “вимоги” прагматично реалізується через взаємний займенник <i>одне одного</i>; ❖ загальна неприхована прагматика Слова, а також назва проповіді, є індикаторами смислової конотацію ІС проповіді, тобто її іллокутивної мети; ❖ змістовий смисл слова задоволення експлікується через конотацію взаємного займенника <i>одне одного</i> та іменника <i>шлюб</i>; ❖ розкриття й актуалізація прагматики шлюб здійснюється через перформатив <i>прикрашати</i>; ❖ матеріальну реалізацію дієслова <i>прикрашати</i> розкривають іменникові додатки-конкретизатори <i>душа</i> та <i>тіло</i> через власні антонімічні відносини; ❖ периферійний спектр застороги розкриває та називає модальність конкретних моральних станів (<i>чистота,</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ міркування; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 				<p>Священне Писання, нерозривність християнського шлюбу, привід для розлучення подружжя, перелобство, достойний шлюб, продовження людського роду, святі подружні наміри, благословенний шлюб, доброчесність, істинне багатство, велике щастя, життя в спокої, однушність, мир і любов, наклепи, святий Іоан Золотоустий, душевна краса, благородство, спільні турботи подружжя, бідність, краса тілесна, прикрашання душі, терпіння, неприємності, розум людини, життєвий шлях, сімейні сварки, життєва розсудливість, розлучення, Божественний закон, подружній порок, чвари, однушність, доброчесність батьків,</p>		<p>моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>(ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	--	--	--	--	---	--	--	--	---

<p>ніжність, готовність померти одне за одного); ❖ підрядний сполучник якщо функціонує в значенні прагматичного фокусу, яке є релевантним у контексті висловлення.</p>					<p>благополуччя дому, узи доброчесності</p>						
<p>МА № 16, проповідь “Обов’язково треба молитися за померлих (поминальна субота)”</p>											
<p>❖ спектри 4 засторог периферійно доповнюють та розглуначають спектр “вимога”; ❖ предикат <i>неможливо любити</i> створює ШЦ та ІС “вимоги”; ❖ ядрова лексема <i>любов</i> та займеникові конкретизатори у Р.в. <i>того, кого</i> у поєднанні з перформативом <i>немає</i> створюють імперативну прагматику Слова; ❖ спектр вимоги підкріплений спонукальною інтонацією як найвищим виявом беззаперечної імперативності; ❖ прагматична конотація спектру вимоги розрахована на мирян із високою тематичною релігійною обізнаністю; ❖ 4 спектри засторог розкривають смисл комунікативного імперативного простору імперативної вимоги для адресатів із невисокою релігійною обізнаністю; ❖ синонімічний ряд іменникових домінант <i>любов</i> та <i>смерть</i> створюється через</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ міркування; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законом Божим.</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>вимога 4 засторог</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми, наші</i> (Зн.в) нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>померлі, молитва Церкви Христової, протестантські віросповідання, Схід і Захід, віра у безсмертя і у загробне життя, блаженство або страждання, вічна любов, смерть людей, зачинання у беззаконні, народження у гріху, дух Христа, любов до померлих, природна любов, священний обов’язок, збереження православної віри, безсмертя душі, загробне життя, шана померлим, молитва за померлих, благодійність, Бог живих, прощення гріхів, Царство Небесне, страждання, журба, вічне життя, благання Бога, віра в Господа, надія від</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи(хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>зіставлення всіх ядрових лексем та словосполук у межах дисперсивних висловлень вимоги та 4 засторог;</p> <p>❖ прагматику <i>любові до померлих</i> побудована за принципом циклічності, яка відображає відсутність лінгвістичної темпоральності в релігійному середовищі;</p> <p>❖ етапи на шляху спасіння грішника через <i>любов</i> та <i>молитву</i> вступають в антонімічні та синонімічні зв'язки.</p>					<p>Господа, відпущення гріхів, спасіння померлого з вірою і надією, хула на Святого Духа, усе можливе, пізнання істини, св. Іоан Дамаскин, визволення з пекла, пришествя Христа, первомучениця Фекла, язичниця Фалконілла, молитви св. Григорія Двоєслова, смерть язичника імператора Трояна, нечестиві, молитви св. Макарія Єгипетського, молитва імператриці Феодори, гонитель християн, воля Божа, благодать Божа, незбагненна і безконечна любов Божа, літургія, упокоєння померлих, просфора, св. чаша, Таїнство Хрещення, друге пришествя Христа, Страшний суд, молитва як обов'язок</p>						
<p>МА № 17, проповідь “Слово про те, що не всяка віра спасительна”</p>											
<p>❖ спектр застороги виконує функцію аргументації ядрового імператива;</p> <p>❖ словосполучення <i>істинна віра</i> створює ШЦ та ІС, де прикметник <i>істинна</i> має</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>вимога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нам у Д.в.</i></p>	<p>державний атеїзм, духовний світ, матерія і матеріальний світ, матеріальний досвід, життя без віри,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони),</p>

<p>домінантне прагматичне значення; ❖ присудком повинна усвідомлювати у спектрі застороги нівелює прагматичну імперативну силу МА “вимоги” через уточнювальну словосполуку (кожна людина) яка зрозуміла; ❖ суміжні мовленнєві спектральні акти мовця експлікують синонімічну конотацію стрижневого прикметника <i>істинна</i>; ❖ лексеми <i>Бог, Світло, визнання, сповідання, спасіння</i> є значенневими прагматичними наповнювачами синонімічного ряду іменника <i>істинність</i>.</p>	<p>✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законом Божим.</p>			<p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>бездуховність, атеїсти, астрологи, екстрасенси, всілякі глоби і кашпировські, знахарі, інтелігенти, рунвіра (ідолопоклонство), освічені люди і безглуздя, боротьба диявола з Богом, думки до лжебогів, облудні вірування, єдиний істинний Бог, християнська Церква, віра і спасіння, істинна віра, віра “взагалі”, віро “у щось”, злі духи, темрява, прощення гріхів, визнання і сповідання Спасителя Світу, Вифлеєм, Пресвята Діва Марія, Світло для світу, юдейські книжники і фарисеї, Свята Русь-Україна, іноземні місіонери, місіонерська гуманітарна допомога</p>		<p>чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>		
<p>МА № 18, проповідь “Слово на свято великомученика Георгія Переможця”</p>											
<p>❖ “вимога” реалізується синкретизмом засторог в та власне спектру імперативної застороги; ❖ експліцитній ядровій лексемі <i>єкуменізм</i>, що прагматично вміщена в предикат <i>повинні перебороти</i></p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ практична аргументація;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>синкретизм засторог засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенники <i>ми, вами (О.в.)</i></p>	<p>св. великомученик Георгій, мученицький подвиг, серця віруючих, мученицька смерть, страждання в ім’я Христове,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення,</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи</p>

<p>дух церковного розділення через доміную застороги створює ІЦ та ІС “вимоги”;</p> <p>❖ іменник <i>розділення</i> є контрастним смисловим антонімом до ядрової лексеми <i>єкуменізм</i>;</p> <p>❖ предикат <i>повинні перебороти (дух церковного розділення)</i> нівелює різнорозрядну прагматику лексем <i>єкуменізм</i> і <i>розділення</i> та підпорядковує антонімічність іменника розділення ІЦ Слова;</p> <p>❖ іменник <i>єкуменізм</i> є результатом дії правильного перлокутивного ефекту “вимоги”;</p> <p>❖ прагматика вибору адресата будується на опозиції духовного значення лексем <i>великомучеництво – насолода (земна)</i>;</p> <p>❖ лексеми <i>знуцання, жахливі муки, враженість мечем, самовіданність, страждання в ім'я Христа, віру, надію та любов</i> формують синонімічний ряд іменника <i>великомучеництво</i>, які опозиційні один одному в межах позитивної та негативної конотацій;</p> <p>❖ значення лексеми <i>мучеництво</i> визначається через практичну аргументацію мовцем духовного життя Георгія Переможця;</p> <p>❖ через лексему <i>насолода (земна)</i> відбувається</p>	<p>✓ стратегія самоідентифікації;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>			<p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>християнські чесноти, людські пороки, урочисте благослужіння, оспівування страждання і смерті, поборник вірних у правді, стихира на вечірні, краса душі, суть душі християнської, віра, надія, любов, Євангелія, земні радощі і насолоди, носій духовної краси, вчитель, св. Іоан Золотоустий, полум'я пристрастей та гріховні жадання, перемога над змієм, вогонь плоті, вгамування гніву, нестерпні скорботи, подолання нечистих думок, наслідувачі мучеників, єкуменізм, роз'єднане християнство, переборення ворожнечі, ненависть братолюбством, християнська любов, шлях до миру на землі, молитва</p>		<p>Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>(хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	--	--	--	---	--	--

зіставлення духовного та земного світів.											
МА № 19, проповідь “Слово на свято преподобного Іова, ігумена Почайського”											
<ul style="list-style-type: none"> ❖ предикат <i>нехай загляне в свою совість і дасть відповідь</i> формує ІЦ та ІС Слова; ❖ уся прагматика “вимоги” побудована на словосполученні <i>зростання любові (до Бога)</i> як вказівника на предмет роздумів для адресата; ❖ ядровою лексемою є іменник <i>совість</i> через вміст морального аспекту у конотації слова; ❖ прагматичний смисл “вимоги” створюється через моральну оцінку власної духовності адресатом; ❖ конотація вербативу <i>зростання (любові до Бога)</i> експлікується у прагматичі спектру застороги через іменник <i>правда</i>; ❖ прагматика іменника <i>зростання</i> створюється через лексеми <i>молитва, Тайнство Причастя та радість</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим. 	ідеальний, відображає умови ширості МА	вимога засторога	Патріарх УПЦ КП Філарет Імпліцитний займенник <i>нас – у Зн.в.</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	віра Христова, Українська земля, дорогоцінні плоди землі, святі обителі, українська писемність, древньослов’янські цивільні закони, язичницькі нрави, зміцнення української сім’ї, багатоженство, духовне молоко віри, угодники Божі, молитвеники та заступники перед Престолом Божим, преподобний Іов, чистота православ’я, нездоланна правда праведників, християнські чесноти, боротьба і терпіння, проповідники до вічного життя, живе плодоносне дерево, безплідні віти, дерево Церкви Христової, мертві та живі во Христі, святий апостол Павло, заповідь, виноград з терня, смокви з будяків, плоди духа (любов, радість, мир, довготерпіння,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

					доброта, милосердя, віра, лагідність, стриманість), людська совість, молитва, з'єднання з Христом, Таїнство Причастя, людинолюбство Господа, мир у совісті, рука Божа, нарікання та озлоблення, припинення ворогуючих, боротьба з похотями, бідність						
МА № 20, проповідь “Слово в день святого пророка Божого Іллі”											
<ul style="list-style-type: none"> ❖ перший та третій спектри засторог функціонують за принципом обрамлення; ❖ іменник <i>істина</i> створює ІЦ та ІС “вимога”; ❖ якісне зіставлення іменника <i>істина</i> створюється через прикметники <i>суб'єктивна</i> та <i>загальнолюдська об'єктивна</i> у спектрах засторог; ❖ іменник <i>Бог</i> та периферійно лексема <i>знання</i> створюють конотацію прикметника <i>суб'єктивний</i> через релігійну тематичну анафору; ❖ прагматична семантика прикметника <i>загальнолюдська об'єктивна</i> створюється через доміанти <i>особистий, індивідуальний (досвід)</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; 	ідеальний, відображає умови широті МА	3 засторози	Патріарх УПЦ КП Філарет	Божий пророк Ілля, богообраний народ ізраїльський, єдиний істинний Бог, прищестя Спасителя світу, ізраїльський цар Ахав, зрада верхівки, зрада простих людей, заклик до покаяння, кари Божі, темні душі, великий голод, руйнування храмів, паління святих ікон, перемога над ворогом, часи пророка Іллі, темрява язичництва, вірні слуги Божі, ревнитель слави Божої, віра в істинного Бога, учень Іллі Єлисей, вогняна колісниця,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи(хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

<p>❖ прагматичний смисл прикметника <i>загальнолюдська</i> будується через конотацію значень-конкретизаторів – <i>виховання і освіта, етнічна приналежність, філософія</i>;</p> <p>❖ принцип обрамлення першого та третього спектрів засторог створює зіставлення часів пророка Іллі та сьогодення адресата;</p> <p>❖ предикат <i>взагалі не може бути</i> у третьому дисперсійному спектрі застороги формує імператив вимоги через прислівник <i>взагалі</i> на основі практичної аргументації;</p> <p>❖ використання мовцем теоретичної та практичної аргументацій задля забезпечення беззаперечності імперативної вимоги.</p>	<p>✓ МА чітко відповідають Законом Божим.</p>				<p>друге пришествя Спасителя, часи царювання антихриста, псевдохристиянські конфесії, ідеали любові, смирення, лагідність, терпіння, цнотливість, культ гордості, насильство, агресія, збагачення, людські пристрасті, багаті плачуть, свідомість людей, зло, дух омани, людський розум, об'єктивна істина, Святе Писання, живе Священне Передання Церкви, Істина Христова, життєвий досвід людини, виховання і освіта, етнічна приналежність, філософські системи, православна Церква</p>						
--	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 21, проповідь “Слово в день пам’яті святих мучеників Маккавеїв та винесення Хреста Господнього”

<p>❖ іменники <i>покаяння</i> та <i>смерть</i> творять ІЦ та ІС за імперативною дисперсією вимоги та за прагматичним смислом простору проповіді;</p> <p>❖ спектр “вимога” самодостатньо є імперативним і максимально наповненим прагматично та не вимагає будь-яких дисперсивних корективів;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична аргументація;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>вимога 2 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нам</i> 1 ос. мн. Д.в. нівелює ієрархію посадового земного</p>	<p>пам’ять свв. мчч Маккавеїв, матір Соломонія, учитель Єлезар, сто п’ятдесят років до Різдва Христового, язичницький сирійський цар Антиох, юдейський народ, непохитність у вірі, ідоли,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти),</p>
--	--	---	---------------------------	---	---	--	---	---	-----------------------------------	---	---

<p>❖ звертанням із спонукальною інтонацією <i>браття і сестри!</i> створює імперативну незалежність спектра “вимога”;</p> <p>❖ предикати у спектрі “вимога” <i>треба каятися (у своїх власних гріхах)</i> та <i>принести достойні плоди покаяння</i> пропозиціонують у прагматичну перлокуцію Слова іменник <i>покаяння</i> і надають йому роль домінанти у формуванні комунікативного наміру проповіді;</p> <p>❖ іменники <i>покаяння</i> та <i>спасіння</i> прагматично співвідносяться через результат імперативного припису вимоги;</p> <p>❖ релігійна обізнаність, спектри засторог та аргументація розкриває конотацію предиката <i>принести достойні плоди покаяння</i>;</p> <p>❖ іменник <i>смерть</i> є фабулою для реалізації прагматики прагмеми <i>покаяння</i>;</p> <p>❖ лексема <i>смерть</i> прагматично диференціюється за якісною ознакою через прикметники <i>душевна</i> та <i>тілесна</i>;</p> <p>❖ семантика якісних видів смерті розкривається через спектр застороги, аргументацію та через суміжні</p>	<p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ стратегія дискредитації;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>			<p>статусу Патріарха</p>	<p>язичництво, страждання та муки, смерть за власну віру, Чесний і Животворчий Хрест Господній, страждання на Голгофі, страждання за віру, невинне страждання, причина смерті, чудовий і прекрасний світ, загибель живих, Премудрий Соломон, немочі та хвороби, непослух Богові, порушення Божої заповіді, прабатьківський гріх, Божий рай, шкряні ризи, тлінне тіло, створення смерті, свобода людини, людська душа, совість, духовна смерть, народження власної смерті, мертвий дух, інертність до добра, енергійність до зла, самовбивство душі, Заповідь покаяння, Божа любов, воскресіння з мертвих, смирення, гордіня й самовпевненість, плач за свої гріхи, добре серце, співстраждання</p>		<p>до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	--------------------------	--	--	---	--	--	---

<p>МА (інертна до добра, енергійна до зла);</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ основа імперативної прагматики <i>душевної смерті</i> твориться через свободу вибору адресата; ❖ назва творця смерті здійснена мовцем через стратегію беззаперечної дискредитації одного з двох опонентів – Бога. 					<p>людському горю, любов до правду, мир душевний і терпіння в скорботах, тілесна смерть, духовна мертвість диявола, спокуса диявола, узи любові, вбивство брата, ненависть, заздрість, трясучка Каїна, Капернаум, Овеча купальня в Єрусалимі, Святе Причастя, слава Божа, Євангелія, св. Іов</p> <p>Багатотраждальний , Чесне древо голгофського Хреста, моровиця, Чоловіколюбний Господь</p>						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

МА № 22, проповідь “Слово у день пам’яті святого Іоана Золотоустого”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ анафора та синкретизм іменників <i>життя</i> та <i>смерть</i> створюють ІЦ, ІС та домінанту приклад у Слові; ❖ спектр застороги чітко репрезентує принцип релігійної ретроспекції; ❖ препозиційні частки <i>як</i> за відношенням до предикатів (<i>як</i>) <i>треба жити</i> та (<i>як</i>) <i>можна досягнути святості</i> позначає спосіб дій для адресата замість їхніх назв; ❖ експлікацію релігійних приписів адресат здійснюватиме через власні 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; 	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>2 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нас (Р.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>св. Іоан Золотоустий, сатанинська злоба, людська підступність і наклеп, патріарший престол Іоана Золотоустого, могутній дух святителя, заслання на Кавказ, багатотрудне й багатоскорботне життя, багатоплідне життя, вічне життя на небі й землі, важкий час життя, шлевелі, державний</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка,</p>
---	--	---	--------------------	---	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>релігійні знання та спектр застороги; ❖ ядрові лексеми імплікуються у словосполучення <i>ноша хреста власного життя</i> із конотацією зі значенням людська користь; ❖ периферійний ланцюжок прагматичних релігійних залежностей має власну домінанту у функції семантичної аргументації подієвості через словосполучення <i>воля Божя</i>.</p>	<p>✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законом Божим.</p>				<p>атеїзм, релігійні секти, рунвіра, ідолопоклонство, руйнування Царства Божого на землі, хитрість, лихо у Церкві, сум і журба, дяконис Олімпіади, бенгежність, загибель всесвіту, бідкування, Промислитель всіх подій, терпіння, гріх, підступність, обмани, лестощі, лихослів'я, обвинувачення, вигнання, минуці і короточасні неприємності, смертне тіло, бадьорий дух, упадок духу, немоч і безсилля, докори Христа, насолода власним безсиллям, покірливість для Бога, страшна темна сила диявола, тривоги і замішання, життя у вірі, надія на Бога, молитви</p>			релігійної значущості			ладанка, дискос, кадило тощо)
МА № 23, проповідь “Проти наклепу”											
<p>❖ принцип практичної аргументації через вказівний займенник <i>цей</i> у поєднанні з лексемою <i>приклад</i> створюють ІЦ та ІС; ❖ іменник <i>наклеп</i> є ядровою лексемою у</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція;</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	засторога	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нам</i> (Д.в.) нівелює ієрархію	безгрішне життя Ісуса Христа, святе і піднесене вчення Ісуса Христа, безпричинне осудження Христа, Спаситель	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення,	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи,

<p>дисперсії вимоги та відображає релігійну проблему боротьби добра та зла;</p> <p>❖ спектри застороги та експліцитні смисли суміжних МА мовця формують конотацію іменника <i>наклеп</i>;</p> <p>❖ іменник <i>наклеп</i> синонімічно співвідноситься із словосполуками із якісними прагматичними акцентами <i>пошесть, моральне вбивство, найнебезпечніше зло</i>;</p> <p>❖ суміжний МА Проповідника відображає прагматичну ієрархію наклепу за відношенням до інших гріхів адресата;</p> <p>❖ практична аргументація мовцем через Святе Писання створює максимальну прагматичну перлокуцію іменника <i>наклеп</i>;</p> <p>❖ іменники <i>зздрість, злоба, неправда (людська)</i> експлікують семантику лексеми <i>наклеп</i>;</p> <p>❖ наклепницький перформативний ефект (результат) для адресата закладений через негативну конотацію іменників <i>очорнення, приниження, згуба</i>;</p> <p>❖ словосполучення <i>добра людина</i> та її якісне</p>	<p>✓ практична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>			<p>посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>світу, страждання за гріхи, розп'яття та смерть Христа, вороги Спасителя, наклеп, заздрість, злоба і неправда людська, приниження людини, первосвященники та книжники юдейські, високоморальне вчення Христа, верховна рада, Пилат, наклеп диявола, перші люди, кривотлумачення добрих вчинків Ісуса, грабіжництво та вбивство, найобережніші та найбездоганніші люди, чесне і добродійне життя, Священне Писання, людські слабкості, засуджені Богом, вічні страждання, преподобний Стефан, черниця Анна, лжесвідчення, ехидна</p>			<p>Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	---	--	---

прагматичне ество відображає прагматичний епіцентр боротьби людини та диявола.											
МА № 24, проповідь “Слово про користь вина і про шкідливість пияцтва”											
<p>❖ принцип теоретичної та практичної аргументації через релігійну проблематику боротьби добра зі злом творять ПЦ та ІС;</p> <p>❖ практична аргументація на основі Святого Писання створює позитивну конотацію прагматики іменника <i>вино</i> та співвідносить на синонімічному контекстуальному релігійному рівні з іменником <i>добро</i>;</p> <p>❖ суміжні імперативні спектри в межах Слова формують конкретизатори, що вказують на якість дії прагматики іменника <i>вино</i>;</p> <p>❖ смислова прагматична семантика іменника <i>вино</i> створюється через домінантні смислові компоненти стрижневих периферійних мовленнєвих дій адресанта через аспект “світ до слів” через контекстуальні синоніми <i>веселоїці (сумного), відрада (серцю), втіха (душі), підкріплення (немічного), засіб від недуги</i>;</p> <p>❖ іменник <i>пияцтво</i> відображає негативну значеннєву конотацію через словосполучення “<i>нестримане серце</i>,”</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	пересторога засторога	Патріарх УПЦ КП Філарет	вино є добро, книга Буття, відрада серцю, втіха душі, вчасність і помірність, книга премудрості Ісуса, веселість сумного, св. Тимофій, апостол Павло, вода, упивання вином, пияцтво, нестримне серце, неробство, часті бенкети, надмірне частування вина, пристрасть, зовнішній вигляд, розкіш і пияцтво, св. Іоан Золотоустий, потяг до беззаконня, убогство і злиденність, біди суспільства, лікування, воля п’яниці, всесильна допомога Бога, “Троїцькі листки”, Марія Гордієва, намісник Троїце-Сергієвої лаври архімандрит Кронид, п’яні безумні оргії, невимовна скорбота, відчай, преподобний Сергій Радонезький, порок пияцтва,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

<p><i>неробство, часті бенкети, компанії, надмірні частування, спілкування зі злими і розбещеними людьми”;</i></p> <p>❖ <i>перлокуцію утвнення вином мовець створює через словосполуки “сварки, бійки з наступними кровопролиттями і вбивствами, твалтування жінок, лихослів’я, блюзнірство, ганьбу, надокучливість і ображення близьких”;</i></p> <p>❖ <i>спектр застороги відображає чіткі послідовні дії у боротьбі з пороком пияцтва через перформативи повинен мобілізувати свою силу, використати медицину, звернутися із сердечною молитвою до Бога;</i></p> <p>❖ <i>у дисперсії імперативності Проповідник чітко дотримується релігійного принципу свободи вибору через нейтральний пеоформатив повинен;</i></p> <p>❖ <i>стверджувальна частка так у спектрі перестороги через принцип практичної аргументації у формі анафори експліцитно слізній молитві надає пріоритетності у першочергових діях боротьби з утвненням.</i></p>					<p>сердечна молитва до Бога</p>						
<p align="center">МА № 25, проповідь “Слово проти духовної спокуси і зарозумілості”</p>											

<p>❖ словосполучення <i>духовна самоомана</i> у спектрі перестороги контекстуальним іменниковим синонімом <i>брехня</i> формує ШЦ та ІС;</p> <p>❖ конотаційне поле ядрової лексеми <i>самоомана</i> створюють іменники <i>гордоці, заздросці (бісів) і попущення (Боже задля покарання)</i>;</p> <p>❖ практичну аргументацію мовця в “дії від себе” у формі анафори прагматично створює беззаперечність імперативної “вимоги”;</p> <p>❖ негативна конотація іменника <i>біси</i> відображає антонімічне зіставлення релігійного протистояння Бога дияволу епіцентром якого є адресат;</p> <p>❖ негативна конотація лексеми <i>пророцтво</i> відображає ШЦ та перлокутивний намір самоомани адресата від диявола, ідентифікаторами яких є іменники <i>вбивство, крадіжка</i>;</p> <p>❖ причини прийняття адресатом гріха самоомани, джерело створення гріховного впливу, релігійні засоби боротьби та методи покарання адресата від Бога мовець відображає через ядрові словосполучки суміжних МА Слова.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>пересторога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>Імпліцитний особовий займенник у словосполучці <i>православному християнину</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>особлива близькість до Бога, мандрівні люди, власне прославлення, слава Божа, духовна самоомана, Божі обранці, боротьба з особистими гріхами, преподобний Григорій Синаїт, гордоці, заздросці бісів, попущення Боже задля покарання, душа марнославної людини, християнин-подвижник, благочесне життя, покарання попущенням, упокорення подвижника, влада диявола, бісівські тортури, пророкування, віщуни, смирення плоті, просвітлення серця, очищення серця, мовчання, вистоювання церковних служб, діла благочестя, воля диявола, суєтні думки, осудження інших, шлях смирення, покров видимих чеснот, брехня, лестощі, обман, хибні поняття та почуття, молитва</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p>МА № 26, проповідь “Злочин Адама полягав у непослуху волі Божій...”</p>											

<p>❖ ядровий іменник <i>наслідування</i> з контекстуальним синонімом <i>приклад</i> у негативній конотації створює ІЦ та ІС;</p> <p>❖ конотація контекстуального синоніма <i>приклад</i> формується семантикою прикметників <i>поганий, чужий</i> через суміжні адресантні МА;</p> <p>❖ прагматика першого спектру “вимоги” репрезентується через параметри “власне вимоги” з найсильнішим виявом імператива – окличної інтонації через відповідний знак оклику;</p> <p>❖ перший спектр “вимоги” відображає прагматику результату поганого чужого наслідування адресатом через іменник <i>горе</i>;</p> <p>❖ лексема <i>горе</i> прагматично реалізовується через принцип практичної аргументації у спектрі застороги;</p> <p>❖ семантику іменника <i>горе</i> створює принцип аргументації у значенні вказівки на результат наслідування та на імперативну “вимогу” покарання;</p> <p>❖ конотаційна прагматика іменника <i>горе</i> репрезентується через перформатив <i>повинен говорити</i> з конкретизаторами <i>пізнав себе позбавленим Бог; пізнав себе позбавленим вічного царства та насолоди</i>,</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ обрамлення;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим.</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>засторога пересторога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>злочин Адама, заповідь Бога, гріховна природа, особистості гріхи, причини походження гріхів, наслідування чужих прикладів, дія гріха на дітей, правила моральної поведінки, голос совісті, норма людської поведінки, злочинний приклад Єви, визнання провини перед Богом, втрата невинності, благовоління Боже, рай блаженного життя, вічне царство, людська насолода, внутрішня нагота, безмовність перед Богом, страждання Господа, людська провина, благорозумний розбійник, благання</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	--	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p><i>гріхів моїх ради; відчуваю те саме, що відчував Адам; відчуваю провину перед Богом, свою внутрішню наготу і неподобство, свою безмовність; не маю нічого, чим міг би прикрити свою провину;</i></p> <p>❖ синкретизм спектрів “вимоги” та застороги створює ефект імперативного обрамлення у спектрі вимоги;</p> <p>❖ імперативне звертання <i>Господи!</i> та вербатив <i>благаю...!</i> є смисловим конкретизатором звертання, наповнює імперативний припис вимоги релігійним смислом та значенням;</p> <p>❖ словосполучення <i>благорозумний розбійник</i> у синкретичному спектрі вимоги та застороги вказує на гріхопадіння Адама та Єви, а далі – безпосередня вказівка на оцінку зі сторони Бога непослуху людини та вказівку на його результат – злочин проти Бога.</p>											
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 27, проповідь “Сумним був моральний стан сучасників Ноя...”

<p>❖ у спектрі перестороги прислівник <i>так</i> у ролі стверджувальної частки на основі практичної аргументації створює ІЦ та ІС;</p> <p>❖ перформатив повинні робити не відображає ніякої прагматичної специфіки;</p> <p>❖ особовий займенник <i>ми</i> є ідентифікатором умов щирості комунікативних</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>засторога пересторога засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>ми, нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного</p>	<p>мораль, сучасники Ноя, духовні потреби, задоволення плотських і чуттєвих потреб, похоть, спілкування з Богом, розтупіла, моральне розгніння, нечестиві нападки Каїна,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти),</p>
---	--	---	--	--	--	--	---	---	-----------------------------------	---	---

<p>приписів мовця та реалізує прагматичне значення та вплив спектру “вимоги” на адресата;</p> <p>❖ перший спектр застороги через антонімічне зіставлення за релігійним вектором “дія – результат” завдяки іменникам <i>покаяння – помилування</i> створює ІС спектру перестороги;</p> <p>❖ такий психолого-дидактичний принцип мовленнєвого впливу як асоціативність реалізовує перлокутивний намір імперативної “вимоги”;</p> <p>❖ ядерний іменник <i>милосердя</i> у спектрі першої застороги пояснює смисл і причину помилування грішного адресата Богом через суміжний МА Проповідника;</p> <p>❖ смислова прагматика лексеми <i>чоловіколюбство</i> формується через третій спектр застороги на основі іменникової характеристики Спасителя – <i>милосердя, любов</i>;</p> <p>❖ у спектрі застороги через форму тематичної анафори мовець чітко дає духовну характеристику сучасному державницькому суспільстві через лексеми <i>розпуста, антиморальність, тлінність тіла, не цнотливість, не невинність, шлюбна невірність, не каяття, протиприродні гріхи (Рим. 1, 26-27), моральний терор,</i></p>	<p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>			<p>статусу Патріарха</p>	<p>змішані шлюби, нащадки благочестиво-го Сифа, нечестя, провина сучасників Ноя, розпусне життя, душа та вічність, таїнства благодаті Святого Духа, плотська нечистота, грішники, води всесвітнього потопу, гнів Божий, довготерпіння Боже, 120 років на покаяння, погроза і попередження Божі, беззаконня, злі справи, знищення грішників, ковчег для спасіння, попередженням для нечестивих, біда, покаяння, кара через потоплення, вічна загибель, пекло, пришествя Христа, покаяння у непокорі, голос совісті, повчання Святого Письма, церковні читання, проповіді пастирів Церкви, передсмертні хвороби, заклик Божий до покаяння, невіра у Бога, благородумний розбійник, покаяння у передсмертні хвилини,</p>		<p>до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	--	--	--	--------------------------	---	--	---	--	--	---

<p>покірність злу, пияцтво, наркоманія, ненависть, заздрощі, гнів, користолобство, неправда, наклеп, блудодіяння, порядок розміщення яких вказує на релігійну ієрархію гріхів за важкістю;</p> <p>❖ імпліцитно в межах проповіді, а також через ядрові лексеми мовець прагматично вказує на заповідь Бога “Не чини перелобу” та християнську концепцію любові як основи православної релігії.</p>					<p>Чорнобильська катастрофа, сильний голос Божий, матеріальні вигоди, мораль людей, моральні потрясіння, масована пропаганда насильства і розпусти, гіпнотичний вплив засобів масової інформації, найтяжчих гріхи, плюралізм, свобода, насильство, інстинкти тварини, злочин проти дітей, норма повсякденного життя, порнографія, убивства на замовлення, моральний розпад особистості, небезпека нації, державність, суспільний хаос, міцність сім’ї; глузування з цнотливості, з невинності, з вірності у шлюбі, з покаяння; гроші як влада, мамона, патологія і ненормальність, порнографічні фільми, протиприродні гріхи, апостол Павло, блуд, лихослівний</p>						
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					людський суд, моральний терор, розв'язка історії людства, суд Божий, диявол, горе, благодатні дари Божі, молитва, ненависть й заздрощі, гнів і користолобство, неправда і наклеп, блудодіяння, щиросердне покаяння, покаяння пророка і царя Давида, розум і серце, глибина душі, Господь, чоловіколюбство Господа, блаженне вічне життя						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

МА № 28, проповідь “Після потопу Ной став займатися землеробством та розведенням винограду...”

<p>❖ ІЦ та ІС творяться через релігійну прагматику заповіді Спасителя – “Не судіть, щоб і вас не судили” (Мт. 7:1), зокрема через ядерний перформатив <i>не судіть</i>;</p> <p>❖ вербатив <i>повинні</i> має власні конкретизатори, які через власну конотаційну перлокуцію формують прагматичний перлокутивний намір ядрової лексеми <i>не судіть</i>;</p> <p>❖ конотація ядерного перформатива <i>не судіть</i> розкривається через присудкові складені конкретизатори (<i>повинні</i>) <i>поблажливо ставитися</i>,</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	вимога 3 застороги	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми, нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	Ной, землеробство та розведення винограду, сила вина, сп'яніння, нагота, син Ноя Хам, насміх із батька, осуд батька, шанобливість синів, проклинання, нападки, хамство, гріховний глум над ближніми, біда, внутрішнє задоволення, самоутвердження у гріху, поблажливе ставлення до недоліків ближніх, суворість до себе,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос,
--	---	--	--------------------	--	--	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	--

<p>повинні прикривати поблажливостю, не повинні бути Павликами Морозовими, повинен пам'ятати прокляття (Хама і кару Божу), обов'язково спіткає (прокляття Хама і кара Божя);</p> <p>❖ у формі практичної історичної аргументації через приклад Павлика Морозова вказує для мирянина на проблему взаємовідносин батьків та дітей та вказує на наслідки покарання через суміжний дисперсивний спектр.</p>	<p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>Сим та Яфет, прикриття наготи батька, прокляття Хама, кара Божя, батьковбивця, моральне вбивство, душевний спокій, захання на честь, дуелі, апостол Павло, жорстокість, заповіді Христа Спасителя</p>						<p>кадило тощо)</p>
---	---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	---------------------

МА № 29, проповідь “Мова піде про праведного Іова. Він жив у далекі часи...”

<p>❖ практична аргументація вимоги створює ІЦ та ІС;</p> <p>❖ перформатив повинен запитати себе у поєднанні із ядровим дискурсивним словом <i>приклад</i> створює імперативні параметри спектру вимоги;</p> <p>❖ знак питання у висловленні спектру вимоги зорієнтований на вплив почуттів адресата та моральну оцінку щодо власного наслідування тематичного прикладу;</p> <p>❖ суміжні МА ядерній лексемі <i>приклад</i> надають семантичний вияв через словосполучення <i>безкорислива віра (у Бога)</i>;</p> <p>❖ усі імперативні спектри, що формують імперативність “вимоги”, правильну</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ обрамлення;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>спонукання 2 застороги 2перестороги вимога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>ми, нас (Зн.в.)</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>праведний Іов, богообраний народ, рід Ісави, істинний Бог, царський вінець та порфира, благословення, загална повага та любов, царське достоїнство і багатство, праведність, богобоязкість, жертва за дітей, хула на Бога, сліпі та кульгаві, вбогі, мандрівник, золото, опора, надія, страшне випробування та страждання, біди, ураження проказою, гноїще, струпи,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	--	---	---	---	--	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>ідентифікують конотацію ядрового іменника <i>приклад</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ перший спектр “вимоги” формується спектром спонукання; ❖ питально-оклична інтонація створює найвищу міру імперативності першого спектру вимоги та підкреслює її беззаперечність через предикацію висловлення у спектрі спонукання; ❖ спектри засторог взаємодіють між собою на рівні власного конотаційного зіставлення у негативному значенні через словосполуку <i>безкорисливість віри (у Бога)</i> та позитивному значенні через периферійні перформативи <i>треба вірити, треба любити, повинні знати</i> у поєднанні з ядерними придикативними конкретизаторами <i>Він дійсно існує, Він – океан невичерпної любові, сенс життя – земного і вічного – полягає в любові</i>; ❖ п’ятий спектр перестороги функціонує в значенні прагматичного висновку; ❖ шостий спектр перестороги прагматично вказує на якісні акценти через іменники <i>радість</i> та <i>страждання</i>; ❖ сьомий спектр “вимога” функціонує за принципом обрамлення, який відображає 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				<p>дорогоцінні камені, презирство рідних, злидар, об’єкт глузування, віра в Бога, молитва, докір, божевільні жінки, безкорислива відданість Богу, віра від серця, благодійник, благодіяння, сенс вічного і земного життя, грішники, таємні гріхи, подвиги благочестя, мудрі і благі наміри Господа, тимчасове торжество зла, перемога добра над злом, совість, смирення перед Богом, вдячність до Бога, очищення від гріхів, радість</p>						
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

циклічність імперативної вимоги.												
МА № 30, проповідь “Господь вирішив звільнити євреїв з єгипетського рабства через посередництво Мойсея...”												
<p>❖ якісний план дискурсивного слова <i>хрест</i> на основі зіставлення контекстуальних іменникових антонімів <i>розп’яття</i> та <i>прикраса</i> через спектри застороги та перестороги творять ІЦ та ІС;</p> <p>❖ спектри застороги та перестороги функціонують у ролі практичної аргументації у плані прагматичного розуміння адресатом предикативного перформатива вимоги (<i>Хрест повинен носити на грудях кожний православний християнин</i>);</p> <p>❖ принцип асоціативності у формі практичної аргументації тлумачить якісне релігійне розуміння іменника <i>хрест</i>;</p> <p>❖ апелювання до емоційності адресата та вдавання мовця до аналогії створює взаємоподібне розуміння прагматики <i>жезлу Мойсея</i> та <i>голгофського хреста</i> у аспекті їхньої дії;</p> <p>❖ негативна конотація словосполучки <i>10 кар Божих</i> розкривається через утотоження з ним іменника <i>фараон</i> у значенні <i>диявол</i>;</p> <p>❖ через антонімічну прагматику словосполук <i>10 кар Божих (для Єгипту)</i> та</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	ідеальний, відображає умови ширості МА	вимога засторога пересторога	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми, нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	звільнення євреїв, єгипетське рабство, десять кар, посередництво Мойсея, озлоблення фараону, Червоне море, жезл Мойсея, пучина морська, полон гріха і смерті, знамення хреста, спасіння, диявол, таїнства, гріховні спокуси, людські пристрасті, хрест як прикраса, молодь, хресне знамення, хрест і віра, благоговійне хресне знамення, протестантські конфесії, духовне невігластво, поверхневе розуміння християнства, богослужіння, краса Церкви, сила хреста, ангелів слава, демонів язва, апостол Павло, шанування хреста	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)	

<p>жезл <i>Мойсея</i> мовець репрезентує релігійну проблему боротьби Добра зі злом через прагматику <i>покарання</i>, використовуючи ядровий вектор боротьби – образ християнського поклону.</p>											
<p>МА № 31, проповідь “Через місяць після виходу з Єгипту ізраїльтяни почали нарікати...”</p>											
<p>❖ амбівалентність релігійного символу <i>змія</i> створює ІЦ та ІС; ❖ словосполука (<i>ввів в оману</i>) <i>перших людей</i> у спектрі перестороги експліцитно тлумачить символ <i>змія</i> як виразника первородного гріха; ❖ амбівалентність символу <i>змія</i> Проповідник заковує у пропозиційний зміст ілюкції практичної аргументації у формі тематичної анафори через символіку <i>мідного змія</i> у значенні позитивної конотації; ❖ прагматику модальності образу <i>мідного змія</i> мовець будує в аспекті “світ до слів”; ❖ словосполука <i>духовна їжа</i> протиставляється негативній конотації символу <i>мідного змія</i> у значенні <i>розруха, зло</i>; ❖ образ <i>змія</i> медіум імпліцитно поєднує із символікою біблійного дерева пізнання Добра і зла, через синкретизм яких експлікуються носії первородного гріха – Адам і Єва; ❖ іменник <i>істина</i> у спектрі застороги та словосполука</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>засторога пересторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>вихід ізраїльтян з Єгипту, нарікання на Мойсея та Аарона. Нестача їжі у пустелі, котли м’яса, хліб, мор голодом, дивна їжа, манна небесна, Ханаанська земля, одноманітність їжі, тяготи життя, невдоволення Господа, покарання, огидне м’ясо, гнів Божий, мор, гроб примхи, сороковий рік мандрування ізраїльтян пустелею, нарікання євреїв на Бога і на Мойсея, негідна їжа, отруйні змії, покаяння у гріхах, мідний змії, віра у Христа, духовна їжа, ласолюбні бажання, правда, благодать, Таїнство Причастя, істинна їжа й істинне пиття, прообраз Тіла і Крові Христових, життя</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>органи чуття у спектрі перестороги є прагматичними ідентифікаторами образу зм'я у практичному аспекті земного життя адресата;</p> <p>❖ словосполуку <i>Тіло і Кров Христові</i> у спектрі застороги у першочерговому значенні іменника <i>істина</i> виражає ІС імперативної “вимоги” – брати участь у Святому Таїнстві Причастя.</p>					<p>вічне, споживання Плоті сина Людсь-кого, пиття Крові, смак хліба і вина, сила віри, омана, суд та засудження, людські органи почуттів, покаяння, сповідь, відмова від свободи</p>						
<p>МА № 32, проповідь “У перший рік після виходу з Єгипту ізраїльтяни досягли південного кордону обітваної землі...”</p>											
<p>❖ контекстуальна взаємозалежна антонімія у аспекті “дія – результат” ядрового граматичного центру спектру застороги (підмет <i>Царство Небесне</i> та присудок <i>мета земного мандрування</i>) формує ІЦ та ІН імперативної “вимоги”;</p> <p>❖ предикат і суб’єкт семантичної структури спектру реалізують прагматику перлокутивного наміру мовця в дисперсії “вимога”;</p> <p>❖ перформатив <i>не повинен відступати ні перед якими труднощами та жертвами</i> є ідентифікатором семантичного значення словосполучення <i>земне мандрування</i> у ядровому предикативному центрі застороги, яке формується іменниками <i>труднощі, жертви</i>;</p> <p>❖ іменники <i>труднощі, жертви</i> реалізують у</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>південний кордон обітваної землі, повеління Боже, 12 соглядатаїв, 12 колін Ізраїлю, мед і молоко, жителі Ханаанської землі, нарікання євреїв на Мойсея, сорокарічне мандрування по пустелі, Царство Небесне, апостол Павло, блаженство під час молитви, святі люди на землі, любов до Бога, блаженство на землі, життя в рабстві, нарікання на Бога та Мойсея, вождь ізраїльського народу Мойсей, шлях беззаконня, Закон Божий, труднощі та жертви, скарга на скорботне життя, втіха надією, втіха вінцем слави</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>пропозиційному змісті іллокуції “вимоги” двовекторний напрямок пристосування МА “вимоги”;</p> <p>❖ принцип асоціації на основі практичної аргументації формує семантичне значення граматичного суб’єкта <i>Царство Небесне</i> та реалізовує контекстуальну взаємозалежну антонімію ядрового предикативного центру застороги у аспекті “дія – результат”.</p>											
<p>МА № 33, проповідь “Кивот, або Ковчез Завіту, був головною святинєю старозавітної Церкви...”</p>											
<p>❖ Щ та ІН імперативної “вимоги” ґрунтуються на якісній характеристиці іменника <i>молодь</i> у спектрі застороги через перформатив <i>не знає православного віровчення</i>;</p> <p>❖ прагматика побудови Щ та ІН імперативної “вимоги” тлумачить амбівалентність семантичних смислів висловлень у двох спектрах пересторог;</p> <p>❖ ядровим прагматичним вектором в спектрі другої перестороги у створенні позитивної конотації імперативної дисперсії вимоги є прислівник <i>благоговійно</i>;</p> <p>❖ безпосереднім порядком називання додатків Проповідник репрезентує мирянина ієрархію значущості релігійних</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p>	<p>ідеальний, відображає умови широти МА</p>	<p>засторога 2перестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Кивот, святиня старозавітної Церкви, скрижалі, 10 заповідей Божих, гора Синай, жезл Аарона, небесна манна, покарання, миряни, левіти, старозавітне священство, філістимляни, правління священика Ілїї, Ізраїльська земля, загибель понад 50 тисяч ізраїльтян, неосвячені руки, місто Каріафіарим, левіт Зан чи Оз, дерзновенне доторкання до святині, Престол Царя Слави, Пресвята Діва Марія, плоть і кров, небесна</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>святинь у спектрі другої пересторги;</p> <p>❖ іменники <i>кощунство</i> та <i>глумління</i> є ядровими лексемами у створенні негативної семантики вибору адресатом протестантизму;</p> <p>❖ стрижневе семантичне слово святотатство із його лінгвістичним значеннєво-модальним синонімічним відтінком – іменником <i>кощунство</i> відображають прагматику амбівалентності у створенні прагматичного ефекту дисперсивної імперативності вимоги;</p> <p>❖ словосполука <i>гріх кощунства</i> функціонує у МА третьої перестороги у плані суб'єкта, а іменник є предикатом висловлення у значенні дії;</p> <p>❖ перформатив <i>будемо боятися</i> і підрядний сполучник <i>або</i> робить цілком рівнозначними у плані релігійного злочину <i>гріх кощунства та глумління (над святинями)</i>.</p>	<p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>їжа християн, закони природи, Престол херувимів, Священне Писання, християни-протестанти, шанування ікон, богословська неосвіченість, ідолопоклонство, зображення істинного Бога, ересь, молодь, пастки хибних вірувань, простаки, благоговіння, мощі, церковні богослужіння, гріх кощунства, глумління над святиною, ураження смертю, гріх руйнування храмів, каяття, причастя Святими Христовими Таїнами</p>						
---	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

СПОНУКАННЯ

МА № 1, проповідь “Неділя святих отців Першого Вселенського Собору”

<p>❖ Щ та ІС “спонукання” створюється на основі прагматичного ефекту волевиявлення;</p> <p>❖ ідентифікатором прагматичного ефекту</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>2перестороги засторога 2перестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>ми</i> нівелює ієрархію</p>	<p>Святі отці Першого Нікейського Вселенського Собору (325 р.), вчення про Божество Сина Божого, ересь Арія, Істинний Бог,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-</p>
---	---	---	--	--	--	--	---	---	-----------------------------------	---	---

<p>спонукання є контекст, а не окремі перформативи; ❖ стратегія самоідентифікації через словосполучення <i>помилковий принцип життя людини і суспільства</i> є вектором побудови імперативного спонукання; ❖ стратегія самоідентифікації автоматично спонукає адресата на імперативний вибір (плоті або духа); ❖ психолого-дидактичні методи мовленнєвого впливу мовця імплікують власний медіумний інтерес та відображають найвищий ступінь розчинення релігійної свідомості адресата; ❖ суміжні МА Слова у площині релігійного життя трактують наслідки християнського вибору адресата.</p>	<p>✓ стратегія самоідентифікації; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>			<p>посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>гріхи, очищення, освячення, надія на воскресіння, вічне життя, безглуздя еретичного вчення, блаженне життя, друге і третє тисячоліття християнства, епохальні зміни, західне християнство, плоть, дух, страшні муки, чистота християнського віровчення, боротьба за владу, церковні анафеми, європейські релігійні війни, земне благополуччя, атеїзм, первинність матерії, другорядність духа, руйнування сімей, діти, смерть, гріховна плоть, діти і батьки, нищення природи, криза питної води, забруднене повітря, атомна зброя, завершення історії, кінець світу, Друге Пришествя Христа, Страшний Суд, життя майбутнього віку</p>		<p>сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p align="center"><i>МА № 2, проповідь “Поява святих – це результат подвигу Христа Спасителя”</i></p>										

<p>❖ ІЦ та ІС “спонукання” будуються на адресатному логічному умовиводі волевиявлення;</p> <p>❖ досягнення прагматичного ефекту та наміру спонукання ґрунтується на контрастному зіставленні <i>всіх святих</i> із ми крізь категорію темпоральності у контексті грішної сутності людини;</p> <p>❖ семантична прірва між іменником <i>святі</i> та займенником <i>ми</i> нейтралізується гріховними прикладами із життя самих святих через додатки <i>немічна плоть, спокуси, спотикання (у житті)</i>;</p> <p>❖ досягнення спонукального волевиявлення мовець повідомляє експліцитно через словосполучення <i>силою своєї доброї волі, а найбільше — силою благодаті Святого Духа</i>.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ перспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>Займенник <i>ми</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Воскресіння Господнє, усі святі, Переможець смерті і пекла,</p> <p>благословенний наслідок страждань, зішестя Всесвятого Духа, лік святих патріархів і праотців, лік святих пророків, покаяння, спокуси, проповідання Євангеліє, лік святих мучеників, сповідання віри Христової, вірне виконня заповідей Божих, лік святих пастирів і святих лік преподобних мужів і жон, добродіє, духовна досконалість, лік святих праведників, гріховний світ, непохитна твердість віри, дивні подвиги святих, преп. Єфрем Сирін, чесноти, жорстокість, гордість, неаісність, марнослав’я, вірець для уподібнення, Пречиста Матір, молитва, милосердіє</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Провідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p>МА № 3, проповідь “Богообраний народ – це ті, хто вірить у Христа Спасителя”</p>											

<p>❖ Щ та ІН “спонукання” будуються крізь історичну релігійну призму; ❖ ланцюжкові слосполуки з ознаковим акцентом: <i>римський сотник</i> → <i>недостойний</i> → <i>язичник</i> → <i>тверда віра</i> → <i>(краці з юдеїв не вірили)</i> → <i>невіра в Ізраїлі</i> → <i>зцілення слуги</i> експліцитно відображають ІМ спонукання; ❖ суміжні МА у проповіді семантично розкривають історичну релігійну сутність спонукального волевиявлення для необізнаного адресата; ❖ контрастне зіставлення словосполук <i>язичницький Рим</i> і <i>християнський Ізраїль</i> виокремлює ядрову семантичну словосполуку спонукання – <i>істинна віра</i>; ❖ принцип асоціативності, діалогічна ретроспекція, анафористичне цитування у теоретико-практичній аргументації забезпечують максимальну реалізацію імперативного спонукання адресатом.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>3перестороги прохання 3 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>римський сотник, зцілення слуги, язичник, віра у всемогутність Ісуса Христа, Ізраїль, юдеї і Спаситель, чудеса Христа, обман, сила бісівська, Авраам, богообраний народ, Ісаак, Яків, Небесне Царство, камінь, колишні атеїсти, комуністичне майбутнє, віра як дар Божий, молодь, тоталітарні секти, духовні пісні, гуманітарна допомога, п'яниці й наркомани, десятина від прибутку, християнські чесноти, смирення, терпіння, спокуси, слава Богу.</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p>МА № 4, проповідь “Неділя про Страшний Суд”</p>											
<p>❖ Щ та ІН “спонукання” будуються на ядровому прагматичному каталізаторі Суд Божий у негативній конотації;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція;</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>2 застороги 3перестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Свята церква, Страшний Суд Божий, торжество добра і правди, невідворотність покарання, гріхи,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони),</p>

<ul style="list-style-type: none"> ❖ негативна конотація створюється перформативом дієприслівникового звороту <i>присипляючи свою совість</i>; ❖ сталі характеротворчі ознаки Спасителя є індикаторами опозиційної сутності Суду Божого; ❖ спонукання створене лише для певної категорії адресатів – <i>всі, хто так думає</i> –, виразником якого є прислівник <i>так</i>; ❖ словосполука <i>25 глава Євангелія від Матфея</i> підтверджує істинність імперативного спонукання мовця; ❖ антонімічна семантика іменників <i>милосердя</i> – <i>відплата</i>, <i>а любов</i> – <i>правда</i>, правосуддя через посередництво дієприслівника <i>присипляючи</i> вказує на правосудні неземні дії Спасителя під час Суду Божого. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				<p>радісний день, перемога зла, справедливість, земне життя, всевідання Боже, людський суд, покривало лицемірства і облуди, моральне життя, незрозуміле протиріччя в людській природі, турбота, матеріальний добробут, життєве щастя, неситима спрага, хвороба, безжалісна смерть, загробне життя, нерозкаяні грішники, святі, пустельники, подвижники</p> <p>благочестя, 25 глава Євангелія від Матвія, святі отці і вчителі, дяка Богові, правосудний Бог</p>			<p>чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	--	--	---	--	--	---	--	--	--

МА № 5, проповідь “Ведення у храм Пресвятої Богородиці. Основа нашої вітхи”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ ІЦ та ІМ імперативного спонукання будується через перлокутивний намір; ❖ спектр перестороги констатує беззаперечний висновок; ❖ порядок слів у МА акцентує увагу на Особі через займенник <i>Вона</i>; ❖ займенник <i>Вона</i> актуалізується через перформатив основа нашої вітхи; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; 	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>2 застороги 3перестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>нам (Д.в.), наші, ми</i> нівелюють ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Пресвята Діва Марія, благоговіння, Спаситель світу, віруючі люди, Майбутній Відкупитель, прабатьки (Адам і Єва), Божий присуд, грішні люди, зло і диявол, святі люди Старого Завіту, Різдво Христове, псаломспівець</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідни</p>
--	--	---	-------------------------------------	---	--	--	---	---	-----------------------------------	---	---

<ul style="list-style-type: none"> ❖ іменник <i>любов</i> актуалізовує заступництво Божої Матері; ❖ контрастний протиставний сполучник <i>але</i> імпліфікує єдину умову актуалізації заступництва Богоматері; ❖ застороги функціонують у ролі додаткової аргументації. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				<p>Давид, духовна краса, херувими і серафими, старозавітні праведники і пророки, Зірка, Сонце, Євангеліє, блаженна утроба, Чудотворець, учений афінянин Дионісій Ареопагіт, істина, основа втіхи, св. Григорій Богослов, ап. Іоан Богослов, українці-браття, єдність, Церква Христова</p>			календаря та до суспільної релігійної значущості			ка, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
--	---	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---

ПРОХАННЯ

МА № 1, проповідь “Проповідь на Новий рік”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ ІС, ІЦ та ПН побудовані на звертанні Патріарха Філарета до Спасителя за допомогою окличної інтонації; ❖ прикметник <i>всецедрий</i> функціонує як релігійно-прагматичний комплімент Богу та актуалізує сутність любові Господа; ❖ препозиція перформативів <i>подай, навчи творити, пошли</i> створює й утримує рівновагу імперативної інтонації з попереднього звертання; ❖ порядок додатків відображає домінуючі суспільні потреби – <i>миість, творення волі (Бога), миру, благоденства, достаток плодів земних;</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; 	ідеальний, відображає умови щирості МА	прохання	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нам (Д.в.), нас (Зн.в.), нашій (Д.в.), всім (О.в.)</i> нівелюють ієрархію посадового земного статусу Патріарха	Див. МА № 1 “вимоги”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос,
--	---	--	----------	--	----------------------	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	--

<p>❖ третя перформативна група МА (<i>пошли достаток плодів земних країні нашій і всім людям Твоїм</i>) через займенники <i>нашій, всім</i> пропозиційно реалізує медіумні обов'язки молитися за всіх людей.</p>	<p>✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>										<p>каділо тощо)</p>
<p>МА № 2, проповідь “Слово в день святого рівноапостольного князя Володимира”</p>											
<p>❖ ІС та ІМ побудована в аспекті каузації; ❖ перформативні прохання <i>прийди і подивись</i> направлені до князя Володимира; ❖ анафористичне цитування у суміжних МА аргументує обраний вектор адресата; ❖ препозиційна характеристика додатка <i>народ</i> через прикметник <i>знедолений</i> прагматично відображає суспільно-моральні чинники сьогодення через інтереси мовця; ❖ іменникове звертання <i>святий княже Володимире</i> має антонімічний зв'язок із ознакою характеристикою Церкви <i>розділена</i>; ❖ подвійне прохання та подвійні молитви за духовність України створюються через подвійну категорію особи (князя Володимира та Господа); ❖ другий спектр прохання є імперативно сильнішим за попередній МА через окличне інтонування волевиявлення.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>2 прохання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нам</i> (Д.в.), нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>святий рівноапостольний князь Володимир, Євангеліє Христове, перше століття нової ери, державна релігія, Х століття, апостол Павло, ревнийвий противник Христа, ідопоклонник, духовні сліпці, істина, темрява, духовні очі, Світло Христове, благодать, проповідь, Схід і Захід Римської Імперії, Київська Русь, неміч, убивця сластолюбець, спасіння душі, Дамаск, боротьба добра і зла, наставники, молитва, благання, Україна, допомога Бога, знедолений народ, розділення</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, каділо тощо)</p>

					Церкви, молитва, Престол Божий						
МА № 3, проповідь “Хто відкидає буття диявола і злих духів, той перебуває під їх владою”											
<p>❖ ІС та ІМ побудована на імперативному молитовному звертанні <i>Отче наш!</i>;</p> <p>❖ волевиявлення адресоване Господу з ІЦ випрохати прощення смиренних грішників-адресатів;</p> <p>❖ сполучник <i>але</i> між перформативами <i>не введи, визволи</i> відображає лінгвістичне неузгодження часів у семантичному релігійному плані;</p> <p>❖ семантична прагматика дієслова <i>не введи</i> створюється через іменник <i>(не)попущення</i> зі значенням <i>не дозволь, не допусти, позбав змоги, протидій, не занедбай</i>;</p> <p>❖ семантичним ядром перформатива <i>не введи</i> є іменник <i>підвладність</i> у категорії особи – Бога;</p> <p>❖ лексеми <i>спокуса</i> та <i>світ</i> є синонімічними на прагматично-релігійному рівні;</p> <p>❖ негативно конотований евфемізм <i>лукавий</i> будується через категорію конкретної особи – диявола як конкретного носія зла через флексію <i>-ого</i>.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	ідеальний, відображає умови широті МА	прохання	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	біснுவатий, Гадаринська країна, зцілення, влада Христа, легіон нечистих духів, стадо свиней, загибель, море, попущення Боже, книги Святого Письма, святі отці Церкви, диявол, образ змія, Адам і Єва, порушники, воля Божа, добро, рай, чоловіковбивця, книга Іова, діти, проказа, 40 днів в пустелі Спасителя, ап. Петро, розум і воля, духовні істоти, царство сатани, ненависть до Бога, ненависть до людей, віра, Божественне Одкровення, премудрість, спасіння, марнославство, пристрасті і пороки, вівці, заколєння і загибель, духовна смерть, людське серце, вмістилище вічної радості, смуту і душевний біль, спокуса, лукавий	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
МА № 4, проповідь “Де немає миру, там немає і Бога”											

<p>❖ ІМ та ІС “прохання” побудована на категорії особи мовця та його вибаченні перед мирянами;</p> <p>❖ словосполука <i>Великий ніст</i> створює прагматику імперативності прохання;</p> <p>❖ іменник <i>архіпастир</i> відображає нейтралізацію та пониження вищого Патріаршого статусу мовця;</p> <p>❖ пониження власних медіумних повноважень імпліцитно відображає додаткове прохання мовця не боятися каятися у грішності та визнавати її через свідоме вибачення, забезпечуючи цим власне духовне переродження та вдосконалення;</p> <p>❖ перформатив <i>прошу вибачити</i> ніяких прагматичних особливостей в собі не несе, окрім вираження відповідної дії;</p> <p>❖ подвійне вживання особового займенника <i>я</i> у Р.в. <i>мене</i> акцентує увагу адресата на Особі реалізатора прохання;</p> <p>❖ займенник <i>я</i> виражає чітке визнання Патріархом Філаретом власної грішності перед кожним;</p> <p>❖ порядок називання провин Патріарха Філарета у ролі додатків <i>ділом, словом, помислами і всіма моїми почуттями</i> відображає його критичне ставлення до самого</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ ретроспекція</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>2 прохання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>я</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Божі дарування, пам’ятати і забувати, добро, почуття вдячності, зло, християнська любов, преп. Ісидор Пелусіот, премудрий Сирах, широсердність, прощення гріхів, прощення ближніх, рани Христа, образа у серці, страждання Владики Христа, скорбота, лукава думка, розум, св. Григорій Нисський, помста, помилування ворогів, духовне осліплення, преп. Авва Ісайя, подвиги людини, злоба у серці, св. Ісаак, марність молитви, злопам’ятність, жнива на морі, піст, ворожнеча і злоба, розбрат, єднання з Христом, миролюбність, храм Святого Духа, вертеп розбійників, преп. Єфрем Сирін, вогонь у соломі, апостол Петро, лихослів’я, конфлікт, вогонь і олія, сектанське вчення про непротівлення злу, людська немоч,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	-------------------	--	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>себе та ієрархію медіумних гріхів; ❖ займенниковий додаток <i>всіх нас</i> відображає імперативне прохання від кожного християнського грішника; ❖ препозиція конкретної назви адресата (<i>Бог</i>) та його ознакових релігійних характеристик (<i>благодаттю і людинолюбством</i>) репрезентує сутність християнської любові та максимальне послаблення імперативного прохального волевиявлення до Господа через постпозиційне вживання предиката <i>нехай простить і помилує</i> як формального виразника дії.</p>					<p>недобра воля, нестача сили духу, суд Пилата, хула, молитва за розпинателів, авва Пимен, розсудливість, ворог як отрута, св. Іоан Золотоуст, Великий піст, пробачення архиєпископа</p>						
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ЗАКЛИК

МА № 1, проповідь “Слово про жон-мироносиць”

<p>❖ ІЩ та ІН “заклику” будуються на прагматично акцентному функціонуванні ІМ ядерного висловлення через зіставлення у формі аналогії, контрасту та критики; ❖ ІЩ та ІН “заклику” ґрунтуються на аксіоматичному твердженні через пересторогу на основі предикації <i>любов</i> – <i>найголовніше почуття</i>, де іменники <i>любов, почуття</i> є семантичними синонімами; ❖ 2-га засторога інтенсифікує іллокуцію заклику через</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ аналогія;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>пересторога 3 застороги заклик</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>святі жони-мироносиці, подячний спомин, земне життя Спасителя, послідовники Христа, Божественна правда, священні слова христа про покаяння, жіноча душа, чарівна особистість Боголюдини, вороги Христа, жінка, неправда й наклеп, заздрість і ненависть,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу</p>
--	--	---	---	--------------------------------	---	--	---	--	-----------------------------------	---	---

<p>словосполуку <i>свої егоїстичні чуттєві бажання</i>, яка є антонімічною до іменника <i>любов</i>;</p> <p>❖ перформативні словосполуки <i>надайте цьому почуттю любові вищого змісту, спрямовуйте його до Бога, до високої мети християнської сім'ї</i> є конкретизаторами відповідних дій для врятування людства адресатами чоловічої статі;</p> <p>❖ порівняльні дискурсивні слова як <i>(священик)...</i>, так <i>(і мати)</i> у спектрі 3-ї застороги семантично утотожують конотацію іменників <i>священик</i> та <i>мати</i>;</p> <p>❖ суміжні спектри проповіді створюють контекстуальний синонімічний ряд до іменника <i>мати/жінка (божественна правда, не ворог, благовісниця, релігійна душа, Богошанувальниця, вихователь, подвижниця, мучениця, облагодіятель народів, благочестива)</i>;</p> <p>❖ через іменник <i>дитина</i> адресант імпліцитно порушує релігійні проблеми довіри, прийняття Царства Божого як дитина тощо;</p> <p>❖ знак оклику 5-го спектру “заклику” прагматично відображає важливість порушуваних тем у МА та врегульовує їхню першочерговість;</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ контраст; ✓ критика; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				<p>терновий вінець Спасителя, дружина Пилата, жіночі руки, погребіння, пречисте тіло Христа, жінка-провісниця радості Воскресіння, глибока релігійна жіноча душа, Маріамія, проповідь Христова, жінка-самарянка, Марфа і Марія, послідовники Христа, грішниця, жінка-хананеянка, Прискілла, апостол Павло, Послання до Римлян, Фивадиякониса в Кенхреях, Моніка, Августин, Анфуса, Іоан Золотоуст, язичницький ритор; мучениці Віра, Надія, Любов, Софія, Єкатерина, Анастасія, Варвара та інші; угорська цариця Єлизавета, цариця Єлена, рівноапостольні Ніна, Феодора, Людмила, Дамбровка, Ольга; страх Божий, цнотливість, справедливість, любов до ближніх, повага до старших, милосердя, благоговіння до</p>		<p>релігійної значущості</p>			<p>(свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	---	--	--	--	---	--	------------------------------	--	--	---

<p>❖ порядок перформативів у 5-му спектрі “заклику” відображає значення сили за відношенням один до одного таких дієслів як <i>любить, бережить</i>.</p>					<p>святині, любов до Церкви і Вітчизни, Велика Вітчизняна війна, історичні приклади, чоловічий егоїзм, християнська сім'я.</p>						
<p>МА № 2, проповідь “Хвороби часто бувають наслідком гріха”</p>											
<p>❖ імперативна інтонація функціонує у ролі концентрування уваги адресата й попередження прагматичної важливості наступних МА; ❖ перформатив <i>треба боятися</i> у 1-й пересторозі актуалізовує дискурсивне слово <i>треба</i> та конотує його у значенні “беззаперечне виконання”; ❖ 2-га пересторога тлумачить семантику іменника <i>гріх</i> та зіставляє Божі акти (<i>милість, любов та правосуддя</i>) і семантично конотує їх; ❖ іменник <i>викуп</i> адресат має конотувати у значенні <i>спокути, примирення, убагання, покриття</i>, тобто “покрити власні гріхи” (Пс. 65:3); ❖ особова категорію множити у присудковому слові <i>будемо (нам'ятати)</i> 3-ї перестороги створює Щ заклику пам'ятати про власну грішність;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає мови щирості МА</p>	<p>4перестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми</i> нівельєс ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Одужання, розслаблений, хвороба на 38 років, покарання Боже за гріхи, Євангеліє, пророк Давид, Псалом, нещастя, неспокій в костях, радість та насолоди, ангел Денниця, Каїн, Авель, підняття руки на брата, вбивство, душа, гроші, свобода, Гієзій, два таланта Несмана, проказа, заможні люди, страждання від хвороб, червоноугодники, цар Ірод, знищення 14 тис. вифлєємських немовлят, марнославство, гордість, зневага, осуд, навуходоносор, Аман, шибениця, Мардохей, сирійські вельможі, лев, пророк Даниїл, Соломон, гріхи</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійної культури (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>❖ 4-та пересторога імпліфікує наслідки недотримання імперативного заклику боятися гріха через додаток <i>беззаконні люди</i> та предикат <i>будуть знищені</i> (Рим. 6:23).</p>					<p>батьків, пророк Осія, милість і любов Бога, правосуддя, беззаконні люди, знищення.</p>						
<p>МА № 3, проповідь "Слово про Пресвяту Трійцю"</p>											
<p>❖ ІС та ІМ "заклику" створюється окличною інтонацією; ❖ це єдиний МА, де уся дисперсія заклику, починаючи з апелятива, побудована через спосіб окличного волевиявлення; ❖ прагматичний намір іллокуції МА функціонує через СПР причини, що структурно поділене на 3 односкладних та 1 двоскладне речення задля спрощення та повноцінного засвоєння імперативного припису; ❖ імперативна інтонація є засобом поєднання предикативних частин в межах семантико-синтаксичних відношень між одно-/двоскладними простими структурами МА; ❖ ланцюжковий порядок перформативів <i>віруйте</i> → <i>звеличуйте</i> → <i>поклоняйтеся</i> імпліфікується шлях до Бога через категорію предметності: <i>віра</i> → <i>слава (Богові)</i> → <i>поклон (смирненість (покора), благоговіння) (Богові)</i>; ❖ прикметник <i>єдиного (Бога)</i> конотується через через</p>	<p>✓ аспект "світ до слів"; ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект квантованого надання інформації; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>3перестороги засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>голгофські страждання, Святий Дух як Утішитель, Дух Істини, Воскресіння, Єрусалим, вогненні язики, Божественні дари, таїна Святої єдиносущної і нероздільної Трійці, догмат святої віри, видиме і невидиме, три Божественні Іпостасі, псалом Давидів, вічне сходження Духа Святого, молитва до Святої Трійці, рівність сили і влади, слава, честь, поклоніння, творення і промисел про світ, спасіння, оживлення всього творіння, Благодійник, заповіді Божі, рай, освячення благодаттю, зцілення від хвороб, оживлення мертвих духовно.</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>так звану “особову предметність” лексем <i>Отець, Син, Святий Дух</i>; далі – вираження ознак Особи: <i>Трисвяте, Трисяїне, Трійпостасне (Божество); Живоначальний, Всемогутній, Нероздільний (Троїці);</i></p> <p>❖ у спектрі застороги домінує прагматична семантика релігійного усвідомлення трьох Осіб Святої Трійці;</p> <p>❖ займенник <i>Вона (Троїця)</i> та його препозиція до перформатива <i>спасла</i> визначає семантичне акцентуаційне співвідношення Особи до її дії (<i>спасла</i>).</p>										
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 4, проповідь “Про значення віри для спасіння”

<p>❖ ІМ та ІС “заклику” будуються на імперативному звертанні <i>дорогі браття і сестри!</i>;</p> <p>❖ окличне волевиявлення є виразником важливості наступних МА Проповідника;</p> <p>❖ порядок слів у спектрі перестороги прагматично актуалізує перформатив <i>будемо ж вірити</i>;</p> <p>❖ підсилювальна частка ж у складі предикатива підкреслює логічний підсумок попередніх висловлень-пояснень;</p> <p>❖ релігійний семантичний план вербативів (<i>будемо ж вірити та звертатись</i>) та їхній порядок у МА імпліфікує</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ перспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>пересторога побажання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенни <i>к ми</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>воскресіння дочки Іаїра, благання, Син Давидів, Месія, двоє сліпих, зцілення від сліпоти,</p> <p>всемогутність і милосердя, земне життя Ісуса Христа, Ізраїль, чудо, віра, духовне життя, Авраам, Сара, неплодна жінка, сутність віри, римський сотник, віра Нафанаїла, сила віри, твердість віри, переконаність у вірі, дар Божий, освіта, Істинний Бог, лжебоги, рунвірівці, пантеїзм,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p> <p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	---	------------------------------	---	---	--	---	--	-----------------------------------	--

<p>адресату інформацію щодо отримання Божої допомоги; ❖ побажання <i>Йому слава на віки віків!</i> конотаційно функціонує у бінарному значенні імперативного вигука як “визнання Спасителя”.</p>	<p>✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>інтелігенція, прощення, перемога смерті, молитва.</p>						
<p>МА № 5, проповідь “Багато покликаних, та мало обраних”</p>											
<p>❖ ІС та ІМ “заклику” будеться імперативним звертанням <i>дорогі браття та сестри!</i> через окличне інтонування; ❖ наказове інтонування ідентифікує прагматичну важливість усіх наступних комунікативних дій медіума; ❖ два спектри перестороги відображають сутність православної релігії в аспекті можливості прощення адресатам їхніх гріхів Богом протягом усього нашого життя аж до самої смерті; ❖ предикація <i>Господь закликає</i> слугує інтенсифікатором умов досягнення прощення гріхів у спектрі перестороги; ❖ анафористичне цитування створює амбівалентність категорії особи комунікатора з позитивною конотацією; ❖ спектр застороги у формі цитування імпліфікує <i>образ мандрівника</i> в особі Господа та релігійну сутність дванадцятого свята Стрітєння Господнього.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>2перестороги засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>євангеліська притча про званих на весілля, невіруючі, храм Божий, обрані, Царство Небесне, страждання, джерело життя, основа радості, блаженство, жах, душа, незбагненне милосердя, добровільна відмова від Бога, історія людства, гріховний сон, зло, перші люди, рай, Мойсей, Синайська гора, заповіді Божі, шана батьку і матері, совість, любов, мир, радість, Церква, голос Божий, заклик до добра, мир, вічність, світло, покаяння, народна мудрість, знедолені люди (пенсіонери, інваліди, ветерани війни, хворі, бездомні діти), багаті, блаженність, надія, милість, слава</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Провідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

МА № 6, проповідь “Слово про любов до Бога”

<p>❖ Щ та ІМ “заклику” репрезентується препозиційним використанням імперативного звертання у формі окличної інтонації; ❖ імперативне звертання Проповідника направлене до Господа; ❖ через порядок слів та препозицію перформативів та займенника <i>Тобі</i> мовець відображає найпекучіші релігійні проблеми суспільства; ❖ <i>навчи</i> → <i>створи</i> → <i>дай любити</i> → <i>дай славити</i> → <i>будь шляхом, істиною, вірадою, вітхою</i> – імперативні дії, які першочергово має вчинити кожен адресат; ❖ постпозиційні другорядні члени, які залежні від груп предикатів є прагматичними конкретизаторами ІС імперативних перформативів у МА.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови широті МА</p>	<p>5 прохань</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нас</i> (Зн.в.), <i>ми, нам</i> (Д.в.) нівелюють ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>ставлення до Бога, західні богослови, смерть Бога, байдужість, натхнення і допомога, біда життя, занепад духовності й моралі, подвижники благочестя, християнство, духовна і творча сила, життєвий центр, учні Христа, безумовне єднання з Богом, крайня межа, перша і найбільша заповідь, самосвіломість Христа, історичний факт, благовістя св. Іоана Хрестителя, блаженні очі, Соломон, перелоб, вбивство, суд, чудеса, царствена упевненість, радісні й тяжкі дні, молитва як життя, людськеє горе, любов, олюдження Бога, розпяття, апостол Павло, юдеї, сліпіни, безумство, Божі помисли, людська мудрість, Мойсей, ікони, образ Богочоловіка, істина.</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	--	------------------	---	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

НАСТАНОВА

МА № 1, проповідь “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні”

<p>❖ ІЦ та ІМ “настанови” будується на опозиційних відносинах <i>Церква – Держава</i> та адресатній каузації;</p> <p>❖ опозиційні відносини <i>Церква – Держава</i> мовець пояснює за допомогою психолого-дидактичних принципів, а також власним Патріаршим прикладом;</p> <p>❖ вираження адресатної каузації реалізовано комунікатором експліцитно (кожен громадянин України);</p> <p>❖ постпозиція дієприслівникового звороту <i>не порушуючи свободи совісті і прав людини</i> за відношенням до виконавця каузаційної дії декодує власне толерантне ставлення до релігійної опозиції медіума;</p> <p>❖ негативні впливи релігійної опозиції імпліфікуються суміжними МА;</p> <p>❖ перформатив <i>повинен захистити</i> є чітким виразником власної посиленої імперативної модифікації зі значенням “негайного беззаперечного вживання відповідних дій” усім без винятку компетентним особам.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законом Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>настанова</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Див. МА № 3 “вимоги”</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	---	------------------	------------------------------------	-----------------------------	--	---	--	-----------------------------------	---	--

МА № 2, проповідь “Слово перед Св. Плащаницею”

<p>❖ ІС та ІМ “настанови” будується психологічним методом сугестії;</p> <p>❖ ефект навіювання імперативної настанови створюється на нейтральній та врівноженій актуалізації форми, а не на значенні прагматики волевиявлення;</p> <p>❖ домінування перформативів <i>ми відпочиваємо</i> → <i>ми не сприймаємо</i> → <i>ми цураємося</i> зі значенням негативної конотації на основі позитивного контрасту (<i>ми відпочиваємо</i>) є мовним засобом реалізації імперативної сугестії;</p> <p>❖ контрастна прагматика значень пересторог щодо двох сутностей осіб – <i>Господа</i> та <i>Іуди</i> – відображає гріховність усіх людей.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ сугестія;</p> <p>✓ перспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>3 пересторги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Див. МА № 4 “заборони”</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p>МА № 3, проповідь “Слово про те, що не всяка віра спасительна”</p>											
<p>❖ ІМ та ІС “настанови” створюється ознакою додатка <i>віра</i>;</p> <p>❖ предикати <i>треба вірувати, неможливо спастись</i> у спектрі застороги функціонують лише у ролі вираження настановчої процесуальної дії у семантичній структурі МА;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ перспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>засторога пересторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Див. МА № 17 “вимоги”</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти)</p>

<ul style="list-style-type: none"> ❖ перформативну нейтральність у МА виражає порядок слів; ❖ предикатив <i>треба вірувати</i> актуалізує собою лише дієвість настанови; ❖ релігійна конотація лексеми <i>віра</i> створює семантику імператива настанови; ❖ релігійна конотація лексеми <i>віра (істинна)</i> визначається через суміжні МА у Словію. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законом Божим 							до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості			, одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 4, проповідь “Слово проти ворожби і чародійства”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Щ та ІМ настанови репрезентується вживанням імперативного звертання у формі окличної інтонації; ❖ оклична інтонація є експліцитною вказівкою на важливість усіх наступних МА; ❖ перформативи <i>не звертайтесь, заманюють – не погоджуйтесь</i> функціонують у нейтральній імперативній конотації лише у функції окреслення виконавчих дій адресата; ❖ прагматично антонімічні предикативи <i>заманюють – не погоджуйтесь</i> відображають можливі негативні впливи чародіїв, ворожбитів; ❖ порядок додатків у висловленні відображає ієрархію зла: <i>ворожбити → чародії</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; 	ідеальний, відображає умови ширості МА	пересторога	Патріарх УПЦ КП Філарет	<p>епоха державного атеїзму, ізолюваність від релігії, християнська література, релігійне невігластво, ворожба, забобони, книга Діань святих апостолів, Ефес, чудеса руками Павла, юдейські заклинателі, нагі, зранені, волхвування, сила бісівська, Таїнство хрещення, сучасні екстрасенси, преп. Єфрем Сирін, демон, замовляння, безсмертність душі, випробування віруючих, зцілення, душі померлих, сприяння Боже,</p>	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	---	--	-------------	-------------------------	---	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	--

❖ суміжні МА у Слові розкривають негативну суть зла.	✓ МА чітко відповідають Законам Божим				Святе Письмо, ап. Павло, Филипи, дух віщування, св. Василій Великий, глумлення знамень, карти, жінки-чародійки, св. Іоан Золотоуст, зірки, астрологи, милість Божа, численні нещастя.						
--	---------------------------------------	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

ЗАСТОРОГА

МА № 1, проповідь “Пасхальне послання”

<p>❖ Щ та ІМ “застороги” будується на власних семантичних параметрах та через лінгвістичну структуру складних волевиявлень;</p> <p>❖ структура складних волевиявлень, що побудовані на підрядному сполучниковому зв’язку через пояснення та аргументацію імперативного примусу, розбивається на простіші підрядні предикативні частини МА;</p> <p>❖ препозиція підмета <i>Якщо Христос воскрес</i> є найвищим лінгво-прагматичним виявом імперативності застороги;</p> <p>❖ конкретизація усіх ознакових граматично залежних перформативів реалізується через синонімічне семантичне гніздо прагматики ядрового</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p>	ідеальний, відображає умови широті МА	6 засторог	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>ми</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	радість і надія, пасхальні дні, Воскресіння Христове, сутність віри, сенс життя, надія і любов, істина, релігійні й філософські вчення, творіння Бога, благодать Святого духа, очищення від гріхів, уподібнення Богові, святість і милосердя, Царство Боже, правда, ненависть, добро, зло, Голгофа, терпіння, гріхопадіння перших людей, закон воскресіння, вічне життя, померле тіло, безсмертна душа, нагорода за подвиги, скорботне життя,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
---	---	---------------------------------------	------------	---	---	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	---

<p>граматично незалежного дієслова <i>воскрес</i>;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ дієслово <i>воскрес</i> конотується через категорію конкретної Особи – <i>Христос</i>; ❖ ІМ застороги формує актуалізація перформатива <i>воскрес</i> у подієвому релігійному ланцюжку Христос <i>розп'ятий</i> → <i>помер</i> → <i>воскрес</i>; ❖ перформатив <i>воскрес</i> вступає у синонімічні зв'язки з лексемами <i>істинність</i>, <i>спасіння</i>, <i>очищення</i>, <i>уподібнення</i>, <i>перемога</i>, <i>переродження</i>, <i>надія</i>; ❖ перформативні додатки <i>слід вірувати</i>, <i>треба покладати надію і любити всім серцем</i> імплікують для адресата засіб реалізації власного воскресіння. 	<p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>нарікання, страждання, хвороби, людська несправедливість, життєвий хрест, соціальна несправедливість, зубожіння, сучасне становище України, пророк Давид, Помісна Православна Церква, паства Київського Патріархату, брати і сестри Московського Патріархату, благання, благодать, душевні і тілесні сили, добрі слави, слава і честь, поклоніння на віки віків</p>						
<p>МА № 2, проповідь “Про гріх святотатства”</p>											
<ul style="list-style-type: none"> ❖ ІЦ та ІМ “застороги” будується через сурядний протиставний сполучник <i>однак</i>; ❖ сполучник <i>однак</i> виконує роль прагматичної рівноваги різнорідних семантичних дій адресата; ❖ звертання <i>людино!</i> створює рівнозначну імперативну силу наступного МА; ❖ ПН будується через конотаційне зіставлення бінарних предикатів <i>грабуї і хапай, витече (добро)</i>; 	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ анафористичне цитування;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>засторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>8-ма Заповідь Закону Божого, крадіжка, гріх, нечесний шлях, святий Тихон Задонський, украдене чуже добро, вогонь, неправда, клятва Божа, вода, решето, Царство Боже, злочин святотатства, крадіжки у церквах і кладовищах, майбутнє і земне життя, покарання, суд Божий, цар Валтасар, Ахаром,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка,</p>

<ul style="list-style-type: none"> ❖ словосполуки <i>як хочеш і ще хочеш</i> вказують для адресата на християнський вибір щодо земних вчинків та їх наслідків; ❖ експліцитно мовець у волевиявленні застороги натякає на заповідь “Не вкради”; ❖ антонімічні та синонімічні конотації ядрових релігійних лексем відображають теоретичну не дію лексикологічних правил (<i>крадіжка</i> – <i>зріх</i>, <i>святотатство</i>; <i>добро</i> (<i>украдене</i>) – <i>вогонь</i>, <i>покарання</i>, <i>позбавлення</i>). 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				<p>скинія, ізраїльський народ, крадіжка ікон, крадіжка церковного начиння, крадіжка богослужбових книг, продаж церковних свічок, пограбування домовин, пограбування надмогильних пам’ятників, св. Андрій, гробокоп, покарання</p>		<p>релігійної значущості</p>			<p>ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	--	--	--	--	---	--	------------------------------	--	--	--------------------------------------

МА № 3, проповідь “Про самолюбство та духовну самооману”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ ІЦ та ІМ застороги формує прагматика двовекторності іменника <i>зріх</i>; ❖ обставинні заперечні словосполуки <i>ні вліво, ні вправо</i> конотують сутність <i>зріха</i>; ❖ лексема <i>зріх</i> контекстуально створює синонімічну рівнозначність; ❖ перформатив <i>згрішив</i> та іменники <i>самовихваляння</i>, <i>гордість</i>, <i>зарозумілість</i> в аспекті <i>зайвих подвигів</i> відображає негативну конотацію іменників <i>зрішник</i> та <i>праведник</i>; ❖ результат <i>зайвих подвигів праведників та зріхів зрішників</i> імплікується перформативною словосполучкою <i>не увійдуть в Царство Небесне</i>; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; 	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>3 застороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Неправдива любов, самолюбство, отрута аспіда, преп. Ісакій Єрусалимський, зарозумілість, сліпота душі, Царство Боже, гідність, духовна неміч, благодать Божа, добротність, свідомість людини, гордість за чистоту, преп. Іоан Листвичник, курка, пекло, геєна, обжерливість і пияцтво, піст, Євангеліє, високорозумний постник, плотолюбєць, небесні врата,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	---	---	--------------------	--------------------------------	--	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<ul style="list-style-type: none"> ❖ перформатив <i>йти треба царським шляхом</i> експліцитно вказує для адресата як попередити гріховність грішника і праведника; ❖ постпозиція дискурсивного предикатного слова <i>треба</i> засвідчує нейтралізацію імперативного волевиявлення застороги. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				царський шлях, премудрий Соломон, вчинки і помисли, самоомана, апостол Петро, внутрішній і зовнішній ворог, надія, допомога Божа, хвороба духу, усвідомлення гріховності						
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

ПЕРЕСТОРОГА

МА № 1, проповідь “Заповідь Божа про любов”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ ІЦ та ІМ “перестороги” створюються на прагматичній семантиці та сутності відповідного дисперсивного волевиявлення; ❖ зіставлення іменника <i>любов</i> із лексемою <i>смерть</i> через посередництво імперативної прагматики прикметника вищого ступеня порівняння <i>сильніша</i> відображає силу християнської <i>любові</i>; ❖ імперативне інтонування іменника <i>правда</i> функціонує у ролі додаткового підкреслення важливості волевиявлення; ❖ парадигматичність іменника <i>любов (християнська)</i> утворюють суміжні МА Слова через синонімію як лексико-семантичну категорію (<i>Бог, основа (світу), радість (істині), блаженство, довготерпіння, милосердя, не заздрість, не вихваляння, не</i> 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 	ідеальний, відображає умови щирості МА	Зперестороги	Патріарх УПЦ КП Філарет	Перша і найбільша заповідь, Закон і Пророки, любов, тайни Божі, внутрішнє життя Пресвятої Тройці, ангели і люди, вдячність Богові, спасіння людей, хресне страждання, Воскресіння, голгофська жертва, прощення гріхів, життя вічне, любов Божа, ап. Павло, праведники і святі; серця апостолів, мучеників, подвижників і всіх угодників божих; подячна синівська і дочірня зворотна любов, друга заповідь Божа, джерело життя і любові, блаженство, суспільне і сімейне	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
---	--	--	--------------	-------------------------	---	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	---

<p>тиха, не безчинство, не власність, не гнів, не зло, не неправда, сподівання, вічність, міць, щастя, сім'я, страждання, спасіння, Царство Небесне).</p>					<p>життя, закон духовного життя, егоїстичність, власне благополуччя, бідна людина, плотська любов, вінчання, вино, радість і страждання, віра</p>						
<p>МА № 2, проповідь “Чим відрізняється хрещення Іоанове від хрещення християнського”</p>											
<p>❖ ІЦ та ІМ “перестороги” створюється на прагматичній семантиці та сутності відповідного волевиявлення; ❖ ідентифікатором ядрової ІС є прислівник <i>дотепер</i>; ❖ прислівник <i>дотепер</i> блокує вектор релігійної темпоральності в іменнику <i>покарання</i>; ❖ препозиція підмета <i>покаяння</i> та обставини <i>дотепер</i> ідентифікують ядрові прагматико-сміслові прагмеми імперативності перестороги.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ ретроспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>пересторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p>	<p>Служіння Спасителю, домобудівництво Боже, Старий Завіт, пророк Малахія, вісник (ангел), рік хрещення Христового, Йордань, Іоан Предтеча, первосвященик Захарій, зоря перед сходом сонця, Сонце Правди, Божоявлення, Спаситель світу, покаяння, Юдея та Самарія, проповідь Іоана, Царство Месії, земні блага, трата сил і здоров'я, нащадки Авраама, душа людини, вина перед Богом, ненависть гріха, хрещення у воді, покаяння і віра у Грядущого, благодать Святого Духа, переродження людини, рай,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Провідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

					чистота і невинність, смирення						
МА № 3, проповідь “Проти наклепу”											
<p>❖ ІЦ та ІМ перестороги створює означальний займенник <i>скільки</i>;</p> <p>❖ значення незліченної кількості означального займенника <i>скільки</i> додатково двічі посилює спонукальна інтонація МА;</p> <p>❖ препозиція перформативів <i>загнуло, страждають</i> за відношенням до інших другорядних членів МА забезпечує негативну конотацію займенника <i>скільки</i>;</p> <p>❖ семантична антонімія словосполук <i>благородні люди – наклепники</i>, задрісники відображає одвічну релігійну боротьбу добра зі злом.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	ідеальний, відображає умови ширості МА	2перестороги	Патріарх УПЦ КП Філарет	Див. МА № 23 “вимоги”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
ПОРАДА											
МА № 1, проповідь “Слово про жон-мироносиць”											
<p>❖ “порада” формується через власне імперативний спектр “порада”, що відображає пряме значення імператива, а також через периферійні спектри засторог</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p>	ідеальний, відображає умови ширості МА	порада	Патріарх УПЦ КП Філарет займенники	Див. МА № 1 “заклику”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони),

<p>в межах Слова, які відображають смислові прагматичні модифікації;</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ проста форма наказового способу предикативного перформатива <i>здаймо</i> репрезентує ІЦ та ІМ імперативної “поради”; ❖ ІС ядрової дисперсії “порада” створюється флексією <i>-мо</i> у дієслові <i>здаймо</i> через призму відмінностей в напрямку пристосування між словами та світом; ❖ імперативна ІЦ “поради” закодована на двовекторності у формі практичної аргументації сказаного мовцем (не граматичний спосіб), що забезпечує найвищу міру успішної реалізації прагматики імператива поради; ❖ використання аргументації здійснення імперативної “поради” через метод контрастного зіставлення темпорального вектора. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 			<p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>			<p>чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	---	--	--	--	--	--	---	--	---

МА № 2, проповідь “Про реальне існування бісів і способи їх вигнання”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ спектр “поради” формується через власне імперативний спектр, а також периферійним спектром перестороги; ❖ граматичні мовні засоби репрезентує ІС та ІМ імперативної “поради”, яка експліцитно та максимально виражена вербально з ІЦ 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; 	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>порада пересторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенниковий додаток <u>всім нам</u> нівелює ієрархію</p>	<p>Євангеліє, вигнання бісів, біснуваті люди, гробові печери Гєргєсинського краю, дозвіл Ісуса Христа, Капернаум, реальність злих духів, діла диявола, воїнство диявола, ап. Іоан Богослов,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми,</p>
---	---	---	---------------------------	--	---	--	---	--	-----------------------------------	---	---

<p>змусити адресата дотримуватися дій-приписів: <i>високодуховність</i> → <i>віра</i> → <i>молитва</i> → <i>піст</i> → <i>слава Богу</i>;</p> <p>❖ присудкове слово <i>повинен</i> при перформативах <i>стати</i> (<i>високодуховною людиною</i>), <i>мати</i> (<i>тверду і непохитну віру</i>), <i>молитись</i>, <i>поститись</i> інтенсифікує і вказує на релігійний вибір адресата;</p> <p>❖ безпосередній порядок слів у висловленні вказує на першочергову релігійну якість так званого майбутнього екзорциста – <i>високодуховність</i>;</p> <p>❖ переферійним спектром перестороги методом практичної аргументації у формі анафори мовець відображає усю серйозність та глибинну релігійну сутність екзорцистизму та водночас порушує таку проблему як “<i>доуховная прельсть</i>”.</p>	<p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>			<p>посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>психічнохворі люди, пошкоджена психіка, медицина, апостоли, святі мужі, дар божий, історія Христової Церкви, преображення на горі Фавор, невір'я, молитва і піст, послідовники Христа, екзерцисти, “Діяння свв. апостолів”, 7 синів юдейського первосвященника Скеви, апостол Павло, подвиг вигнання злих духів, користолобство, попущення Боже, впадати у відчай, спокуси злих духів, зброя Божа, підступи диявола</p>		<p>відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>артефакти), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	---

МА № 3, проповідь “Треба завжди молитися Богу перед вживанням їжі”

<p>❖ “порада” формується через спектри двох засторог, використовуючи анафору-цитування у формі пропозиції як інваріантного ядрового імперативного висловлення;</p> <p>❖ ІС та ІМ імперативної поради репрезентується використанням 7 лінгвістично значущого параметра “Відмінності в співвідношенні з іншою частиною дискурсу” за Дж. Сьорлем;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>2 засторogi</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>ти</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>молитва перед вживання їжі, намагання уподібнюватися Ісусу, ап. Павло, Євангеліє, молитва до Бога Отця, годування 5 хлібами та 2 рибиами, прославлення Бога, молитва перед чудом, причини смерті людини, Владика життя і смерті, трапеза</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника</p>
--	---	---	--------------------	--	---	--	---	---	-----------------------------------	---	---

<p>❖ прагматика імперативної “поради” реалізується через використання анафористичного цитування;</p> <p>❖ анафористичне цитування у формі практичної аргументації відображає рівень релігійної серйозності імперативної “поради”;</p> <p>❖ метод зіставлення у дисперсії поради відображає контрастні сутнісні характеристики буття людини та Бога;</p> <p>❖ перформативи <i>розсуди</i> → <i>погашення (від Господа), прости</i> → <i>простить (Господь)</i> відображають можливі результати здійснення відповідних імперативної “поради”.</p>	<p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>у монастирях, Святе Письмо, Життя святих, народні звичаї, тиша за столом, “Отче наш”, їжа як джерело життя, їжа як джерело хвороб і смерті, нестриманість у їжі, духовна сила, здоровий спосіб життя, культура в споживанні їжі, продукування їжі, праця землероба, сили для праці, душевна доброта, міцні тілесні сили, гарна освіта, благодійники, все від Бога, механічна молитва, увага і благоговіння, корисна й приємна їжа, вишукані страви багачів і червоугодників</p>			<p>календаря та до суспільної релігійної значущості</p>			<p>ка, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	---	--	--	--	--	--	--	---	--	--	--

МА № 4, проповідь “Ніхто не має права закопувати у землю таланти — великі чи малі”

<p>❖ “порада” формується через спектри перестороги, застороги та дисперсію перестороги у формі анафористичного цитування апостола Павла;</p> <p>❖ ІС та ІМ імперативної “поради” репрезентується використанням мовцем у спектрі першої перестороги релігійної прагматики розуміння часу через іменник <i>час</i> та суб’єктного акценту через займенниковий додаток <i>кожному з нас</i>;</p> <p>❖ предикат <i>не вистачить (часу)</i>, який своєю модальністю зі значенням <i>незліченності</i></p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>пересторога засторога пересторога</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>ми., нам (Д.в.)</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>притча про таланти, 5 талантів, люди як раби, Господь як господар, дарування відповідно до можливостей, душевні й тілесні сили, служіння у суспільстві, добро для людей, удосконалення себе, вічне життя, суд Божий, звіт перед Богом, розум людини, слава Творцю-Богу, здоров’я і тілесні сили, благочестя, співстраждання людям, життя по правді, чесність, чисті</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка,</p>
--	---	---	--	---	--	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>(дарування) імпліцитно вказує адресатові на так звані “три списки” духовних дарувань; ❖ модальне значення незліченності перформатива <i>не вистачить (часу)</i> вказує на своєрідну умовність існування списків Божих дарувань; ❖ у спектрі застороги комунікант імпліцитно скеровує мирянина розрізняти поняття <i>таланту</i> та <i>дарування (духовного)</i> через безпосередні іменникові лексеми <i>дар, талант</i>, а також за допомогою дотичних спектрів Слова та притчу Спасителя про таланти як форму практичної аргументації; ❖ у третьому спектрі анафористичної перестороги адресант підкреслює прагматичне значення “поради” та відповідальність адресата за свій природний талант, і за Божі дарування; ❖ анафористичне цитування функціонує у ролі прагматичної нейтралізації власного релігійного статусу Патріарха, а також створює максимальний перлокутивний ефект поради на адресата.</p>	<p>✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>взаємовідносини, сон, турботи про власне тіло, всілякі забави, краса тіла від Бога, жертва пияцтв, жертва розпусти, сором, совість як закон Божий, милості й щедроти, Боговтілення, страждання і смерть за нас, кривавий піт Ісуса, обллювання Христа, терновий вінець, биття тростиною по голові, розіп’яття, розбійники, плід спасительного подвигу, людське виправдання, спасіння, благодать, ганебні гріхи, осквернення світлої ризи після хрещення, християнство, мовчання, весілля царського сина, звання, посади, службові обов’язки, пастирі, пасіння овець Христа, загибельдушні, недбалі пастор, пастирська спокуса, маловіри, чисті й непорочні пастирі, Царство Небесне, горе, спасіння інших, пророк Єзекіля, влада над людьми, правда між людьми, заслуги добрих людей, винагорода і цінування добрих людей, кара і викорінювання</p>					<p>ДИСКОС, КАДИЛО ТОЩО)</p>
---	--	--	--	--	--	--	--	--	--	-----------------------------

					безчинства, безпека чесних людей, безкарність злодіїв та грабіжників, судді та можновладці, прибуток замість правди, догодження сильним і багатим, беззахистність принижених і знедолених, пророк Ісая, суд за хабар, багатство на користь людям; горе багачам, самозадоволенням, гордим; багатство як дар Божий, загибель, апостол Павло, гідна поведінка						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

МА № 5, проповідь “Слово про Страшний Суд Божий”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ “порада” реалізується через спектри застороги та перестороги; ❖ ІЦ та ІС творяться через дискурсивний сполучниковий предикатив умови <i>якщо хочеш</i>; ❖ семантичну структуру МА створює імперативну перлокуцію МА в спектрі “поради”; ❖ безпосередній порядок названих релігійних дій-порад у формі перформативів у поєднанні із залежними додатками <i>кайся у гріхах, відкрий Богу серце, май надію</i> вказує на ієрархію значеннєвого важливих релігійних дій для мирянина. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; 	ідеальний, відображає умови щирості МА	засторога пересторога	Патріарх УПЦ КП Філарет Займенник <i>ти</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	земне життя, боротьба добра і зла, історія людства, війна, земна радість, скорботи і хвороби, праведники і грішники, благоденство грішників, страждання праведників, перемога зла, поразка добра, плата злом, несправедливість і жорстокість, російський письменник Достоевський, смерть як найбільший злочин, Царство Боже як поле, пшениця і кукіль, жнива, не вічний порядок речей, Страшний Суд, слава Сина Людського, ангели, справедливий суд,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос,
--	--	--	-----------------------	--	--	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	--

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 				таємні гріхи, вічний і незмінний вирок, життя вічне, муки вічні, милість та істина, правда і мир, любов Бога, каяття людини, диявол, злі духи, нерозкаяні грішники, праведне і святе, вічне страждання, всепрощення Боже, незбагненне милосердя Боже, надія, невіра у Суд Божий, всесвітній потоп, Ной, міста Содом і Гоморра, радісний Божий Суд					кадило тощо)
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--------------

МА № 6, проповідь “Де немає миру, там немає і Бога”

<ul style="list-style-type: none"> ❖ ІС та ІМ імперативної “поради” репрезентується використанням форми анафористичного цитування святих отців подвижників; ❖ анафористичне цитування відображає використання мовцем у дисперсії “поради” не власне імперативних форм (заміна “власної” форми 1 ос. одн. на 3 ос. мн.) задля реалізації у перформативі імпліцитної імперативної дії “від себе”; ❖ антонімічні зв’язки між стрижневими прагматичними лексемами висловлень є смисловим стрижнем вираження та розуміння імперативної інтенції імперативної “поради”; ❖ позитивне конотаційне значення стрижневих лексем 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; 	ідеальний, відображає умови щирості МА	3 застороги	Патріарх УПЦ КП Філарет Займенник <i>ти, ви</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	здатність пам’ятати і забувати, добро, почуття вдячності, зло, християнська любов, преподобний Ісидор Пелусіот, благодіяння, мідь, образа, вода, премудрий Сирах, молитва, прощення гріхів, провини, рани Христа, страждання Владики Христа, скорбота, лукава думка, власний розум, кривдник, блаженність, святий Григорій Нисський, помста за Христа, попередження ворога, образи, прощення, усвідомлення помилування, духовне осліплення,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
--	---	--	-------------	---	---	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	--

<p>нівелює негативну семантику (зло ← добро; лихослів'я ← доброзичливість, веселе обличчя; гнів ← не злопам'ятство),</p> <p>безпосередній порядок яких, вказує на релігійну значущість та порядок здійснення імперативних дій-порад;</p> <p>❖ Проповідник чітко надає цитованим висловленням таксонімічну визначеність імперативної дисперсії, тобто – “порада” через відповідні дієслова.</p>	<p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>преподобний авва Ісайя, марні молитви та подвиги, злоба в серці, святий Ісаак, молитва злопам'ятного, сівба на камені, злопам'ятство, піст, ворожнеча і злоба, розбрат із християнами, єднання з Христом, блаженні миротворці, сини Божі, мир, черва, храм Святого Духа як вертеп розбійників, авва Євагрій, спустошення душі, преподобний Єфрем Сирін, вогонь у соломі, гадюка у пазусі, апостол Петро, лихослів'я, апостол Павло, образа, посилення конфлікту, вогонь і олія, ворогуючі люди, ненависть, виснаження і знесилення, сектанське вчення про непротівлення злу, авва Пимен, доброзичливість, великодушне прощення, повага від ворогів, користь від ворогів, ворог як отрута, спасенний вплив ворога, духовні хвороби, св. Іоанн Золотоус, молитва, піст, прилучення до таїнств, день суду, найтяжчий гріх, Великий піст, благодать, людинолюбство Бога, помилування</p>						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

МА № 7, проповідь “Слово про юність непорочну і юність порочну”

<p>❖ прості форми наказового способу через перформативи 2 ос. одн. – <i>веселись, ходи дорогами серця, ходи видіннями очей</i> – репрезентують ІС та ІМ імперативної “поради”;</p> <p>❖ протиставний сполучник <i>тільки</i> у поєднанні з дієсловом <i>знай</i> кодують у собі інтенцію “поради”;</p> <p>❖ інтенція імперативної поради через сполучниково-вербативний виразник <i>тільки знай</i> прагматично створює опозиційний релігійний акцент на результаті дотримання адресатом відповідної імперативної “поради” – суду Божого;</p> <p>❖ другий спектр анафористичної перестороги відображає опозицію прагматично значеннєвих словосполук <i>днями молодості та днями і роками, які не до вподоби</i>;</p> <p>❖ на опозиційному стику словосполук <i>дні молодості та дня і роки які не до вподоби</i> утворюється імпліцитний результат зіставлення молодості та старості мирянина, який реалізується у іменнику “<i>мудрість</i>”, який розкриває контекстуальну семантику розуміння Суду Божого.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>2перестороги</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>Займенник <i>ти</i></p> <p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>непорочна юність, кращі дні людини, земний рай, перші люди, чиста і спокійна совість, постійна веселість, простота серця, правдивість, безкорислива любов, квітуче здоров’я, повнота душевних і тілесних сил, діти, батьки, суспільство і держава, старість, немічність, посивілі сини, дочки</p> <p>батьківщини, майбутня державна сила, багатство і сила, плоди трудів, незакінчені починання, надія, Сини Царства Божого, сад Божий, виховання для вічності, блаженна надія, радість, священні хвилювання, ангели</p> <p>Божі, лице Отця Небесного, дитячий ангельський вік, найжалогідніша істота, рання розпусність ангела земного, скорбота і глибоке обурення, грубі пороки, падіння Адама, згуба роду людського, страшні біди, жакливе становище сім’ї, знищення відомих і чесних родин, недостойні нащадки,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	---	---	---------------------	--	---	--	---	--	-----------------------------------	---	--

					слава і честь предків, батьківське майно, негідна поведінка, смерть від скорботи, Ной, Хам, Исак, розпусний Едом, діти Якова, безсоромна неправда, варварські вчинки, невинний брат Йосиф, гнів Божий, страшна кончина, знищення роду, глибока журба, рука батька, кров батька, св. Амвросій, розпусна діва, обрана лоза, квіти Церкви, наречена Христова, сосуд Святого Духа, возридання, нещасні молоді люди, втрата невинності, порочне життя, оплакування гріхів, тирані, диявольські наміри, згубні правила, довірлива невинність, спокусники до зла, недосвідченість, самовпевненість, жадоба до новизни та насолод, повсякчасні домашні вороги, досвідчені люди, суворі люди, довіра людям, гіркий досвід життя, знання, юність, стриманість, молитва грішника, каєття, Еклезіаст, весела юність, дороги серця,						
--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

					видіння очей, суд Божий, лихі дні						
МА № 8, проповідь “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні”											
<ul style="list-style-type: none"> ❖ дисперсивний спектр поради формується спектром перестороги; ❖ 9-й параметр за Дж. Сьорлем створює ІС та ІМ імперативної “поради”; ❖ 9-й параметр за Дж. Сьорлем прагматично функціонує з метою розчинення свідомості адресата; ❖ імператив “поради” відображає два опозиційні світи мирянина (релігійний і світський) через іменник <i>єдність</i>; ❖ словосполука <i>не меншою мірою</i> створює семантичну рівновагу опозиційних світів у МА; ❖ словосполука <i>не меншою мірою</i> нівелює функцію протиставлення сполучника <i>але</i>; ❖ імпліцитне нагадування мовцем біблійного образу миру та 7-му заповідь блаженств від Матвія, що прагматично відображає адресатові шлях до спасіння і власної душі, і української держави; ❖ визначальними смисловими біблійними висловлення щодо <i>образу миру</i> (1 Тим. 2, 1-2; Єр. 29, 7; Пс. 121, 6-8) Проповідник розвіює сучасний проповідницький міф про заборону у Слові 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ перспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 	ідеальний, відображає умови ширості МА	пересторога	Патріарх УПЦ КП Філарет	Див. МА № 3 “вимоги”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)

порушувати тематику.	політичну											
ПОБАЖАННЯ												
<i>МА № 1, проповідь “Пасхальне послання”</i>												
<ul style="list-style-type: none"> ❖ формотворча частка хай відображає власне імперативну природу ІЦ та ІН спектра “побажання”; ❖ перформативи <i>хай вселяє, хай наповнює</i> ніякого особливого прагматичного навантаження в іллокуції побажання не має; ❖ імперативний припис Проповідник адресує людському Спасителю; ❖ безпосередній порядок слів відображає дотримання мовцем ним принципу християнської любові, намаганням адресата приблизити до вічного життя; ❖ додатки <i>мир і злагода</i> репрезентують релігійне суспільне життя у негативній конотації; ❖ присвійний займенник множини <i>наші (душі)</i> у Зн. в. вказує на духовний стан душі мовця та його власне бачення духовного здоров’я суспільства загалом. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 	ідеальний, відображає умови щирості МА	побажання	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>наші (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	радість і надія, пасхальні дні, Воскресіння Христове, сутність віри, сенс життя, надія і любов, істина, релігійні й філософські вчення, творіння Бога, благодать Святого духа, очищення від гріхів, уподібнення Богові, святість і милосердя, Царство Боже, правда, ненависть, добро, зло, Голгофа, терпіння, гріхопадіння перших людей, закон воскресіння, вічне життя, померле тіло, безсмертна душа, нагорода за подвиги, скорботне життя, нарікання, страждання, хвороби, людська несправедливість, життєвий хрест, соціальна несправедливість, зубожіння, сучасне становище України, пророк Давид, Помісна Православна Церква, паства КП, брати і сестри МП, благаання,	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакти), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)	

					благодать, душевні і тілесні сили, добрі слави, слава і честь, поклоніння на віки віків						
МА № 2, проповідь “Слово про створення єдиної Помісної Православної Церкви в Україні”											
<p>❖ формотворча частка <i>хай</i> формує ІЦ та ІН дисперсії “побажання”;</p> <p>❖ імператив спектру “побажання” є максимально вираженим вербально через прості присудки <i>хай дарує, хай зберігає</i>;</p> <p>❖ імператив “побажання” адресований милосердному Господу;</p> <p>❖ постпозиційні додатки <i>здоров’я, натхнення, благополуччя, многії літа</i> за відношенням до простих присудків <i>хай дарує, хай зберігає</i> відображають ієрархію духовної значущості для адресата;</p> <p>❖ адвербіальні поширювачі <i>у творчій праці (натхнення), в усьому (благополуччя), на многії літа</i> реалізують принцип розчинення релігійної свідомості адресата в прагматичному ефекті від ІС;</p> <p>❖ словосполуча <i>на многії літа</i> відображає узгодження медіумних висловлень-дій відповідно до Закону.</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законом Божим</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	побажання	Патріарх УПЦ КП Філарет займенниковий додаток <i>всім нам</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	див. МА № 3 “вимоги”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
МА № 3, проповідь “Про святість Церкви і зріховність християн”											
<p>❖ імперативна частка <i>хай</i> у складі присудка <i>домагає донести</i> формує ІЦ та ІН імперативного “побажання”;</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	побажання	Патріарх УПЦ КП Філарет	див. МА № 7 “вимоги”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії

<ul style="list-style-type: none"> ❖ суб'єкт (Господь) у висловленні мовця є безпосереднім адресатом, якому адресована імперативна дія побажання; ❖ суб'єкт (Господь) у МА Проповідника є виразником ІЦ спектра "побажання"; ❖ займенниковий додаток множини <i>Д.в. нам</i> відображає умови істинності МА мовця; ❖ іменникові додатки <i>скорботи і хвороби</i> описують для адресата конотацію їхнього власного життя; ❖ адвербіальний поширювач <i>до кінця</i> відображає узгодження проповідником власних мовленнєвих дій відповідно до Закону Божого. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим 			займенник <i>нам (Д.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха			моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості			(ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
---	--	--	--	---	--	--	---	--	--	---

МА № 4, проповідь "Проста і зрозуміла для всіх заповідь Божя"

<ul style="list-style-type: none"> ❖ іменник <i>камінь</i> формує прагматику ІЦ та ІН у першому спектрі "побажання"; ❖ адвербіальний поширювач <i>у цю величню споруду священного храму любові</i> чітко вказує на символічну конотацію першого спектра "побажання"; ❖ етимологія лексеми <i>Церква</i> формує ІМ імперативності мовленнєвих дій Проповідника першого спектра "побажання"; 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ аспект "світ до слів"; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; 	ідеальний, відображає умови щирості МА	Зпобажання	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>(для) нас (Д.в.), кожна (Н.в.)</i> нівелює ієрархію посадовою земного статусу Патріарха	див. МА № 8 "вимоги"	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу
---	---	--	------------	---	----------------------	---------------------------------	--	---	----------------------------	------------------------------------	---

<ul style="list-style-type: none"> ❖ формотворча частка <i>нехай</i> у простому присудку <i>нехай працює і покладе</i> створює ІС першого проповідницького висловлення-побажання; ❖ ІЦ МА адресована власне адресатові; ❖ ІЦ та ІС у другому МА формується через імперативний простий присудок <i>нехай буде</i> з ІЦ змусити адресата дотримуватися заповіді Божої “Люби свого ближнього, як самого себе” (Мт. 22:39); ❖ іменник <i>біда</i> вказує на один зі шляхів очищення від власної гріховності; ❖ ІЦ та ІС у третьому спектрі “побажання” створені через окличну інтонацію у поєднанні з власне імперативною формотворчою часткою <i>нехай</i> у простому присудку <i>нехай буде</i>; ❖ ІЦ – змусити суб’єкта (Спасителя) зробити відповідну дію від себе; ❖ адвербіальний поширювач <i>в усьому</i> окреслює коло діяльності, в якому може функціонувати сила імперативних дій Бога. 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; МА чітко відповідають Законам Божим 						релігійної значущості			(свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)	
МА № 5, проповідь “Про благодійників і благодійність”											
❖ ІС та ІЦ у поєднанні із прагматичним наміром побудовані на	✓ аспект “світ до слів”;	ідеальний, відображає умови	настанова побажання	Патріарх УПЦ КП Філарет	Див. МА № 12 “вимоги”	співвіднесення із	категорія часу в релігійному	найвищий ступінь: зважання	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова	акустичні, візуальні, смакові

<p>прагматичній предикації <i>нехай втішаються і не шкодують</i>;</p> <p>❖ ядровим дискурсивним словом у спектрі “побажання” є вказівний займенниковий додаток <i>цим</i>;</p> <p>❖ експлікування прагматично-значенневої сутності додатка <i>цим</i> здійснюється або через релігійний вимір проповіді, або ж імплікувати його з препозиційної настанови;</p> <p>❖ побудова дисперсії побажання мовцем здійснено за схемою “дія – результат – винагорода”, зробивши прагматичний акцент в аспекті винагорода (блаженства).</p>	<p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>	щирості МА		займенник <i>усі (Н.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха		Законом Божим	дискурсі відсутня	на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості		перформативні	знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)
---	--	---------------	--	---	--	---------------	-------------------	--	--	---------------	--

МА № 6, проповідь “Слово перед Св. Плащаницею”

<p>❖ лінгвістичний спектр “побажання” репрезентується на давньому українському побажанні <i>дай Боже</i> у синкретичному поєднанні зі спектром застороги;</p> <p>❖ наказовий перформатив <i>дай</i> та іменником Бог у формі звертання формують ІЦ та ІН;</p> <p>❖ прагматика спектра застороги створена мовцем задля реалізації принципу асоціативності;</p> <p>❖ предикація перформативів застороги у ланцюжковому</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p> <p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p>	ідеальний, відображає умови щирості МА	побажання засторога	Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>наші (Н.в.), ми, нас (Зн.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха	Див. МА № 4 “заборони”	співвіднесення із Законом Божим	категорія часу в релігійному дискурсі відсутня	найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до	медіумний статус Патріарха	іллокутивні дієслова перформативні	акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти
--	--	---	---------------------	--	------------------------	---------------------------------	--	--	----------------------------	------------------------------------	--

<p>порядку репрезентує шлях до спасіння адресата; ❖ перлокуція такої іллокутивної мовленнєвої дії перформативів застороги ґрунтується на принципі анафори; ❖ іллокуція вербативних перформативів від Спасителя мовць “пом’якшено” та імпліцитно пропозиціонує в Щ “змусити” і Спасителя, і адресата зробити відповідні дії через спектр побажання.</p>	<p>✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу; ✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>							<p>суспільної релігійної значущості</p>			<p>релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p>МА № 7, проповідь “Слово про спасіння душі”</p>											
<p>❖ Щ та ІН побажання закодовані в дискурсивному слові <i>слава</i>; ❖ конотація поняття <i>слава Божя</i> вступає в опозицію сучасному суспільному значенню лексеми <i>слава</i>; ❖ релігійне розуміння дефініції <i>слава Божя</i> імпліфікується із біблійних тематичних послань; ❖ слава християнина у створенні слави для Бога; ❖ семантична конотація <i>слави Божої</i> у проповідницькій мовленнєвій дії спектра побажання функціонує у значенні вигука; ❖ нейтральним присвійним займенником <i>нашого</i> у ролі ознаки Бога мовець реалізовує принцип християнського вибору адресата стосовно власного</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності; ✓ принцип сенсорності; ✓ ефект візуального іміджу;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>побажання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>нашому (Д.в.)</i> нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>голос Господа і Спасителя, утруджені і обтяжені, тяжке життя, Св. Плащаниця, серця всіх, людське горе, зруйновані життя, надірвані сили, обмануті почуття, розкриття гріхів, низькі моральні принципи, плоть Христа, душевний спокій, відпочинок душею, апостол Петро, подвиг Господа, любов до друзів, нешкодування життя, бланання розбійника, зрада Іуди, 30 срібників, цурання зради і зрадників, могутність людини,</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>

<p>ставлення до релігійних явищ; ❖ окрім основного імперативного призначення спектра “побажання” Проповідник додатково глибинно й максимально імпліцитно створив додаткову ядрову ІС у побажанні, яка змушує адресата ідентифікувати й згадати своє функційне призначення у релігійному аспекті.</p>	<p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>				<p>благородні пориви, нікчемність егоїстичного життя, вчинення добра, боротьба зі злом, розбещений натовп юдеїв, Йосиф і Никодим, тіло Ісусове, притулок у серці, святі дні, тяжкі обставини життя, бачити духовними очима, воля божя, надихання розп'яттям і смертю Христа Спасителя, перемога над злом, страждання і смерть праведника, воскресіння</p>						
--	--	--	--	--	---	--	--	--	--	--	--

ПРИВІТАННЯ

МА № 1, МА № 2, проповідь “Пасхальне послання”

<p>❖ імператив “привітання” реалізується на 3-х власних імперативних дискурсивних параметрах та через спектр перестороги; 2-х власних імперативних дискурсивних параметрах “привітання”; ❖ дієслово <i>вітаю</i> формує Ш та ІН “привітання” та відображає дію формального підходу у визначенні певної дефініції; ❖ додаток <i>Пасха Христова</i> формує ІС в релігійному аспекті “привітання”; ❖ імпліфікування семантичного значення</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”; ✓ ретроспекція; ✓ проспекція; ✓ практична і теоретична аргументація; ✓ ефект асоціативності; ✓ принцип доступності;</p>	<p>ідеальний, відображає умови ширості МА</p>	<p>3 привітання пересторога <i>МА № 2</i> 2 привітання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет займенник <i>усіх</i> (Зн.в.) нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>	<p>Див. МА № 1 “застороги”</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони), знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об'єкти релігійного культу</p>
--	---	---	--	---	--------------------------------	--	---	--	-----------------------------------	---	--

<p>дodatка <i>Пасха Христова</i> створюється на основі тематичних ланцюжкових послідовних подій у житті Спасителя;</p> <p>❖ іменник <i>істина</i> є ядровим прагматичним каталізатором у функціонування імперативності “привітання”;</p> <p>❖ безпосередній порядок слів вказує на прагматику ієрархічності адресатів відповідного медіумного привітання та дотримання мовцем Закону Божого;</p> <p>❖ безпосередній порядок слів є головним вектором у визначенні ІЦ, ІС у вигуковому привітальному висловленні <i>Христос Воскрес!</i> – <i>Воістину Воскрес!</i>;</p> <p>❖ адverbіальний поширювач <i>воістину</i> формує прагматику імперативного “привітання”;</p> <p>❖ прислівник <i>воістину</i> є ядровим дискурсивним словом, на що вказує його інтерпозиція в предикативному центрі вигукового МА;</p> <p>❖ семантична конотація прислівника <i>воістину</i> відображає акцент на меті суб’єктивної дії – воскресіння через істину.</p>	<p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>МА чітко відповідають Законам Божим</p>							<p>релігійної значущості</p>			<p>(свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
<p>МА № 3, проповідь “Провідь на Новий рік”</p>											
<p>❖ формальний перформатив <i>бажаю</i> та вербатив <i>прийдіть</i> творять ІЦ та ІН “привітання”;</p> <p>❖ безпосередній порядок слів є виразником релігійної прагматики “привітання”, що</p>	<p>✓ аспект “світ до слів”;</p> <p>✓ ретроспекція;</p> <p>✓ проспекція;</p>	<p>ідеальний, відображає умови щирості МА</p>	<p>побажання спонукання</p>	<p>Патріарх УПЦ КП Філарет</p> <p>займенник <i>усі (Н.в.)</i></p>	<p>див. МА № 1 “вимоги”</p>	<p>співвіднесення із Законом Божим</p>	<p>категорія часу в релігійному дискурсі відсутня</p>	<p>найвищий ступінь: зважання на суспільно-моральні</p>	<p>медіумний статус Патріарха</p>	<p>іллокутивні дієслова перформативні</p>	<p>акустичні, візуальні, смакові знаки, знаки-копії (ікони),</p>

<p>реалізується через іменник <i>щастя</i>;</p> <p>❖ препозиційне розміщення мовцем додатка <i>щастя</i> у відношенні до лексеми <i>Христос</i> у спектрі “побажання” відображає реалізацію принципу християнської любові та акцент на об’єкті <i>щастя</i>;</p> <p>❖ форма волевиявлення здійснює імперативний мовленнєвий вплив на адресата через адвербіальний поширювач <i>такою любов’ю</i> у спектрі спонукання;</p> <p>❖ анафора у спектрі спонукання формує конотацію релігійного ества додатка <i>щастя</i>, що репрезентується субстантивованими прикметниками <i>струджені і обтяжені</i>;</p> <p>❖ предикативний центр МА у спектрі спонукання – <i>Я заспокою вас</i> – репрезентує результат здійснення імперативної дії адресатом, який прагматично функціонує зі значенням помилування (Іс. 28:12; 3 Езд 10:24; Сир 6:29; 51:35).</p>	<p>✓ практична і теоретична аргументація;</p> <p>✓ ефект асоціативності;</p> <p>✓ принцип доступності;</p> <p>✓ принцип сенсорності;</p> <p>✓ ефект візуального іміджу;</p> <p>✓ МА чітко відповідають Законам Божим</p>			<p>нівелює ієрархію посадового земного статусу Патріарха</p>			<p>чинники сьогодення, Божі приписи відповідно до церковного календаря та до суспільної релігійної значущості</p>		<p>знаки-символи (хрест, монограми, артефакт), одяг Проповідника, об’єкти релігійного культу (свічка, ладанка, дискос, кадило тощо)</p>
---	--	--	--	--	--	--	---	--	---